

Årsrapport

Ekornes 2016

Ekornes skal bli Europas ledende møbelprodusent, og være kjent for å levere kvalitet i alle ledd.

Stressless® Air

INNHOOLD

SELSKAPET

Dette er Ekornes	4
Hovedtall	4 - 5
Organisasjonsplan	6 - 7
Konsernsjefens kommentarer	8 - 9
Ledergruppen	10 - 11

SEGMENTENE

Stressless®/Ekornes® Collection	14 - 17
IMG™	18 - 19
Svane®	20 - 21
Ekornes® Contract	22

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Eierstyring og selskapsledelse	24 - 29
Etiske regler for Ekornes konsernet	30 - 31
Immaterielle verdier og kompetanse	32
Miljø- og samfunnsansvar	33 - 36
HMS	37 - 38

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP

Styret	40 - 41
Styrets årsberetning 2016	42 - 48
Konsernet – Årsregnskap 2016	49 - 55
Noter	56 - 82
Ekornes ASA – Årsregnskap 2016	83 - 87
Noter	88 - 101
Revisjonsberetning 2016	102 - 106
Historie	107 - 111

DETTE ER EKORNES

Ekornes er den største møbelprodusenten i Norge og eier merkenavnene Ekornes®, Stressless®, Svane® og IMG®. Stressless® er et av verdens mest kjente varemerker innen møbelbransjen, mens Ekornes®, Stressless® og Svane® er de mest kjente innen møbelbransjen i Norge. IMG® er mest kjent i Australia. Konsernet har fem fabrikker i Norge, en fabrikk i USA, en fabrikk i Thailand og to fabrikker i Vietnam. Produktene selges over store deler av verden gjennom egne salgsselskaper eller gjennom importører.

Ekornes' forretningsidé bygger på å utvikle og produsere produkter som er fremragende med hensyn til komfort og funksjon og som i pris og design henvender seg til et bredt publikum. Ekornes ASAs hovedkontor er samlokalisert med konsernets fabrikk på Ikkornes i Sykkylven kommune. Ekornes ASA er morselskapet i Ekornes-konsernet. Fabrikkene i konsernet er organisert etter produktområdene Stressless®, Svane® og IMG®. Historien til Ekornes startet i 1934, da grunnleggeren Jens E. Ekornes startet produksjon av møbelfjærer ved J.E. Ekornes Fjærfabrikk i Sykkylven kommune på Sunnmøre. De første Stressless®-stolene ble lansert på det norske markedet i 1971. En mer fullstendig presentasjon av historien finnes på sidene 107-111 i denne årsrapporten.

Hovedtall

		2016	2015	2014	2013	2012
Omsetning konsern	NOK millioner	3 143,4	3 171,8	2 689,3	2 611,3	2 762,7
Driftsresultat	NOK millioner	444,3	301,3	266,0	312,9	399,0
Resultat før skattekostnad	NOK millioner	446,1	278,2	248,8	334,0	373,9
Årets resultat	NOK millioner	320,3	184,1	160,5	222,3	255,8
Investeringer (netto)	NOK millioner	49,7	117,8	496,1	148,1	79,0
Av- og nedskrivninger	NOK millioner	160,4	146,7	132,6	133,8	125,1
Egenkapitalandel	%	70,1 %	52,3 %	56,9 %	79,3 %	77,9 %
Antall ansatte	#	2 146	2 324	2 388	1 576	1 626
Antall aksjonærer	#	2 348	2 405	2 516	2 359	2 421
Fortjeneste per aksje (EPS)	NOK	8,70	5,00	4,36	6,04	6,95
Utbytte per aksje	NOK	25,00	4,00	4,00	5,50	5,50
Utbytteandel	%	287,4 %	80,0 %	91,7 %	91,1 %	79,1 %
Aksjekurs 31.12	NOK	106,50	99,50	95,00	82,25	92,50
Børsverdi 31.12	NOK millioner	3 922,0	3 664,3	3 498,5	3 029,0	3 406,5

Omsetning i NOK millioner:

3 143,4

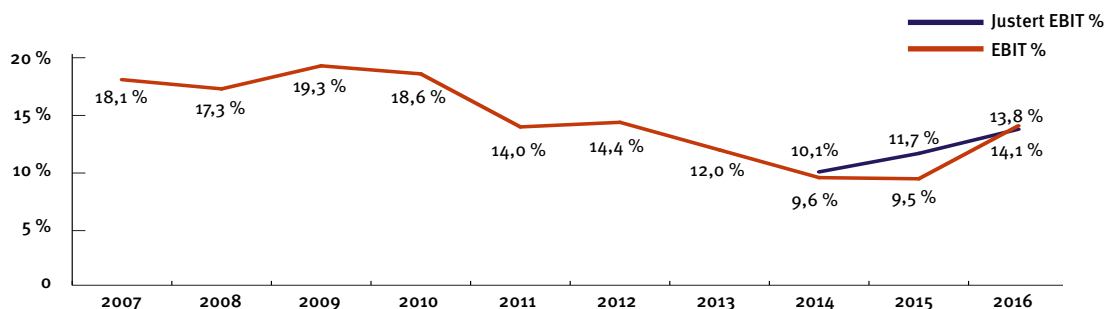
EBIT margin:

14,1 %

Resultat per aksje i NOK:

8,70

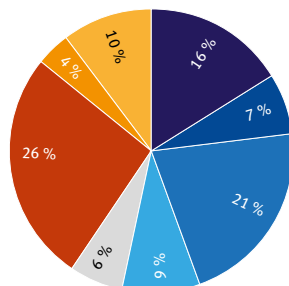
Utvikling i justert driftsresultat (justert EBIT) og driftsresultat (EBIT)

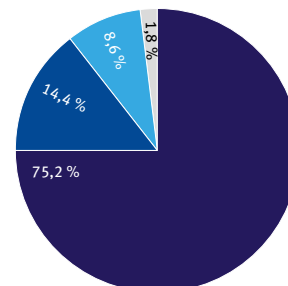
Stressless®	IMG™	Svane®	Ekornes® Contract
			
Driftsinntekter i NOK mill. 2 362,8	Driftsinntekter i NOK mill. 452,0	Driftsinntekter i NOK mill. 270,6	Driftsinntekter i NOK mill. 58,1
EBIT i NOK mill. 368,2	EBIT i NOK mill. 138,7	EBIT i NOK mill. 1,3	EBIT i NOK mill. 5,3
Antall ansatte 1 367	Antall ansatte 676	Antall ansatte 95	Antall ansatte 8

Salgsinntekter per marked

Omsetning per segment

EKORNES

SALGSSELSKAPER

SKANDINAVIA

Ekornes Skandinavia AS
(Norge, Sverige) Markedssjef, Norge:
Eldar Blindheim

J.E. Ekornes Aps
Markedssjef, Danmark: Peter Hjelmholm

Markedssjef, Sverige: Johannes Liivrand

FINLAND

Oy Ekornes Ab (Finland/Baltics)
Markedssjef: Toni Juutilainen

UK/IRLAND

Ekornes Ltd.
Markedssjef: James Tate

SENTRAL-EUROPA

Ekornes Möbelvertriebs GmbH
(Tyskland, Nederland, Luxembourg,
Sveits, Slovenia, Østerrike, Polen)
Markedssjef: Thomas N. van Aalten

SØR-EUROPA

Ekornes S.A.R.L.
(Frankrike, Belgia, Italia)
Markedssjef: Bernard Lafond

Ekornes Iberica S.L.
Markedssjef: Bernard Lafond

USA/CANADA/MEXICO

Ekornes Inc.
Markedssjef: Peter Bjerregaard

ASIA

Ekornes Asia Pte Ltd.
(Hong Kong, Taiwan, Korea, Singapore,
Malaysia, Indonesia, India, Mauritius)
Markedssjef: Mark Kelsey

Ekornes China Co Ltd.
Markedssjef: Chris Wang

JAPAN

Ekornes KK
Markedssjef: Kenji Oyama

AUSTRALIA/NEW ZEALAND

Ekornes Pty. Limited
Markedssjef: John Candi

EXPORT (ANDRE MARKED)

Ekornes ASA
Markedsdirektør: Runar Haugen

EKORNES CONTRACT AS

Adm.dir.: John Terje Drege

EKORNES BEDS AS

Adm.dir.: Jon-Erlend Alstad

EKORNES BEDS GMBH

Adm.dir.: Jon-Erlend Alstad

IMG SKANDINAVIA AS

Adm.dir.: Lars Inge S. Jakobsen

IMG USA Inc.

Adm.dir.: Jim Dobry

IMG AUSTRALIA PTY LTD

Adm.dir.: Sam Joukadjian

IMG NEW ZEALAND LTD

Adm.dir.: Brian Preston

IMGC PTY LTD

Adm.dir.: Jacques Chan Chin

FABRIKKER

J.E. EKORNES AS

Produksjonsdiretør: Ola Arne Ramstad

AVD. AURE

Fabrikkssjef: Ole André Småge

AVD. TYNES

Fabrikkssjef: Per Jarle Tynes

AVD. GRODÅS

Fabrikkssjef: Knut Ove Rygg

EKORNES BEDS AS

Adm.dir.: Jon-Erlend Alstad

J.E. EKORNES USA, INC.

Fabrikkssjef: Rolf Aarseth

IMG THAILAND

Fabrikkssjef: Kampon Petakew

IMG VIETNAM (2)

Fabrikkssjef: Ngy Yen Kim Long

J.E. Ekornes USA, INC.
avd. Morganton

TIL VÅRE AKSJONÆRER

Internasjonale kunder og sterk merkevare gir store muligheter

Vi har gode kunder i Europa, Nord-Amerika og Asia og vi eier og utvikler en av verdens mest kjente merkevarer innen møbler, Stressless®. Vi har også i IMG et internasjonalt møbelselskap med stort potensiale og vi eier i tillegg den kjente norske merkevaren Svane®.

Stor internasjonal kundebase, kjente merkevarer, internasjonal produksjon, og fokus på innovasjon gjør at vi ser muligheter foran oss.

Et nytt år med omstilling, effektivisering og investeringer i vekstinitiativ

Resultatmessig ble 2016 et akseptabelt år. Vi leverte over 300 millioner kroner i resultat, og kontantgenereringen i selskapet var svært god gjennom året. I løpet av 2016 steg aksjekursen med 7%, og det ble i tillegg betalt et utbytte for 2015 på NOK 4,00 pr aksje. Som følge av utviklingen har kapitalstrukturen blitt vurdert, og det vil i tillegg til utbyttet på NOK 6 pr aksje foreslått et utbytte med senere forfall på NOK 19 kroner pr aksje. Totalt utbytte er altså foreslått til NOK 25 pr aksje.

Den positive resultatutviklingen fjerner likevel ikke det faktum at vi må fortsette arbeidet med å bedre lønnsomheten til Ekornes generelt og i Stressless®- og Svane®-segmentene spesielt. Underliggende har omsetning falt de siste årene målt i antall sitteplasser. Når omsetningen ikke faller tilsvarende, er det fordi vi har kompensert med å selge høyere prisede produkter. Samtidig med fallet i antall sitteplasser vokste de viktigste markedene våre, noe som innebærer at vi har tapt markedsandeler.

Utviklingen har medført at 2016 var et svært aktivt år både strukturelt og operasjonelt. Organisasjonen og logistikken ble effektivisert. Produksjonen i Norge ble justert og konsentrert. Blant annet ble det besluttet å slå sammen og samle den fremtidige sofa-produksjonen ved Vestlandske-fabrikken i Sykkylven.

2016 markerte også en milepæl i kostnadsprogrammet som ble annonsert på tampen av sommeren 2015, et program hvor formålet var å styrke lønnsomheten og konkurranseevnen til Ekornes-konsernet. Våre ansatte har gjort en stor innsats i gjennomføringen av kostnadsprogrammet, noe som vises igjen i økningen i driftsresultatet.

Målet med kostnadskutt og effektivisering de siste par årene har vært å sikre fortsatt finansiell frihet til innovasjon, produktutvikling, distribusjonsutvikling, merkevarebygging og annen markedsføring. Gjennom dette styrkes vår konkurransekraft, etterspørsel og vekst på lengre sikt. Vi ser også indikasjoner på positiv markedsrespons, som kan være et tegn på at dette arbeidet gir resultater.

Mange av våre medarbeidere har opplevd krevende tider i Ekornes tidligere. De har stått gjennom omstillingsprosesser og tøffe valg og greid å skape ny vekst. Omstilling har gitt resultater før og det skal gi resultater nå også.

Vi dekker menneskers grunnleggende behov

Vi er sterke i troen på markedsmuligheten våre. Vi mennesker har et grunnleggende behov for å sitte og hvile. Sitter og ligger vi godt, har vi det bra. Både på grunn av komfort og estetikk er møbler en viktig del av hjemmet i store deler av verden. Den opplevde verdien av møbler er høy hos mange forbrukere. Dette skaper et betydelig og internasjonalt marked for komfortable kvalitetsmøbler.

Det er i dette segmentet vi er posisjonert. Det som blir avgjørende for oss er å forstå kundenes behov og ønsker, utvikle produkter som både tilfredsstillende og overrasker positivt, og sørge for at merkevarene våre er relevante og en del av forbrukernes liv. Sist men ikke minst må vi sørge for at produktene våre er tilgjengelige gjennom gode distribusjonskanaler som gjør det enkelt å gjennomføre kjøpet av våre stoler, sofaer og andre gode møbelprodukter.

Kundetilpasset merkevare- og produktutvikling

Omgivelsene endrer seg hele tiden. Forbrukerne endrer vaner. Teknologit utviklingen går raskere enn noen kunne ane bare for få år siden. Digitalisering bidrar til å øke tempoet ytterligere, men det også nye muligheter, spesielt i å forstå våre kunder og behovene de har. Det blir ingen hvilekjær i 2017. Ekornes skal være med på utviklingen.

Et viktig element i arbeidet med å beskytte, styrke og utvikle de ulike merkevarenes posisjon i markedet er produktutvikling. Som ledd i arbeidet med å sikre fremtidig vekst har Ekornes derfor økt investeringene i innovasjon og markeditilpasset produktutvikling, og en rekke nye produkter er lansert. Vi kommer til å øke innsatsen vår på dette området og har flere nye produktkonsepter under utvikling, som har som mål å sette standarden innen sin produktkategori.

Kritisk for tilgang til markeder og relevante kundegrupper er også effektiv logistikk og distribusjon. Ekornes holder fast på sin strategi om distribusjon gjennom solide og selektivt utvalgte distribusjonskanaler. For å bedre kundetilgangen har Ekornes de siste årene økt antall utsalgssteder i selskapets hovedmarkeder, men på en slik måte at vi ivaretar den selektive distribusjonen. Ved utgangen av 2016 så en positive resultater av den økte distribusjonen, spesielt i det tyske markedet.

Unik markedsposisjon og store muligheter

Stressless® er en av verdens mest kjente merkevarer innen møbler med merkegjennkjennelse blant 85 millioner mennesker globalt og det mest kjente møbelmerket i Europa. Merket innehar en unik markedsposisjon. Kombinert med Svane® sin sterke posisjon i det nordiske madrassmarkedet og IMGs brede fremvekst i mellomprissegmentet, representerer dette betydelige muligheter for oss.

Helt siden Jens E. Ekornes startet Ekornes i 1934, har vi bidratt til å sette standarden for møbelkomfort. Vi lager i dag fortsatt verdens beste møbler. «Det vi vil bevare, må vi endre», sier et gammelt visdomsord. Vi skal bevare Ekornes som en sterk bedrift med gode og fremtidsrettede merkevarer, produkter og arbeidsplasser, men det må vi gjøre gjennom å endre oss når tidene krever det. Bare slik kan vi møte fremtidens krav og behov.

Vi har satt oss langsiktige mål gjennom et program vi har kalt «Ekornes 2020». Fundamentet er sterkt og potensialet stort i Ekornes. Det vil kreve endring og omstilling for å utløse dette potensialet. Mye er gjort de siste årene, men mye gjenstår. Jeg ser frem til et begivenhetsrikt 2017 med mål om å skape verdier for våre kunder, aksjonærer og ansatte.

Olav Holst-Dyrnes

Konsernsjef Ekornes

LEDERGRUPPEN

OLAV HOLST-DYRNES (1970)

Konsernsjef/CEO

Utdanning: Sivilingeniør (NTH/NTNU), befalsutdanning (Forsvaret)

Erfaring: Konsernsjef i Havfisk ASA, Sourcing Manager i Stokke AS, ti års tjeneste i Forsvaret.

Konsernsjef/CEO i Ekornes fra oktober 2014.

Antall aksjer: 3 500

TRINE-MARIE HAGEN (1977)

Økonomi- og finansdirektør/CFO

Utdanning: Siviløkonom (NHH), 1. avdeling jus (UiB)

Erfaring: CFO i Mentor Medier, Norske Skog (flere stillinger, blant annet VP Business Performance Management og Finance Manager ved to fabrikker), trainee og konsulent i Intenia.

Økonomi- og finansdirektør/CFO og del av konsernledelsen i Ekornes fra januar 2015.

Antall aksjer: 700

RUNAR HAUGEN (1964)

Markedsdirektør

Utdanning: MBA (BI)

Erfaring: Begynte i Ekornes i 1991 som eksportkonsulent i Ekornes ASA 1991, deretter marketingsjef i Ekornes. Tidligere erfaring fra eksport, salg og konsulentvirksomhet.

Markedsdirektør fra 1998, del av konsernledelsen i Ekornes fra 1992.

Antall aksjer: 300

SVEIN LUNDE (1961)

Internasjonal markedsdirektør

Utdanning: Diploma Management Studies (OU Business School)

Erfaring: Begynte i Ekornes i 1994 som daglig leder for Ekornes Ltd. med ansvar for markedsområdet UK/Irland. Tidligere arbeidserfaring fra bank og reiseliv.

Internasjonal markedsdirektør og del av konsernledelsen i Ekornes fra 2003.

OLA ARNE RAMSTAD (1962)
Produksjonsdirektør Stressless®

Utdanning: Bedriftsøkonom (BI)

Erfaring: Begynte i produksjonen ved Ekornes i 1984. Ulik stillinger innen produksjonsledelse i fabrikk.

Fabrikkdirektør og del av konsernledelsen i Ekornes fra 2002.

Antall aksjer: 525

ARVE EKORNES (1966)
Direktør produktutvikling

Utdanning: Fagbrev industrimekaniker

Erfaring: Begynte i Ekornes som lærling i 1983. Arbeidet med utvikling av produksjonsutstyr og produktutvikling av stålkomponenter frem til 1992. Produktutviklingssjef fra 1992-2002.

Direktør produktutvikling og del av konsernledelsen i Ekornes fra 2002.

ØYSTEIN VIKINGSEN FAUSKE (1978)
Direktør for digitalisering og HR

Utdanning: Sivilingeniør innen Industriell Økonomi og Teknologiledelse (NTNU), High Potentials Leadership Program (Harvard Business School)

Erfaring: COO (Operating Director) Sopra Steria Business Consulting Scandinavia, ulike lederroller i Sopra Steria (blant annet Head of Operational Strategy and Improvement, Head of IT-Advisory). Over 10 års konsulenterfaring.

Direktør for Digitalisering og HR og del av konsernledelsen i Ekornes fra april 2016.

LARS WITTEMANN (1963)
Supply Chain direktør

Utdanning: MBA (BI), Økonomi og administrasjon (Handelsakademiet)

Erfaring: Bred industriell erfaring og ledende stillinger både innenfor produksjon og økonomi hos AssaAbloy (TrioVing/VingCard). Økonomisjef og fabrikkssjef Grorud Industrier AS. Selvstendig konsulent.

Direktør Supply Chain og del av konsernledelsen i Ekornes fra oktober 2015.

Antall aksjer: 2 001

JON-ERLEND ALSTAD (1969)
Administrerende direktør Ekornes Beds AS

Utdanning: Sivilmarkedsfører (Norges Markedshøyskole)

Erfaring: Senior Vice President i Scandinavian Business Seating (HÅG), marketingdirektør og salgsdirektør i Stokke AS (hvorav syv år i England/Tyskland), salgssjef i reiselivsselskapet Top of Europe Norway AS.

Administrerende direktør Ekornes Beds AS og del av konsernledelsen i Ekornes fra 2012.

“ VIRKSOMHETEN

Ekornes skal gjøre Stressless® til verdens mest kjente merkevare for møbler og merket skal være kjent for komfort og kvalitet.

STRESSLESS®

Oppstart

1935

Ansatte

1 367

Fabrikker

5

Produktområdet Stressless® er Ekornes' største produktområde, og et av de sterkeste møbelmerkevarerne i verden.

Stressless®-produktene er en rekke ulike modeller av Stressless® stol, Stressless® YOU, Stressless® Office, Stressless® sofa og Ekornes® Collection sofa, som alle er premiumprodukter med høy kvalitet.

Omsetningen for året viste en svak nedgang fra året før. Utviklingen er ikke tilfredsstillende og selskapet har iverksatt en rekke vekstfremmende tiltak, blant annet videreutvikling av innovasjons- og produktutviklingsprosesser.

Markeds- og kundestrategi Ekornes har som mål å være den ledende leverandøren av stoppede møbler i sine hovedmarkeder. Stressless® distribueres gjennom solide og selektivt utvalgte forhandlere, og gjennom attraktive produkt- og markedsføringskonsepter tar Ekornes sikte på å være den leverandøren som skaper best lønnsomhet for sine forhandlere.

De seneste årene har markedsutviklingen for Stressless® vært svak i segmentets hovedmarkeder, en utvikling som fortsatte i 2016. Styret vedtok i 2015 en ny markeds- og kundestrategi for å skape vekst. Denne strategien har blitt operasjonalisert og implementert i 2016.

For å utvide kundegrunnlaget, ble det besluttet å øke antall utsalgssteder i selskapets hovedmarkeder. I tillegg nye forhandlere i nye regioner, har lanseringen av

J.E. EKORNES AS**avd. Ikornnes (Sykkylven)**

Spesialisert produksjon av Stressless®-stoler og komponenter til Stressless®.

avd. Aure (Sykkylven)

Produserer Stressless® sofaer og Ekornes® Collection sofaer.

avd. Grodås

Spesialisert produksjon av produkter og komponenter i tre.

avd. Tynes (Sykkylven)

Spesialisert produksjon av laminerte produkter og komponenter i tre.

J.E. EKORNES USA, Inc.

Morganton
Produserer Stressless® sofaer

Stressless® E400 med ErgoAdapt™-system

 EKORNES
COLLECTION

Omsetning i NOK mill.

2 362,8

Omsetning i %

75,2

Salg utenfor Norge, i %

92,4

to likeverdige Stressless®-kolleksjoner gjort det mulig å styrke forhandleretthet også i områder hvor Ekornes allerede er tilstede, uten å forlate prinsippet om selektiv distribusjon og et motivert forhandlerledd. Ved utgangen av 2016 var det 260 flere Stressless®-forhandlere enn året før. Det vil ta tid før det kan forventes resultater av økningen, men mot slutten av året viste noen av markedene tegn til positive resultater.

Markedskonsept Ekornes arbeider etter en langsiktig og målrettet merkevarestrategi, med mål om å sikre og øke merkeverdens verdi. Stressless® er i dag det mest kjente møbelmerket i Europa. I det amerikanske markedet er merkekjennskapen lavere, men det arbeides for å øke merkekjennskapen også i dette markedet. Globalt har Stressless® en merkegjennkjennelse blant over 85 millioner mennesker.

Bekjempelse av kopiprodukter er sentralt i arbeidet med beskyttelse av merkevarer. Ekornes jobber derfor aktivt med å beskytte design og tekniske løsninger, samt hindre feilaktig bruk av varemerkene. Konsernets immaterielle rettigheter er registrert i mer enn 40 land og misbruk av disse blir konsekvent fulgt opp.

Markedskonseptet er satt sammen av ulike elementer som skal sikre ønsket profil og kommunikasjon mot forbruker, samtidig som det skal påvirke forbrukernes kjøpsprosess. I tillegg til utstillingsløsninger til butikkene (studios), inkluderer markedskonseptet opplæring og motivasjon av butikkselgere, nasjonal og regional markedsføring, samt et tett samarbeid med forhandlere om lokale markedsaktiviteter.

Internett og digital kommunikasjon utgjør en stadig viktigere del av markedsføringen. Det er gjort store investeringer i utvikling de seneste årene og nye verktøy som involverer forbrukere og bidrar til en forenklet kjøpsprosess er implementert. Ytterligere utvikling av digital markedsføring og kommunikasjon vil ha høy prioritet i tiden fremover og som et ledd i dette har blant annet Ekornes nå fått hånd om toppdomenet www.stressless.com.

Produktutvikling Målet for produktutviklingsavdelingen i Stressless® er å utvikle produkter og produktkonsepter som utmerker seg som de beste innen komfort og funksjon, innehar differensierende produktfordeler og samtidig bidrar til å styrke posisjonen til merkenavnet Stressless® i markedet.

En vesentlig faktor for å opprettholde konkurransekraften er rasjonell produksjon, med høy produktivitet og kvalitet. Stressless® etterstreber bruk av standardiserte komponenter i sin produktutvikling der dette er mulig.

For kontinuerlig å kunne utvikle og lansere nye markedstilpassede produkter, er høy innovasjonstakt av vesentlig betydning. Som et viktig ledd i selskapets arbeid med å skape ny vekst, ble det i 2016 lansert flere initiativer som skal bidra til økt utviklingstakt og hyppigere produktlanseringer. Ett av produktene som ble lansert på den årlige møbelmessen i Köln i januar 2017 var Stressless® Lounge, et nytt og fleksibelt sofasystem med mange konfigurasjonsmuligheter. Systemet inkluderer modellene Stressless® Leo, Stressless® Joy, Stressless® Air og Stressless® Eve. Alle modellene har tidsriktig design med høy komfort og kvalitet. Stressless® Lounge tilbys i en rimeligere prisklasse enn øvrige Stressless®-sofa modeller, og er en del av selskapets strategi om å nå ut til flere kunder og bidra til økt omsetning i sofasegmentet.

Videre ble Stressless®-stoler med metallunderstell; Stressless® City, Stressless® Metro, Stressless® London og Stressless® Paris, lansert med Balance Adapt™-systemet. Dette vil gi ekstra komfort til disse modellene.

Det har over tid vært etterspurt større fleksibilitet i serien for Stressless® sofa med Balance Adapt™. Det er nå introdusert flere nye konfigurasjonsmuligheter, og Stressless® Panorama, Stressless® Metropolitan, Stressless® Julia og Stressless® Michelle leveres nå både med høy og lav rygg. I tillegg er det utviklet en ny hjørneløsning og en ny pall til Stressless® Julia og Stressless® Michelle.

Markeder

NORGE Det generelle møbelmarkedet i Norge viste en nedgang i 2016. Også for Stressless® var utviklingen negativ, og omsetningen for segmentet var ned 8% sammenlignet med 2015.

Ekornes Stressless® samarbeider med møbelkjedene Møbelringen og Skeidar, i tillegg til frie forhandlere. Norge har det høyeste salg pr capita av Stressless® av alle markeder. Stressless® selges gjennom 151 utsalgssteder i Norge.

ØVRIG NORDEN Møbelmarkedet i Danmark økte med om lag 2% i 2016, mens Stressless® hadde en flat utvikling i samme periode.

Det er iverksatt tiltak for å bedre situasjonen i det danske markedet. Det ble i løpet av året inngått en ny distribusjonsavtale med Møblør-kjeden, slik at Stressless® nå distribueres gjennom alle de viktigste møbelkjedene i markedet. I tillegg distribueres produktene gjennom en rekke frittstående forhandlere.

Samlet sett er antall utsalgssteder i Danmark økt fra 61 til 89 i løpet av året.

I Sverige var det en svak utvikling i markedet generelt, mens Stressless® hadde en vekst på 9%. I løpet av året inngått avtaler om distribusjon med Svenska Hem og EM, noe som har økt antall utsalgssteder fra 69 til 95 i perioden. I tillegg distribueres Stressless® gjennom frie forhandlere. Selv om det har vært en styrking av distribusjonsstrukturen i det svenske markedet, er totalomsetningen fremdeles lav.

Merkekjennskapen for Stressless® i Danmark er, etter Norge, den høyeste i verden. Det samme gjelder salg per innbygger. I det finske markedet hadde Stressless® en vekst på 3% i 2016.

SENTRAL-EUROPA (Tyskland, Nederland, Sveits, Østerrike, Slovenia, Polen). Ekornes' kontor i Hamburg styrer markedsområdet med lokale selgere/agenter i de enkelte land.

Det generelle markedet for stoppmøbler i Tyskland, det største enkeltmarkedet for Stressless®, økte med rundt 4% i 2016. Stressless® hadde imidlertid en tilbakegang på 5% i samme periode.

Det har over tid vært jobbet aktivt med å styrke distribusjonen av Stressless® i Tyskland. Både gjennom utvidet geografisk dekning, samt økt konsentrasjon i eksisterende markeder. I løpet av 2016 ble antall utsalgssteder økt med 53, hovedsakelig gjennom kjeder og store møbelhus. Den styrkede distribusjonen ventes å ha positive effekter på utviklingen for Stressless® i det tyske markedet allerede i 2017.

SØR-EUROPA (Frankrike, Belgia, Spania, Italia) I Sør-Europa var det en nedgang i omsetningen på 10% sammenlignet med året før. Nedgangen skyldes i hovedsak sterk og økende konkurranse.

NORD AMERIKA Det nordamerikanske møbelmarkedet fortsatte å vokse i 2016, og var ved utgangen av året kun 2,6% under toppnivået i 2006. Veksten er størst i de lavere prissegmentene, samt i «lifestyle»-segmentet.

For Stressless® økte omsetningen med 2% sammenlignet med året før. Lanseringen av Stressless® med Signature®-understell ble godt mottatt i USA. Denne typen stoler står nå for over 20 prosent av omsetningen.

Utviklingen anses imidlertid ikke som tilfredsstillende. Ekornes har derfor gjort endringer i distribusjonsstrategien, og etter en aktiv satsing på å øke antallet forhandlere selges Stressless® nå i 664 butikker i Nord-Amerika.

UK/IRLAND Ekornes' kontor for UK/Irland er i London.

Ordreinnngangen for det britiske markedet gjennom 2016 har vært ujevn, dog med en oppgang mot slutten av året. For året sett under ett var det en tilbakegang på 3% sammenlignet med året 2015. Markedet preges av økt konkurranse, der produkter med elektriske funksjoner har tatt markedsandeler.

Endringer i kolleksjonsstrategien har imidlertid gjort det mulig for Ekornes å nå nye distribusjonskanaler, og Stressless® selges nå gjennom 221 forhandlere i UK og Irland.

JAPAN Ekornes' kontor er i Tokyo, mens lagerhold og montering administreres av et eksternt logistikk-selskap lokalisert utenfor Tokyo.

Det generelle møbelmarkedet i Japan har hatt en tilbakegang på 3% gjennom året, mens importerte møbler har vist et fall på over 8% i samme periode og omsetningen av Stressless® falt med 7%. I Japan selges Stressless® selges gjennom 465 utsalgssteder. Utsalgsstedene er både prestisjefylte varemagasiner, kjedebutikker og mindre, uavhengige møbelbutikker.

ØVRIG ASIA (Sør-Korea, Kina, Hong Kong, Singapore, Taiwan, Malaysia, India, UAE). I løpet av de senere år er det gradvis gjort endringer for å legge til rette for videre vekst i de asiatiske markedene. Ekornes har inngått eksklusive avtaler med importører i Korea, India og Midtøsten, mens Ekornes selv er importør i de øvrige markedene i regionen.

De to største markedene for Stressless® i Asia, utenom Japan, er Sør-Korea og Kina, som begge viste en god fremgang i 2016, og markedsområdet hadde en vekst på 24% sammenlignet med året før. I 2015 tok Ekornes direkte kontroll over Kina/Hong Kong-markedet gjennom etablering av eget selskap og det arbeides nå systematisk med videre utvikling av distribusjonen i de største byene i Kina. Den relative salgsveksten har vært god i perioden, men totalvolumene i disse markedene er fremdeles små.

AUSTRALIA/NEW ZEALAND Ekornes' kontor og lager for Australia er i Sydney. New Zealand er betjent av en ekstern importør med oppfølging fra Sydney-kontoret.

Det har i 2016 vært en tilbakegang i salget på 5%. Konkurransesituasjonen er stabil, men vanskeligere økonomiske markedsforhold, spesielt i Australia, har påvirket omsetningen for Stressless®. Kolleksjonsstrategien har åpnet for en viss økning av distribusjon, ved utgangen av året er Stressless® solgt gjennom 80 forhandlere i Australia og 26 i New Zealand.

ØVRIGE MARKED Aktiviteten i andre marked er beskjedent.

Produksjon Stressless®-produktene produseres ved fem fabrikk-anlegg, hvorav fire i Norge og ett i USA. Produksjonen er delt i komponent- og ferdigvareproduksjonen, hvorav den siste er kundeordrestyrt. Ved fabrikk på Ikornes i Sykkylven produseres Stressless®-stolkolleksjonen, samt stål og skumkomponenter til øvrige deler av kolleksjonen. I komponentproduksjonen er det stor grad av automatisering, med utstrakt bruk av roboter.

Stressless®-sofakolleksjonen produseres ved selskapets fabrikk Aure i Sykkylven.

Gjennom 2016 har det blitt arbeidet mye med produksjonseffektiviserende tiltak. Som et ledd i konsernets effektiviseringsprogram, ble det i juni 2016 besluttet å samle produksjonene av Stressless®-sofa i Norge ved ett produksjonsanlegg. Som følge av dette ble produksjonen ved avdeling Hareid flyttet til avdeling Aure i Sykkylven. Omleggingen hadde virkning fra januar 2017.

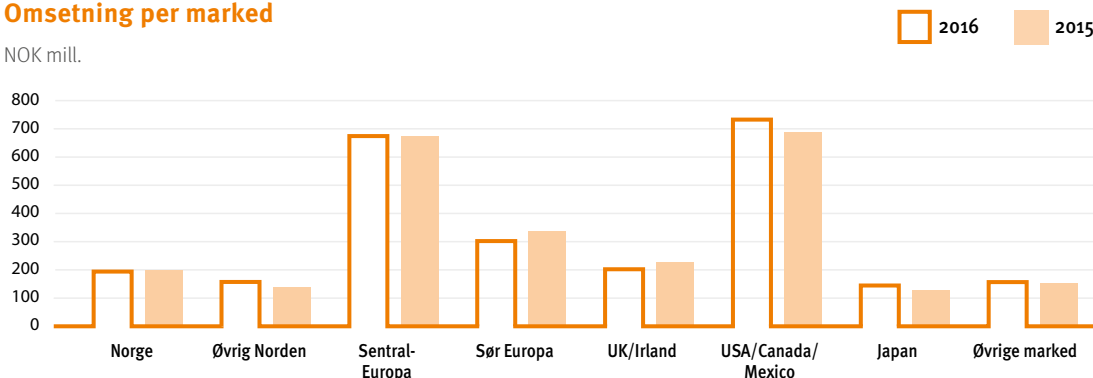
Fabrikk på Tynes i Sykkylven er spesialisert for produksjon og bearbeiding av laminat, mens fabrikk på Grodås produserer øvrige tre komponenter.

Selskapets anlegg i USA forestår søm og montering av sofakomponenter fra selskapets produksjonsanlegg i Norge. Ekornes USA ble etablert for å kunne tilby kortere leveringstider for Stressless® sofa til Stressless® sitt forhandlernetterverk i Nord-Amerika.

Den dimensjonerende produksjonskapasiteten for Stressless® ved utgangen av 2016 var på 1 650 sitteenheter per dag, denne varierer imidlertid med produktmiksen. For året sett under ett ble det i gjennomsnitt produsert 1 634 sitteenheter per produksjonsdag.

Omsetning per marked

NOK mill.

IMG

Oppstart
2006

Ansatte
676

Fabrikker
3

Produktområdet IMG er et selvstendig forretningsområde i Ekornes-konsernet. IMGs posisjon er som en merkevare i forhandlerleddet og IMG-produktene treffer et bredt publikum gjennom kombinasjonen av kvalitet og pris.

IMG Group er holdingselskap for alle IMG-selskapene og er 100 % eiet av Ekornes ASA.

Året sett under ett viste en omsetningsøkning for IMG, men utviklingen var ikke i tråd med vekstforventningene. For IMG er det et stort vekstpotensiale både i Europa og i USA, og i 2016 har det blitt arbeidet med å legge til rette for en vekst i 2017.

Markeds- og distribusjonsstrategi IMG har større kjeder og uavhengige forhandlere som kunder. Selskapet har aktive og salgs- og distribusjonsenheter i Australia, New Zealand, Skandinavia og USA, i tillegg til egne team som håndterer markedene i Asia og salg direkte fra fabrikkene til større kunder.

Som et ledd i arbeidet med i å videreutvikle markedene i Sentral-Europa og UK, er selskapet i ferd med å etablere egne selvstendige salgsheter i disse markedene. I tillegg etableres det et lager i Polen for å bedre kunne møte kravene om hurtig levering til spesielt det tyske markedet.

Produktutvikling IMG har som mål å produsere komfortable møbler med god kvalitet til en fornuftig pris.

Selskapet utvikler møbler basert på en skandinavisk design-tilnærming, med en målsetting om å utvikle produkter og konsepter hvor det er markedsbehov og hvor IMG kan ha et unikt konkurransefortrinn. Alle IMGs produkter er designet, utviklet og testet av IMGs norske produktutviklingsavdeling.

Etter å ha lansert REGAL-serien og Ergo-Tilt funksjonen sent 2015 og inn i 2016, har det gjennom året vært fokus på å få disse produktene godt etablert i produksjonsapparatet og i markedet, samt videreutvikling av nye og forbedrede funksjoner for relaxere. IMG jobber med flere større utviklingsprosjekter som forventes ferdigstilt i løpet av 2017.

Markeder De største markedene for IMG er Australia/New Zealand, USA/Canada og Skandinavia. I tillegg har IMG noe salg i Asia og i andre deler av Europa og resten av verden.

AUSTRALIA/NEW ZEALAND IMG har kontor og lager i Melbourne og i Auckland. I begge markedene har IMG hatt god vekst i 2016, til tross for en utfordrende inngang på året med en viss uro knyttet til sentrale deler av økonomien i disse landene. IMG opplever å ha sterk konkurransekraft i disse markedene, med gode og relevante produkter, produksjonsmessig nærhet og konkurransedyktige priser.

USA/CANADA IMG har kontor og lager lokalisert i Corona, California. Etter en strategisk omlegging av salgsarbeidet i løpet av året, håndterer dette kontoret alt salg i USA. Dette gjelder både via lager- og distribusjonsenheten i Corona, direkte salg til større kunder og private label.

IMG Thailand
Produserer lenestoler med laminat

IMG Vietnam (1)
Produksjon av lenestoler og sofa med fotbrett

IMG Vietnam (2)
Produksjon av treverkskomponenter, ståldeler og mekanismer

Omsetning i NOK mill.

452,0

Andel omsetning i %

14,4

Salg utenfor Norge, i %

80,4

IMG har i løpet av andre halvår styrket salgsapparatet i USA. Totalt sett har IMG hatt en liten vekst i 2016, men utviklingen har ikke vært i henhold til forventningene for året.

Alt salg i Canada gjøres som tidligere med direkte leveranser fra fabrikkene til forhandlerne. I Canada har det vært et utfordrende år. En rekke kunder har lagt ned sin virksomhet eller måttet gjøre innskrenkninger. En del bortfalte kunder er erstattet med nye, men det tar tid å bygge opp nye kunderelasjoner.

SKANDINAVIA Salget i det skandinaviske markedet styres fra IMGs kontor lokalisert i Sykkylven, Norge. For Norge og Sverige har IMG hatt en viss nedgang i salget, mens det har vært en positiv utvikling i Danmark. Den generelle konkurransesituasjonen i hele Skandinavia er utfordrende, med hard priskonkurranse mellom ulike leverandører.

EUROPA FORØVRIG Året ble avsluttet uten særlige resultater å vise til i Europa og IMG bygger derfor nå en sterkere salgsorganisasjon i Europa. IMG deltok på den internasjonale møbelmessen i Köln tidlig i 2017.

ASIA OG ØVRIGE MARKEDER Alt salg i Asia og øvrige markeder håndteres av lokale representanter og egne ansatte underlagt IMG Group AS. Salget går mot direkte forhandlere og importører/distributører. Det er ikke etablert egne lager eller salgsselskap i noen av disse markedene, men et team lokalisert i Asia og et team lokalisert i Norge er nå under etablering for aktivt å arbeide mot markeder og kunder hvor IMG ikke er representert med egne enheter.

Produksjon IMG har to produksjonsselskaper med tre fabrikker, to i Vietnam og en i Thailand. Produksjonen karakteriseres i stor grad av vertikal integrasjon med egenproduksjon av de fleste komponentene.

Hvilestoler med skandinavisk design og som bygger på laminatkomponenter blir produsert ved konsernets fabrikk i Thailand. I tillegg til tilskjæring, søm, trekking og montering så produserer IMG Thailand i hovedsak alt treverk, mye av ståldelene og formstøpte skumplastdeler som benyttes. Rå-laminatsdeler kjøpes utenfra, men blir bearbeidet på fabrikk.

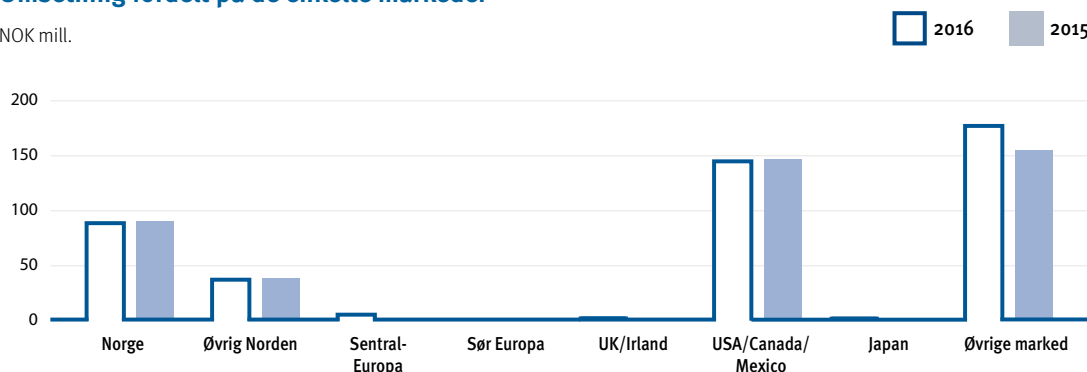
Hvilestoler med integrert fotbrett, sofaer med integrert fotbrett samt fastrygg-sofaer produseres ved de to fabrikkene i Vietnam. Den første fabrikk i Vietnam ble åpnet i 2007, og den andre mot slutten av 2013. I tillegg til selve tilskjæring, søm, trekking og montering så produserer IMG Vietnam treverkskomponenter, ståldeler, mekanismer, formstøpt og blokkstøpt skumplastdeler.

Ved begge fabrikkene så har det de senere årene vært fokus på in-sourcing av dele- og komponentproduksjon. Dette for å sikre konkurransedyktige materialkostnader i tillegg til leveringssikkerhet og kvalitet.

Ved utgangen av 2016 var det 638 ansatte ved selskapets produksjonsanlegg i Thailand og Vietnam.

Omsetning fordelt på de enkelte markeder

NOK mill.

SVANE®

Oppstart
1937

Ansatte
95

Fabrikker
1

Utvikling, produksjon og salg av madrasser og senger skjer gjennom datterselskapet Ekornes Beds AS under merkevaren Svane®. Oppstarten av Svane® i 1937 skjedde kun få år etter at Ekornes ble startet. Merkevaren er en av de mest kjente innenfor det norske møbelmarkedet, med en u-hjulpen merkekjenning på i overkant av 52%.

Produksjonen av Svane®-madrasser har foregått i selskapets fabrikk i Nerdrum i Fet kommune siden midten av 60-tallet. Ekornes Beds videreførte i 2016 prosessen med omstilling av verdikjeden. Dette arbeidet ga gjennom året betydelige underliggende resultatforbedringer. I fjerde kvartal 2016 ble en feilkoding av valuta avdekket i selskapets ERP-system, dette førte til en korrigering av varekostnaden, og driftsresultatet for året viser på grunn av dette kun en marginal bedring fra 2015.

I 2016 har det blitt bygget videre på utviklingen av en differensierende merkevareposisjon. Arbeidet med å fornye produkter samt å standardisere porteføljen basert på et fåtall plattformer har pågått gjennom 2016 og vil videreføres gjennom 2017. Samlet sett er det realisert en topplinjevekst på 13% gjennom året. Omstillingsarbeidet påbegynt i 2013 har gitt betydelige forbedringer, men det er fremdeles ikke en tilfredsstillende lønnsomhet i segmentet.

Produksjon Fabrikken har vært gjennom betydelige endringer de siste årene. Alle deler av verdikjeden er konkurranseutsatt, med det resultat at blant annet sysal og posefjærproduksjonen er nedlagt. Antall årsverk i produksjonen er redusert fra i overkant av 80 til 39 de siste fem årene. Kjernen i fabrikkene er i dag montering og

EKORNES BEDS AS
Fetsund

Svane® Zonic kontinentalseng

Omsetning i NOK mill.	Andel omsetning i %	Salg utenfor Norge, i %
270,5	8,6	26,3

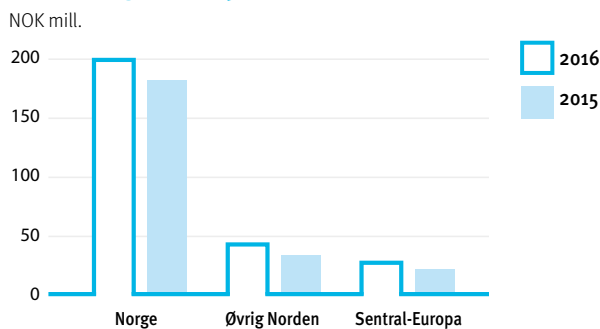
lager, i tillegg til at det fremdeles er egen produksjon av blant annet IntelliGel®, skumplast, og til dels trerammer. Fabrikken har en rasjonell produksjon for store produktserier. Sentralt i det videre omstillingsarbeidet vil bli overgangen fra serie- til ordrestyrt produksjon.

Produktutvikling I tråd med selskapets strategiplan har arbeidet med produktutvikling hatt høyt fokus gjennom 2016. Kontinentalsengkolleksjonen fra 2015 ble komplettert med elevasjonssenger og en utvidet tilbehørskolleksjon. Disse produktene kom i butikk i 2016, og har blitt godt mottatt. I tillegg ble det lansert en ny kontinentalseng (Svane® Saga) som dekker et prisgap en tidligere har hatt mellom IntelliGel®-produktene og de lavere prisede fjærmodellene. Salget har utviklet seg tydelig i retning av høyere prisede produkter. Høsten 2016 ble det lansert en ny serie med rammesenger og vendbare madrasser basert på samme plattformer som i kontinentalserien. Disse produktene kommer ut i salg i 2017.

Markedet Markedet for senger/madrasser er preget av tøff priskonkurranse. Ekornes Beds har rettighetene til flere unike «grunnstoffer». Disse er alle sentrale elementer i understøttingen av selskapets posisjonering «det er det indre som teller». Dette er igjen med på å øke potensialet for å lykkes med en internasjonal ekspansjon innenfor forretningsområdet.

Det var i 2016 en omsetningsvekst på 13% sammenlignet med 2015. Det var en positiv salgsutvikling både i Norge, resten av Norden og i Tyskland og Sveits. Mot slutten av 2016 ble Svane® lansert i Nederland.

Omsetning fordelt på de enkelte markeder

Svane® Zense kontinentalseng

Svane® Zense regulerbar seng

EKORNES CONTRACT

 <p>Oppstart 1989</p>	 <p>Ansatte 8</p>	<p>EKORNES CONTRACT AS Sykkylven</p>
<p>Omsetning i % 1,8</p>	<p>Omsetning i NOK mill. 58,1</p>	<p>Salg utenfor Norge, i % 22,0</p>

Ekornes® Contract retter seg primært inn mot skip-/offshoremarked og mot hotellmarkedet. I tillegg henvender Ekornes® Contract seg til det norske kontormøbelmarkedet. Ekornes® Contract har tilhold i Sykkylven.

Skipsmarkedet Til tross for et svært krevende marked, har Ekornes Contract klart å oppnå en god omsetning ved på søke mot maritime prosjekter også internasjonalt. Antall byggeprosjekter i Norge har blitt redusert det siste året grunnet overkapasitet og utfordringene i oljesektoren. Produksjon av stadig større og moderne fiskebåter et svært interessant fremtidig potensiale for Ekornes Contract.

Hotellmarkedet Omsetningen i dette markedet er noe lavere enn i 2015. Dette skyldes lavere salg av madrasser. Mot slutten av året inngikk Contract en avtale med Radisson Blu Plaza i Oslo som innebærer at Stressless®-stol blir å finne på alle hotellets overnattingsrom.

Kontormøbelmarkedet Ekornes® Contract har opplevd økende interesse for Ekornes produkter i dette markedet, selv om økningen i omsetning har vært relativt beskjeden. Nye, spennende produkter, både stol og sofa, gir mulighet for å øke salget i denne nisjen.

“God eierstyring og selskapsledelse i Ekornes innebærer en åpen, god og ansvarsfull kommunikasjon og samhandling mellom eiere, styre og ledelse. Det legges til grunn et langsiktig og verdiskapende perspektiv.”

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

God eierstyring og selskapsledelse i Ekornes innebærer en åpen, god og ansvarsfull kommunikasjon og samhandling mellom eiere, styre og ledelse. Det legges til grunn et langsiktig og verdiskapende perspektiv.

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse i Ekornes

Styret og ledelsen i Ekornes støtter opp om Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, fastsatt av Norsk Utvalg for Eierstyring og Selskapsledelse («NUES»), og Ekornes følger den gjeldende anbefalingen, sist revidert 30. oktober 2014. Anbefalingen er tilgjengelig fra www.nues.no.

Ekornes gjennomgår anbefalingen årlig, og gir en samlet redegjørelse i årsrapporten med omtale om hvordan Ekornes gjennom året har innrettet seg i forhold til anbefalingen. Årsrapporten er tilgjengelig fra selskapets nettside <http://ir.ekornes.com>.

Etterlevelsen av anbefalingen skjer på bakgrunn av «følg-eller-forklar-prinsippet», og i den grad det er avvik i forhold til anbefalingen blir disse kommentert. Ifølge selskapets egen vurdering, avviker Ekornes fra anbefalingen på to kapitler ved årsskiftet 2016/ 2017:

- Utforming av prinsipper for selskapsovertakelse (kap. 14)
- Utforming av retningslinjer for bruk av revisor til andre tjenester enn revisjon (kap. 15)

Verdigrunnlag, etikk og samfunnsansvar

Ekornes' verdier er «ærlighet og redelighet mot alle vi forholder oss til», «åpenhet og troverdighet både internt og mot omgivelsene våre» og «innovasjon for å stadig ligge foran konkurrentene våre». Disse verdiene bygger opp om konsernets visjoner, som fremgår av selskapets publikasjon «Mål og Verdier». Verdiene er også vektlagt i utarbeidelsen av konsernets interne retningslinjer for etikk, som fremgår av publikasjonen «Etiske regler for Ekornes-konsernet». Begge publikasjonene er tilgjengelige fra selskapets nettside, www.ekornes.no. «Etiske regler for Ekornes-konsernet» er også gjengitt i sin helhet i årsrapporten for 2016.

Ekornes sluttet seg til FNs (UN's) Global Compact i 2009. Gjennom deltagelse har Ekornes forpliktet seg til å drive ansvarlig virksomhet i tråd med FNs Global Compacts prinsipper for arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter, bekjempelse av korrupsjon, og bærekraftig produksjon som beskytter miljøet. Fra og med 2012 er Ekornes involvert i det nordiske nettverket til FN Global Compact. Deltakelse i nettverket gir Ekornes mulighet til erfaringsutveksling med andre virksomheter som setter samfunnsansvar høyt på dagsordenen.

Gjennom FNs Global Compact er Ekornes også forpliktet til å målsette og jobbe med kontinuerlig forbedring av selskapets praksis. Dette arbeidet rapporterer Ekornes årlig til FN i form av en «Communication on Progress» (COP). Denne finnes tilgjengelig som en «Sustainability report», tilgjengelig fra selskapets nettside www.ekornes.no/om-ekornes/miljo-og-samfunnsansvar.

Det pågår i 2017 et arbeid med revisjon av Ekornes mål og verdier for å sikre at disse er oppdatert og tilpasset hele konsernet slik det er i dag.

2. Virksomhet og formål

Ekornes skal være en av de mest attraktive og ledende merkevareleverandører av møbler og madrasser til hjemmeinnredning, både nasjonalt og internasjonalt. Selskapets vedtekter er generelle med tanke på å definere hva som skal være selskapets forretningsvirksomhet. Vedtektenes formålsparagraf §2 lyder som følger: «Selskapets formål er å drive forretningsvirksomhet og hva dermed står i forbindelse, herunder deltagelse i andre selskaper». De strategier, mål og verdier som er vedtatt, og som skal gjelde for selskapets virksomhet, er uttrykt i selskapets håndbok «Mål og verdier for Ekornes-konsernet».

3. Selskapskapital og utbytte

Egenkapital

I henhold til utbyttepolitikken skal Ekornes-konsernet ha en egenkapitalandel på minimum 30 prosent. Styret anser det som viktig for selskapet til enhver tid å ha en tilstrekkelig og nødvendig finansiell fleksibilitet og styrke. Egenkapitalen per 31.12.16 var NOK 1 654 millioner, tilsvarende en egenkapitalandel på 70,1 prosent før utbytte. Styret anser egenkapitalandelen som høy.

Utbyttepolitikk

Ekornes har som mål å forvalte aksjonærenes verdier slik at avkastningen, målt som summen av utbytte og kursstigning, blir høyest mulig over tid. En vesentlig andel av konsernets resultat etter skatt skal som hovedregel søkes utdelt som utbytte, normalt bør dette ligge på minst 50%. Selskapet har videre en ambisjon om å utbetale stabilt og stigende utbytte. Samtidig skal investeringsnivå og veksttakt inngå i utbyttevurderingene, samt at konsernets egenkapitalandel søkes holdt på minst 30%.

For 2015 ble det utbetalt et utbytte på NOK 4,00 per aksje. For 2016 foreslår styret overfor generalforsamlingen at det deles ut et ordinært utbytte på NOK 6,00 per aksje og i tillegg et utbytte med utbetaling i tredje kvartal 2017 på NOK 19 pr aksje. Totalt NOK 25 pr aksje. Selskapets finansielle stilling er god. Ved forslag til utbytte for 2016 har styret lagt vekt på en stabil utbytteandel over tid, hvor blant annet de generelle markedsforholdene, selskapets investeringsbehov og finansielle stilling tillegges vekt samt behovet for å tilpasse kapitalstrukturen.

Styrefullmakter

Per 31. desember 2016 foreligger følgende fullmakt til styret:

- Fullmakt til tilbakekjøp av inntil 2 prosent av egne aksjer for anvendelse av transaksjoner hvor vederlaget kan bestå av aksjer i selskapet og/eller til å etablere aksjekjøpsprogram for ansatte.

Fullmakten gjelder til ordinær generalforsamling i 2017 og er registrert i Brønnøysundregisteret.

For utfyllende informasjon, se «Protokoll Generalforsamling Ekornes for 2016», tilgjengelig fra selskapets nettside www.ekornes.no.

4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Selskapet har kun én aksjeklasse. Ved eventuelle kapitalforhøyelser har eksisterende aksjeeiere i prinsippet fortrinnsrett. Særskilte forhold vil kunne tilsi avvik fra dette prinsippet. Et begrunnet forslag vil i så tilfelle bli fremlagt for endelig vedtak av selskapets generalforsamling. Det er ikke gjennomført kapitalutvidelser i 2016.

Generalforsamlingen har hittil gitt anledning til en viss handel i egne aksjer med henblikk på å skaffe nødvendige antall aksjer som følger de til enhver tid gjeldende bonus- og opsjonsordninger. Eventuell handel i egne aksjer foretas over Oslo børs.

Forøvrig slutter selskapet seg til de retningslinjer som er foreslått i anbefalingen med hensyn til transaksjoner med nærstående parter, hvor verddivurderinger fra uavhengig tredjepart og meldinger til styret skal gjøres ved ikke uvesentlige transaksjoner, eller ved vesentlige interesser. For utfyllende informasjon om transaksjoner med nærstående parter, se Note 17 i årsregnskapet for 2016.

5. Fri omsettelighet

Selskapets vedtekter §5 lyder: «Aksjene er fritt omsettelige», og selskapets vedtekter legger ingen restriksjoner på stemmerett.

6. Generalforsamling

Generalforsamlingen er åpen for alle aksjonærer, og skal etter selskapets vedtekter holdes på selskapets kontor dersom det ikke fattes vedtak om annet sted av styret. Ordinær generalforsamling 2017 avholdes 3. mai 2017.

Innkalling til generalforsamling vil bli sendt senest 21 dager før generalforsamling avholdes. I henhold til selskapets vedtekter kan dokumenter som skal behandles på generalforsamlingen gjøres tilgjengelig på selskapets nettsider. Det samme gjelder dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. Dersom dokumentene gjøres tilgjengelige på denne måten, skal lovens krav om utsendelse til aksjeeierne ikke få anvendelse. En aksjeeier kan likevel ved henvendelse til selskapet kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen.

Agenda for generalforsamlingen besluttet av styret, og hovedtemaene for ordinær generalforsamling er regulert av selskapets vedtekter §8.

Informasjon om påmelding og frist for påmelding til generalforsamlingen står beskrevet i innkallingen. Styret oppfordrer til at så mange aksjonærer som mulig deltar. Aksjonærer som ikke har mulighet til å delta oppfordres til å tildele fullmakt. Selskapet legger til rette for dette ved at fullmakt kan knyttes til individuelle poster på agendaen. Informasjon om fremgangsmåten for å møte med fullmektig, fullmaktsskjema og opplysning om person oppnevnt som kan stemme for aksjeeierne som fullmektig, følger innkallingen. For å kunne avgi stemme for sine aksjer, må aksjeeier stå registrert i verdipapirsentralen (VPS) på tidspunktet for generalforsamlingen.

Som et minimumskrav møter styrets leder, leder for valgkomiteen og revisor. Ledelsen er som et minimum representert ved konsernsjef (CEO) og økonomi og finansdirektør (CFO). Ved åpning av generalforsamlingen blir det lagt til rette for valg av uavhengig møteleder. Ved valg av styre eller andre organer i selskapet, legges det opp til at det kan stemmes over enkeltkandidater.

Utfallet av avstemningene på generalforsamlingen vil offentliggjøres i en protokoll umiddelbart (og innenfor anbefalt frist) etter at generalforsamlingen er avholdt.

7. Valgkomité

Kravet til valgkomité er vedtektsfestet i henhold til §9, og komiteen skal bestå av tre medlemmer valgt av generalforsamlingen for ett år. Medlemmene skal være aksjeeiere eller representanter for aksjeeiere. Generalforsamlingen velger også valgkomiteens leder.

Valgkomiteens arbeid reguleres av instruks for valgkomiteen, vedtatt av generalforsamlingen 24. mars 1998 og sist endret på generalforsamling 12. mai 2014. Valgkomiteens oppgave er å avgi innstilling til selskapets generalforsamling om valg av aksjonærenes medlemmer til selskapets styre, dets styreleder og nestleder, samt fremme forslag om godtgjørelse til styrets medlemmer. Valgkomiteen organiserer sitt arbeid på den måten de selv ønsker. Valgkomiteens innstilling skal sendes sammen med innkalling til generalforsamling, og skal fremlegges for generalforsamling av komiteens leder.

Per 31. desember 2016 består valgkomiteen av:

- Kathryn Moore Baker – leder
- Olav Arne Fiskerstrand
- Marianne Johnsen

Ingen av valgkomiteens medlemmer sitter i styret eller konsernledelsen. Generalforsamlingen fastsetter honorar til valgkomiteen.

8. Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet

Ekornes har ikke bedriftsforsamling. I henhold til selskapets vedtekter §5 skal selskapet styre bestå av tre til åtte medlemmer med inntil 10 varamedlemmer, hvorav tre medlemmer og inntil fem varamedlemmer skal velges av og blant de ansatte i konsernets norske selskaper. Per 31. desember 2016 består styret av fem aksjonærvalgte representanter, og tre ansattevalgte representanter. Det er i tillegg en ansattevalgt observatør i styret. Tabellen under viser oversikt over styremedlemmer:

Navn		Valgt 1. gang	Termin	Antall møter pr. styremedlem	På valg 2017	Antall aksjer i Ekornes pr 31.12.2016
Nora Forisdal Larssen	Styreleder, aksjonærvalgt	2009	2015-2017	18	Ja	0
Kjersti Kleven	Nestleder, aksjonærvalgt	2008	2015-2017	17	Ja	0
Jarle Roth	Aksjonærvalgt	2014	2016-2018	16	Nei	0
Stian Ekornes	Aksjonærvalgt	2008	2016-2018	10	Nei	113 448
Lars I. Røiri	Aksjonærvalgt	2014	2016-2018	17	Nei	2 300
Tone Helen Hanken	Ansattevalgt	2005	2015-2017	14	Ja	1 084
Sveinung Utgård	Ansattevalgt	2013	2015-2017	17	Ja	0
Atle Berntzen	Ansattevalgt	2007	2015-2017	18	Ja	0

Alle styremedlemmer (aksjonærvalgte) velges av generalforsamling for to år av gangen. Styrets leder og nestleder velges blant styrets medlemmer. Ved ordinær generalforsamling i 2016 ble Nora Forisdal Larssen valgt som styreleder og Kjersti Kleven som nestleder. Alle styremedlemmer kan gjenvelges.

Valgkomiteen kommer med forslag til aksjonærvalgte kandidater i forkant av generalforsamling. Styremedlemmenes bakgrunn, kompetanse og kapasitet skal søkes tilpasset Ekornes' virksomhet, behov og mangfold. En oversikt over de enkelte styremedlemmenes kompetanse og bakgrunn er tilgjengelig på selskapets nettside www.ekornes.no og i årsrapporten for 2016.

Alle aksjonærvalgte styremedlemmer vurderes som uavhengige i forhold til selskapets forretningsforbindelser, og majoriteten av dem vurderes som uavhengige i forhold til den daglige ledelse og hovedaksjonærer. Stian Ekornes og Nora Forisdal Larssen har tilknytning til selskapets hovedaksjonærer, utover disse er alle styremedlemmer uavhengige av selskapets hovedaksjonærer.

9. Styrets arbeid

Styret er selskapets høyeste utøvende organ, og har dermed ansvar for forvaltning av selskapet og skal føre tilsyn med daglig ledelse og selskapets virksomhet for øvrig. Dette innebærer at styret skal sørge for en forsvarlig organisering av virksomheten, samt fastlegge konsernets overordnede målsettinger og strategi, fastsette planer og budsjetter for konsernets virksomhet og påse at virksomheten, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styrets oppgaver følger den til enhver tid gjeldende lovgivning, selskapets vedtekter, instruks gitt fra generalforsamlingen, samt styreinstruks datert 17. august 1999 med eventuelle supplerende styrevedtak. Styreinstruksen omfatter styrets ansvar og oppgaver, arbeidsdeling mellom styret og daglig leder, retningslinjer for saksbehandling, innkalling og referat, målsetninger og planer for styrets arbeid, delegasjon av myndighet og utvalg, uavhengighet og inhabilitet, fortrolighet og taushetsplikt, samt talsperson på vegne av styret.

Det er et klart ansvarsskille mellom styret og ledelsen. Styret er ansvarlig for å følge opp at ledelsens oppgaver utføres på en effektiv og korrekt måte innenfor rammene for gjeldende lover og regler og i henhold til styrets ansvar. Konsernsjefen (CEO) er ansvarlig for konsernets operasjonelle drift, og konsernsjefens oppgaver og plikter ovenfor styret reguleres av egen instruks. Gjeldende instruks ble første gang vedtatt i 1999, og er gjenstand for regelmessig gjennomgang i styret. I tillegg er det utarbeidet stillingsinstruks for konsernsjefen og øvrige medlemmer av konsernledelsen.

Hver måned får styret oversendt finansielle rapporter som viser Ekornes-konsernets utvikling og status. Konsernsjef (CEO) og økonomi- og finansdirektør (CFO) avgir hvert år, i forbindelse med avleggelsen av årsregnskapet, en erklæring på at regnskapet er avlagt i samsvar med finansielle rammeverk, og med bakgrunn i den kunnskap disse besitter, at informasjon er i overensstemmelse med de faktiske forhold og at ingenting av vesentlig betydning er utelatt i rapporteringen.

Styret skal normalt avholde 10 ordinære styremøter årlig, inkludert ett for konsernets strategi og ett for budsjett. I 2016 avholdt styret 18 møter, hvorav 9 var kortere telefonmøter. Styret legger vekt på å sirkulere møtene mellom selskapets enheter både i og utenfor Norge. Herunder inngår også besøk hos enkelte av selskapets kunder (forhandlere). Styrets årsplan og saker er ikke generelt underlagt konfidensialitet, med mindre informasjonen er kurssensitiv. Konfidensialitet kan gjelde i enkeltsaker. Dette skal i så tilfelle presiseres særskilt overfor møtedeltagerne. Samarbeidet i styret og styrets arbeidsmetodikk og plikter drøftes jevnlig og behandles som særskilt tema i ett av årets møter.

Mot slutten av hvert år vedtar styret en detaljert møteplan for påfølgende regnskapsår. Denne planen dekker oppfølging av selskapets drift, kontrollarbeid, strategispørsmål og andre oppgaver. Herunder inngår også styrets egevaluering, hvor det gjennom enkeltsamtaler og plenums møter gjennomføres en drøfting og vurdering av styrets erfaringer og organisering av sitt arbeid gjennom året med forslag til forbedringer for kommende periode. Arbeidet reguleres av egne instruks vedtatt i styremøte 22. mars 2010.

Kompensasjonsutvalget skal forberede og avgi innstilling til styret om godtgjørelse til konsernsjefen, samt sikre at avlønningssystemet for konsernet er i tråd med selskapets etiske retningslinjer. Innstillingen med lederlønns erklæring skal så legges frem for behandling av generalforsamling.

Kompensasjonsutvalget skal bestå av inntil tre styremedlemmer, som velges for ett år av gangen, og utvalget skal møtes minimum to ganger i året. Kompensasjonsutvalget hadde seks møter i 2016. Per 31. desember 2016 bestod kompensasjonsutvalget av følgende medlemmer:

- Nora F Larsen (leder)
- Kjersti Kleven
- Atle Berntzen

Revisjonsutvalget skal føre tilsyn og påse at konsernet har uavhengig og effektiv intern og ekstern revisjon, samt en god internkontroll og tilfredsstillende regnskapsrapportering i tråd med gjeldene lover og forskrifter.

Revisjonsutvalget skal bestå av inntil tre medlemmer blant styrets medlemmer, som velges for ett år. Per 31. desember 2016 bestod revisjonsutvalget av:

- Jarle Roth (leder)
- Sveinung Utgård
- Lars I. Røiri

Revisjonsutvalget skal møtes minimum tre ganger i året, sammen med konsernsjef og CFO samt en representant for ekstern revisor ved behov. I tillegg skal revisjonsutvalget minst en gang i året møte ekstern revisor uten at ledelsen er tilstede. Konsernstaben er sekretariat for revisjonsutvalget. Revisjonsutvalget hadde 6 møter i 2016.

10. Risikostyring og internkontroll

Styret, har det overordnede ansvaret for at selskapet har god risikostyring og internkontroll i henhold til de bestemmelser som gjelder for virksomheten.

Arbeidet med internkontroll er fast tema i ett av årets styremøter. Selskapets revisor deltar i dette møtet. Det er ingen særskilt enhet oppnevnt for å forestå internrevisjon i Ekornes-konsernet. Risikooppfølging og internkontroll innenfor regnskap-/økonomiområdet er ledet av konsernets økonomi- og finansdirektør, som sammen med konsernets økonomisjef og konsernregnskaps-sjef forestår den rutinemessige oppfølgingen og rapportering til revisjonsutvalget. Felles rutiner, retningslinjer og prosedyrer er utarbeidet innenfor regnskapsområdet.

Styret mottar regelmessig operasjonelle og finansielle rapporter som dekker styrets behov for oppfølging. Internkontrollsystemene innenfor regnskap-/økonomiområdet omfatter stillingsinstrukser, prosedyrer, kontrollrutiner, samt retningslinjer/maler for organisering, gjennomføring av og innhold/kvalitet på selskapets finansielle rapportering. Dette sikrer, sammen med blant annet organiseringen og gjennomføringen av HMS-arbeidet, at selskapet opererer i samsvar med relevante lover og forskrifter, og i samsvar med interne regler og retningslinjer.

Vurdering av den operasjonelle risiko som blant annet inkluderer markeds-/salgsutvikling, produksjon og utvikling i råvaremarkedene, inngår som ledd i den løpende rapportering og gjennomgang i styret. Relevante risikoområder som for eksempel valuta, HMS, internkontroll økonomi, IT, samt strategisk risiko gjennomgås av styret minimum en gang per år.

Ekornes legger vekt på at konsernets verdier og etiske retningslinjer skal være en integrert del av forretningsvirksomheten. Selskapets retningslinjer gitt i «Mål og Verdier for Ekornes-konsernet» og «Etiske Regler» gir anvisning til selskapets ansatte med tanke på å redusere muligheten for situasjoner som kan skade selskapets omdømme eller finansielle situasjon, og det forventes at de ansatte og samarbeidspartnere innretter seg etter disse. I tillegg er det etablert rutiner for varsling og oppfølging av kritikkverdige forhold, og det jobbes det kontinuerlig med videreutvikling og oppfølging av konsernets samfunnsansvar.

11. Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styrets medlemmer vedtas av generalforsamlingen, etter innstilling fra valgkomiteen.

Godtgjørelsen er ikke resultatavhengig, og det utstedes ikke opsjoner til styrets aksjonærvalgte representanter. Det gis egen kompensasjon til styremedlemmer som deltar i styreutvalg. All form for godtgjørelse til styrets medlemmer fremgår av note 17 til årsregnskapet.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Ekornes' lederlønnspolitik er basert på hovedprinsippene om at lederlønnen skal være konkurransedyktig og basert på lønnsnivået for tilsvarende stillinger i de land som stillingene er plassert. Retningslinjer for godtgjørelse til konsernsjef og ledende ansatte fastsettes av styret, etter innstilling fra kompensasjonsutvalget, og fremlegges som eget saksdokument ved ordinær generalforsamling.

Kompensasjonen til ledende ansatte består av en fast del og en variabel del i form av bonus knyttet til resultatoppnåelse. I tillegg ble det i 2016 vedtatt en aksjeordning for ledende ansatte, denne er foreløpig ikke iverksatt. Dette skyldes at selskapet, av ulike årsaker, ikke har fått kjøpt nok egne aksjer. Lederlønnserklæring samt detaljer rundt aksje-ordningen er tilgjengelig i innkallingen til ordinær generalforsamling for 2016, tilgjengelig fra selskapets nettside www.ekornes.no. Informasjon om godtgjørelse og gjeldende bonusordninger for ledende ansatte er redegjort for i note 17 til årsregnskapet for 2016.

13. Informasjon og kommunikasjon

Ekornes følger Oslo Børs' anbefaling om rapportering av IR-informasjon, og selskapet har utarbeidet en informasjonsstrategi basert på prinsippene om åpenhet, ærlighet og troverdighet samt likebehandling av aksjonærene. Ekornes er også underlagt Oslo Børs sine regler om informasjon som kan påvirke aksjekursen til selskapet.

Ekornes vil arbeide for å gi aksjonærer og investorer korrekt, tydelig, relevant og oppdatert informasjon, samtidig som likebehandling av markedsaktørene overholdes. Selskapet har også et mål om at alle ansatte til enhver tid skal være godt informert om selskapets situasjon, og hva som foregår i andre deler av selskapet. Det er ledelsens ansvar å påse forutsigbarhet og at nødvendig informasjon blir gitt til rett tid. CEO og CFO er ansvarlige for den daglige kommunikasjonen med aksjonærer og investorerelasjoner.

Ekornes vil opprettholde delårsrapportering i tråd med anbefalingen til Oslo Børs, og kvartalsresultatene bør offentliggjøres innen 45 dager etter kvartalslutt. Fullstendig årsregnskap, inkludert årsberetning, vil gjøres tilgjengelig senest tre uker før generalforsamling og senest innen utløpet av april hvert år.

Selskapets ledelse holder åpne presentasjoner med webcast i tilknytning til delårsrapporteringen. Presentasjonene gjøres tilgjengelig på selskapets nettside i etterkant. CEO og CFO har i tillegg jevnlig møter med analytikere, investorer og aksjonærer i løpet av året. Informasjonsutveksling med forhandlere og leverandører er også viktig for å fremme gjensidig forutsigbarhet og forståelse for partenes strategi og handlingsmønster.

Selskapets finanskalender publiseres på nettsidene til Oslo Børs og på selskapets nettsider <http://ir.ekornes.com> før 31. desember hvert år. Informasjon til selskapets aksjonærer distribueres fortløpende via Oslo Børs' nyhetsfeed www.newsweb.no og på selskapets nettsider, og umiddelbart etter eventuelle vedtak. All informasjon gis både på norsk og engelsk.

14. Overtakelse

Det foreligger ingen begrensninger med tanke på aksjeoppkjøp i vedtektene til morselskapet Ekornes ASA, og styret i Ekornes har ikke etablert egne prinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud. Dersom en slik situasjon skulle oppstå, vil styret legge prinsippene om åpenhet og likebehandling av aksjonærene til grunn.

15. Revisor

Konsernets hovedrevisor er PWC. Revisor utarbeider hver høst en plan for kommende års revisjonsarbeid. Ved styrets gjennomgang av internkontroll deltar revisor og gir sin vurdering av status med tanke på selskapets regnskapsutarbeidelse, rapporteringsbehov og internkontroll. Revisjonsutvalget vil overvåke revisors uavhengighet. Ved større og mer omfattende konsulentoppdrag benytter Ekornes andre kompetansemiljøer enn selskapets revisor. Selskapets revisor får slike redegjørelser til gjennomlesing og kommentar.

Arbeidsmåten er begrunnet ut fra kravet til revisors uavhengighet. Revisor blir imidlertid benyttet i forbindelse med naturlig revisjonsrelaterte oppgaver som bistand ved utarbeidelse og verifikasjon av konsernregnskap og selvangivelser, forståelse av regnskaps- og skatteregler, samt som diskusjonspartner rundt relevante faglige spørsmål og problemstillinger. Generalforsamlingen blir hvert år orientert om godtgjørelsen til revisor med fordeling på ordinær revisjon og andre tjenester. Beløpene er redegjort for i notene til regnskapet.

16. Andre forhold; Ledelse av datterselskap

Alle datterselskaper i Ekornes-konsernet har et eget styre, hvor morselskapet er representert ved medlemmer av konsernledelsen. I enkelte av de utenlandske datterselskapene er daglig leder også medlem av styret. Noen av datterselskapene har i tillegg eksterne styremedlemmer, samt ansattvalgte styremedlemmer.

ETISKE REGLER FOR EKORNES-KONSERNET

I desember 2013 ble Ekornes' etiske retningslinjer og antikorrupsjonsprogram oppdatert og kommunisert. Retningslinjene/ regelverket er gjengitt nedenfor.

Antikorrupsjon – FNs Global Compact

I 2009 sluttet Ekornes seg til FNs Global Compact.

Gjennom deltagelse i FNs Global Compact, har Ekornes forpliktet seg til å drive en ansvarlig virksomhet i tråd med FNs Global Compact sine ti prinsipper som blant annet omhandler antikorrupsjon. Ekornes oppfordrer også sine forretningsforbindelser om å etterleve prinsippene. Ekornes har utarbeidet et system for vurdering av sine underleverandører opp mot Global Compact sine prinsipper, med oppstart i 2013.

FNs Global Compact er basert på åpenhet både i forhold til dialog og læring mot alle selskapets interessenter, og omkring de utfordringene Ekornes møter både på et lokalt og globalt plan. Fra og med 2012 er Ekornes involvert i det nordiske nettverket til UN Global Compact. Deltakelse i nettverket gir Ekornes mulighet til erfaringsutveksling med andre virksomheter som setter samfunnsansvar høyt på dagsordenen.

Gjennom UN Global Compact er Ekornes forpliktet til å målsette og jobbe med kontinuerlig forbedring av selskapets praksis. Dette arbeidet rapporterer Ekornes årlig til FN i form av en «Communication on Progress» (COP). Denne finnes på selskapets hjemmeside www.ekornes.no/om-ekornes/miljo-og-samfunnsansvar.

Ekornes vil opptre som en ansvarlig virksomhet, og operere innenfor alle relevante lover, regler og strenge etiske normer. Vi bekjenner oss til, og anstrenger oss for å etterleve, FNs Global Compact. Dette betyr at vi i alle deler av vår virksomhet skal ha høye standarder for:

1. Å respektere og etterleve FNs menneskerettigheter.
2. Å respektere arbeidstakeres rettigheter og behov.
3. Miljøansvar.
4. Å motarbeide korrupsjon i Norge og i utlandet.

Dette dokumentet, «Etiske retningslinjer og antikorrupsjonsprogram», samt «Mål og verdier», er utarbeidet og distribuert til alle ansatte. Regelverket er også distribuert til eksterne relasjoner, det er også det er lagt ut på selskapets internettside www.ekornes.no. Det påligger alle i selskapet å følge opp og opptre i henhold til regelverket. Et spesielt ansvar for oppfølging er pålagt ledelsen i alle deler av selskapet.

Etiske regler for Ekornes-konsernet

1. Etiske regler for Ekornes-konsernet framgår også av «Mål og verdier», arbeidsreglement, ansettelseskontrakter og stillingsinstruksjoner. Reglene i denne oversikten dekker således ikke alle forhold knyttet til etiske regler.
2. Taushetsplikt i arbeidsreglement, ansettelsesavtaler eller stillingsinstruksjoner er ikke til hinder for at du skal informere overordnet om du blir oppmerksom på brudd på forskrifter, lover eller regelverk utarbeidet av myndigheter. Dette gjelder også brudd på interne retningslinjer, bestemmelser eller forhold som kan skade Ekornes' omdømme eller tillit.
3. Ekornes skal følge lover, regler og forskrifter i de land en har etablert Ekornes-selskap eller der en har etablerte forretningsforbindelse.
4. I all kontakt med leverandører av råvarer, utstyr, hjelpematerialer og tjenester av enhver art, samt kontakt med kunder og forretningsforbindelser for øvrig, skal vi etterstrebe ærlighet, rettskaffenhet, åpenhet og en forretningsmessig korrekt og god opptreden. Målsettingen er å få fram det beste tilbudet for Ekornes.
5. Ekornes eller ansatte hos Ekornes skal ikke være part i «smøring» eller tilsvarende for å oppnå særfordeler eller tilgang til slike.
6. Forretningsforbindelser som nevnt ovenfor skal ikke gis mer informasjon om Ekornes enn det de trenger for å gi fullgode tilbud med hensyn på pris, servicenivå, leveringstider, teknologi og spesifikasjoner, eller det de trenger for å utøve den forretningsmessige kontakt med Ekornes.
7. Leverandører og forretningsforbindelser skal ikke under noen omstendighet motta informasjon om andre leverandører og forretningsforbindelser via Ekornes.

8. Ansatte hos Ekornes skal bare delta på turer, middager og arrangement arrangert av leverandører og forretningsforbindelser når arrangementet/turen har en faglig begrunnelse eller gir forretningsmessige muligheter. Ved slik deltakelse skal utgifter knyttet til den ansattes reise, opphold og underholdning alltid betales av Ekornes.
9. Ansatte hos Ekornes har ikke anledning til å motta utilbørlige fordeler eller gaver (i form av produkter, tjenester eller reiser og lignende) utover småting av en og begrenset verdi fra forretningsforbindelser. Det samme gjelder personlig kjøp av varer til rabatt hos leverandører av Ekornes, uten at dette er godkjent av overordnet. Den enkelte skal også unngå å komme i avhengighetsforhold til kunder eller leverandører.
10. Leverandører og forretningsforbindelser skal gjøres oppmerksom på innholdet av dette dokumentet, og også gjøres oppmerksom på at forsøk på brudd på disse etiske reglene vil kunne føre til utelukkelse.

Krav til regnskapsføring og internkontroll

Ekornes krever gjennomsiktighet i alle operative ledd. Derfor skal alle Ekornes sine enheter sørge for at alle transaksjoner blir korrekt registrert og dokumentert i samsvar med lokale og internasjonale regnskapsprinsipper. Antikorrupsjonslovgivningen krever at Ekornes har på plass effektive internkontrollsystemer og at gruppens regnskaps- og bilagsføring/-arkivering gir et riktig og fullstendig bilde av selskapenes transaksjoner. Alle gruppens enheter må føre nøyaktig regnskap over inntekter og utgifter, og må sørge for at betalinger ikke blir feilaktig postert.

Alle utgifter skal godkjennes i henhold til bedriftens standardprosedyrer, skal dokumenteres og registreres i henhold til gjeldende regnskapsstandarder.

Organisering og oppfølging

Dette dokumentet, «Etiske retningslinjer og antikorrupsjonsprogram», samt «Mål og verdier», er utarbeidet og distribuert til alle ansatte. Regelverket er også distribuert til eksterne relasjoner, samt at det er lagt ut både på selskapets intranettside og internettside www.ekornes.com. Det påligger alle i selskapet å følge opp og opptre i henhold til regelverket.

Et spesielt ansvar for bekjentgjørelse og oppfølging er pålagt ledelsen i alle deler av selskapet.

IMMATERIELLE VERDIER OG KOMPETANSE

Ekornes er en kompetansedrevet bedrift, og har utstrakt bruk av moderne og avansert produksjonsutstyr. Dette innebærer blant annet en høy grad av automatisering og robotisering i produksjonen, spesielt i Stressless®-segmentet. Kunnskap om merkevarer og merkevarerbygging, samt internasjonal markedsføring, er også helt sentrale elementer i virksomheten.

Immaterielle verdier

- Registrerte varemerker (Ekornes®, Stressless®, Svane® og IMG®)
- Patenterte tekniske løsninger
- Registrerte design
- Produktkonsepter
- Velutviklet og effektivt markedskonsept
- Internasjonal markedsføring
- Et godt utbygd internasjonal forhandlernettverk
- Registrerte domener
- Kunnskap og erfaring om industri og industrialisering
- Internasjonal sourcing

Ingen av disse verdiene er oppført i selskapets balanse.

Kompetanse og opplæring

Ekornes ønsker å være en attraktiv arbeidsplass med karrieremuligheter innenfor flere ulike fagområder. Ekornes har aktivitet i en rekke land. Det er et mål at den enkelte medarbeider skal ha mulighet til å påvirke sin egen arbeidssituasjon i størst mulig grad, med basis i lokale forhold der Ekornes har aktivitet.

Den sterke graden av automatisering i deler av produksjonen stiller store krav til de ansatte. God driftsstabilitet og hyppig gjennomføring av vellykkede moderniseringsprosjekter bekrefter at selskapets ansatte takler utfordringen på en god måte.

Fagopplæringen er et satsingsområde i Ekornes. Dette er godt forankret i alle deler av konsernet. I Stressless®-segmentet har samarbeid med ungdoms- og videregående skoler og ulike opplæringskontorer gitt positive gevinster for både unge lærlinger og operatører som avlegger fagprøver. Ekornes søker å møte fremtidens krav til faglig kompetanse og fleksibilitet i arbeidet, og bidrar til å sette fokus på fagopplæringen.

Stressless®-segmentet har ett årsverk knyttet til oppfølging av fagbrevutdannelse samt annen opplæringsvirksomhet. Prioritering av opplæringstiltak skjer i hovedsak i den enkelte avdeling.

Eksterne krav til sikkerhet og miljø legger også føringer for kompetansebehovet i de ulike avdelingene.

Lederutvikling har en sentral plass i Ekornes-konsernets strategi. Programmet for lederutvikling er basert på behovet i segmentene, og tar sikte på å kvalifisere den enkelte leder til å kunne lede store enheter med en utpreget desentralisert beslutningsstruktur.

Ansatte i Norge	Antall ansatte	% kvinner	% menn	Ledere	% ledere kvinner	% ledere menn
Ekornes ASA	81	33 %	67 %	15	20 %	80 %
J.E. Ekornes AS	1053	45 %	55 %	34	15 %	85 %
Ekornes Contract AS	8	38 %	63 %	2	0 %	100 %
Ekornes Skandinavia AS	5	20 %	80 %	1	0 %	100 %
Ekornes Beds AS	85	27 %	73 %	10	30 %	70 %
IMG Group AS	8	13 %	88 %	3	33 %	67 %
IMG Skandinavia AS	7	57 %	43 %	1	100 %	0 %

Styremedlemmer

Ekornes ASA*	37,5 %	62,5 %
--------------	--------	--------

*Av aksjonærvalgte styremedlemmer er det 40 % kvinner og 60 % menn.

MILJØ- OG SAMFUNNSANSVAR

Ekornes har siden starten i 1934 hatt en betydelig posisjon i lokalmiljøene der konsernet har aktivitet, og et bevisst forhold til det ansvaret dette gir overfor lokalsamfunnet. Et bærekraftig Ekornes skaper delt verdiskaping for menneskene og samfunnet som er berørt av virksomhetens aktiviteter, samtidig som man sikrer økonomisk lønnsomhet og trygghet. Dette ansvaret er en del av selskapets verdier og påvirker hele verdikjeden, fra produktutvikling, fremstilling, distribusjon og til salg av produktene.

Med sitt ansvar bevisst har Ekornes gjennomført en rekke tiltak i fabrikkene som har forbedret selskapets innvirkning på miljøet. Ny teknologi, miljøvennlige materialer og produktløsninger har gitt et av de mest effektive produksjonsmiljøene i møbelindustrien i dag. Ekornes ønsker å fortsette dette arbeidet og synliggjøre det overfor markedet.

Miljøpolitikk

For å sikre et gjennomgående fokus på miljø og samfunnsansvar, har Ekornes valgt å nedfelle kjerneelementer innenfor dette området i selskapets mål- og verdidokument, og gjør denne tilgjengelig for alle ansatte og interessenter til virksomheten.

Følgende kjerneelementer skal følges i alle ledd av Ekornes' virksomhet:

- Ekornes skal være en miljøvennlig bedrift
- Produktene skal medføre en lavest mulig miljøbelastning og ingen helserisiko
- Ekornes har som mål å minimalisere ulykke- og helserisikoen på arbeidsplassene
- Ekornes investerer for å unngå miljø- og helseskader
- Miljøopplysninger skal være allment tilgjengelig, for eksempel gjennom miljødeklarasjoner (EPD)
- Ekornes skal informere saklig og åpent om hvordan bedrift en håndterer sitt miljøansvar

Dette er ytterligere spesifisert i egen policy og mål for de ulike foretakene i Ekornes konsernet.

Miljøstyring i utvikling og produksjon

Vesentlige elementer forbundet med miljø og samfunnsansvar i Ekorneskonsernets egne operasjoner og verdikjede utgjør både risiko og muligheter. For å kunne jobbe målrettet med dette må Ekornes kjenne sine viktigste interessenter og hvordan selskapets virksomhet påvirker dem. I tillegg må Ekornes være kjent med interessentenes krav og forventninger. Dette sammen med interne forhold i selskapet gir et grunnlag til å prioritere vesentlige temaer å fokusere på. I 2016 ble det satt i gang en større innsats for å fornye og konkretisere vurderingen av vesentlighet i tråd med kravene i ISO 14001:2015. En videre beskrivelse av dette er omtalt i selskapets bærekraftsrapport.

Produksjonsselskapet J.E. Ekornes AS er ISO 9001:2008 og ISO 14001:2004 sertifisert. J.E. Ekornes AS har i 2016 satt i verk en prosess med å oppdatere sine ledelsessystemer for å tilfredsstille kravene i 2015-versjonen av standardene. Ekornes Beds sine ledelsessystemer for kvalitet og miljø har i 2016 gjennomgått en større utvikling med høyt fokus på implementering av prinsipper for systematisk forbedringsarbeid.

Bærekraftig produksjon og utvikling av kvalitetsprodukter med lang levetid

Selskapene i Ekornes konsernet er avhengige av å produsere kvalitetsprodukter med lang levetid for å være bærekraftige. Det mest bærekraftige møblet er det man ikke trenger å skifte ut og som har en betydelig andrehåndsverdi. For å få til dette, må det være fokus på kvalitet og forbedringer i hele verdikjeden. De seneste år er det lagt inn store ressurser for å styrke de produserende enhetene sin kompetanse og muligheter til å jobbe med forbedringsarbeid. Ved å jobbe med metodikken for systematisk forbedringsarbeid har en rekke forbedringstiltak blitt utført i 2016. Et hvert tiltak som er med å heve kvaliteten, redusere, svinn og sløsing av råvarer, tid og energi er et tiltak som forbedrer Ekorneskonsernets miljøprestasjoner sett i et livsløpsperspektiv.

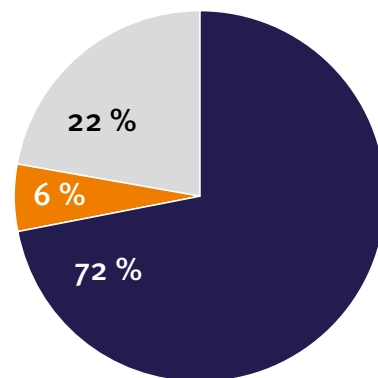
For Ekornes konsernet, og i møbelbransjen generelt, er det fokus på kjemikaliebruk knyttet til blant annet møbelskinn, skumplastproduksjon, tekstiler, lakk, beis og lim. Ekornes arbeider kontinuerlig for å kvalitetssikre at selskapets produkter ikke utsetter brukeren for potensielt helseskadelige kjemikalier. Ekornes stiller derfor krav til leverandørene sine gjennom innkjøps-spesifikasjoner som tilstreber å balansere krav til kvalitet og miljø. På de områdene det er nødvendig benytter Ekornes uavhengig fagekspertise til å sørge for at spesifisering av krav og testing er oppdatert i tråd med lovgiving og anbefalinger. Ekornes deltar også i flere faglige fora for å holde seg oppdatert og være med på å påvirke og spre kunnskap i bransjen. Ekornes er blant annet en sentral aktør i Norsk Industri møbel sin satsing for kvalitet og miljø som ble etablert i 2016.

Energi og varme

Ekornes benytter i stor grad bioenergi til oppvarming av fabrikkene i Norge. Treflis, som biprodukt fra produksjon, er hovedenergikilde til oppvarming av Ekornes sine fabrikker ved Tynes, Grodås, Vestlandske og Ikorntnes. Fabrikkene på Ikorntnes og Tynes benytter også varmpumper for oppvarming. For de fire fabrikkene på Nord-Vestlandet blir dermed olje kun benyttet ved særlig behov på de kaldeste dagene og målet er at olje skal være utfaset på alle norske fabrikker innen 2020. Fabrikken på Fetsund benytter flis, elektrisitet og olje som energikilder til oppvarming. Fabrikkene i USA, Thailand og Vietnam er mindre påvirket av klima og har derfor størst bruk av energi til maskiner. Fabrikken på Fetsund har de siste årene gjort store investeringer i LED-belysning og vil i 2017 sette i drift en ny kombinasjonskjele med mulighet for bruk av LPG som skal erstatte den gamle oljekjelen. Dette er et tiltak som vil gi store kostnads- og klimagassutslippsbesparelser. J.E. Ekornes AS har som mål å redusere egen elektrisitetsbruk ned til 50 kWh per sitteplass innen 2020. I 2016 var denne indikatoren 68,5. I 2016 ble det innført nye rutiner for måling av mengde flis forbrent for alle anlegg på Nord-Vestlandet. Det viser seg at estimater gjort tidligere for Tynes og Grodås var for høye. Sammenligning av energi fra flis for disse anleggene er derfor ikke hensiktsmessige og derfor må 2016 bli satt som ny baseline.

Energibruk 2016 for Ekornes' produksjonsanlegg (kWh)

	Strøm	Fyringsolje og Naturgass	Flis
Ikorntnes	15 323 742	317 257	3 989 510
Tynes	4 035 476	0	1 447 263
Grodås	1 723 751	0	1 597 025
Aure	817 781	21 685	928 132
Hareid	785 201	0	0
Morganton	580 325	232 701	0
Fetsund	1 769 742	1 735 353	493 736
Thailand	916 019	0	0
Vietnam 1	556 400	0	0
Vietnam 2	574 240	0	0

Avfallshåndtering

Ekornes kildesorterer avfall på en slik måte at størstedelen av avfallet fra fabrikkene går til gjenbruk, resirkulering eller egen energiproduksjon. For Ekornes' fabrikker i Norge og USA utgjorde dette over 80% av alt registrert avfall. J.E. Ekornes AS avd. Tynes og Aure har også en stor andel pappemballasje som blir levert tilbake til sin underleverandør i Sykkylven som ikke blir registrert. Ekornes ønsker i størst mulig grad å gjøre avfall om til nyttige biprodukter som går inn igjen i egen produksjon. For J.E. Ekornes AS er målet å bringe ned andelen avfall som ikke kan utnyttes på fabrikkene eller resirkuleres fra ca. 2 kg i 2015 til 1,5 kg per sitteplass innen 2020. I 2016 var denne indikatoren 1,89 – en marginal forbedring ift. 2015.

Som et eksempel på biprodukter som kan utnyttes på fabrikkene, er avkapp og flis fra trevareproduksjon en viktig energikilde for Ekornes. Et annet eksempel på ressurser som går direkte tilbake i produksjon er avkapp av polyuretanskum som blir samlet opp, revet og formet på ny igjen. I 2016 ble 182 tonn skumplast og gel gjenbrukt på denne måten. I tillegg til å utnytte avkapp fra produksjon i egne anlegg, har Ekornes andre biprodukter som er verdifulle råvarer for andre. Møbelskinn er en verdifull råvare som Ekornes kontinuerlig søker å utnytte maksimalt. Det som likevel blir til overs av avkapp, som ikke kan benyttes til møbler, blir samlet og solgt til produsenter av småvarer.

Tabellen under gir en oppsummering av avfallsstatistikk for konsernets anlegg i Norge og USA.

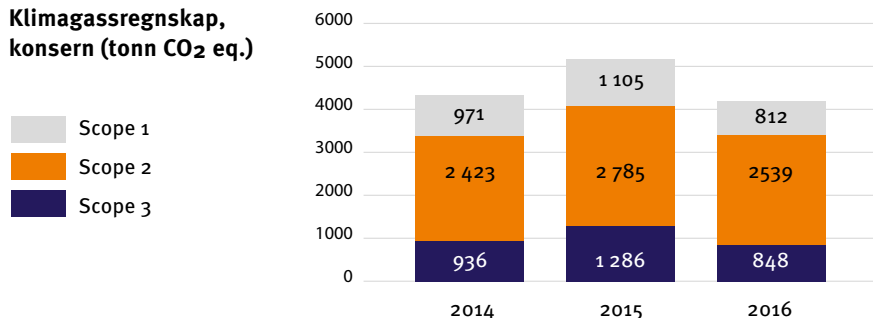
Avfall i antall tonn per fabrikk	Ikornnes	Tynes	Aure	Grodås	Hareid	Fetsund	Morganton	Total	%
Deponering	9,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,45	79,97	1,6 %
Blandet avfall til energigjenvinning	217,91	142,68	26,34	157,11	16,60	149,80	0,00	710,44	13,8 %
Treverk til forbrenning på egne eller eksterne anlegg	1029,34	844,25	212,21	568,74	0,56	250,14	0,00	2905,24	56,5 %
Gjenvinning eller gjenbruk	944,07	49,97	6,70	3,60	7,46	253,38	60,47	1325,66	25,8 %
Spesialavfall og El-avfall	104,63	0,00	2,50	5,90	0,49	4,71	0,00	118,22	2,3 %
Total mengde avfall Ekornes fabrikker ex. IMG	2305,48	1036,90	247,74	735,35	25,11	658,03	130,92	5139,53	100,0 %

Utslipp

Direkte utslipp til luft fra produksjonen kommer i hovedsak fra fyringsanlegg for fast og flytende brensel. Et av disse anleggene er underlagt konsesjon fra fylkesmannen, mens to andre har søknad under behandling. Det er også noe utslipp fra produksjon av skumplast på Fetsund, Ikornnes og i IMG (diisocyanatgass og CO₂). I tillegg til dette kommer utslipp forbundet med transport internt mellom konsernets fabrikker og tjenestereiser. Når det gjelder utslipp til vann, er vesentlige produksjonsprosesser som omfatter vannbruk gjort i lukket system. Avhending av prosessvann går i gjennom egne og kommunale renseanlegg eller blir levert til godkjent mottaker alt etter hvilken klassifisering det har.

Ekornes rapporterer årlig inn konsernets klimagassutslipp til CDP (tidligere Carbon Disclosure Project). CDP rangerer selskaper etter åpenhet og rapportering om klimaendringer. I 2016 ble det totale klimagassutslippet til Ekornes beregnet til å være 4199,6 tonn CO₂-ekvivalenter. Rapporteringen av utslipp er fordelt mellom tre såkalte «Scopes». Scope 1 er direkte CO₂-utslipp som i Ekornes' tilfelle er som følge av intern transport, oppvarming med naturgass og olje, samt CO₂ som frigis ved polyuretan- skumproduksjon. Scope 2 er indirekte utslipp forbundet med elektrisitetsproduksjon fra strømleverandør. Scope 3 er utslipp forbundet med behandling av avfall, flyreiser og bilbruk som er berettiget kjøregodtgjørelse. Nedgangen av det totale klimagassutslippet rapportert i CDP kan i grove trekk forklares gjennom kraftig reduksjon i bruk av fyringsolje på avdeling Fetsund og reduksjon i flyreiser. I tillegg er fellesfaktoren til klimafotavtrykket for elektrisitet i Nordiske land redusert betydelig redusert som følge av et skifte mot produksjon av mer fornybar energi i landene.

Klimagassregnskap, konsern (tonn CO₂ eq.)

Samfunnsansvar

Gjennom deltagelse i UN Global Compact har Ekorneskonsernet forpliktet seg til å drive en ansvarlig virksomhet i tråd med Global Compact sine ti prinsipper innen menneskerettigheter, antikorrupsjon, arbeidstakerrettigheter og miljø. Global Compact er basert på åpenhet både i forhold til dialog og læring mot alle selskapets interessenter, og omkring de utfordringene Ekornes møter både på et lokalt og globalt plan.

En oppsummering av arbeidet Ekornes gjør innen miljø og samfunnsansvar rapporteres årlig til Global Compact i form av en "Communication on Progress" (COP) og komplementerer den informasjon som er gitt i denne årsrapporten. COP-rapporteringen er konsernets rapportering etter regnskapslovens § 3-3c. Ekornes' COP finnes gjennom Global Compact sine nettsider eller selskapets hjemmeside www.ekornes.no/om-ekornes/miljo-og-samfunnsansvar.

Delt verdiskaping

Ekornes har lang tradisjon for å bidra i lokalmiljøet i de kommunene selskapet har etablert sin virksomhet. Ekornes konsernet er avhengig av kvalifisert arbeidskraft til alle sine fabrikker, og selskapets engasjement i lokalsamfunnet bidrar til å skape trivsel og godt miljø for ansatte. Stressless® donerer også årlig sitt julegavefond til gode formål i lokalsamfunnet. I 2016 gikk julegavefondet til lokale Røde Kors-avdelinger i Sykkylven og Hornindal i tillegg til ulike lokale initiativer for aktivt friluftsliv. I tillegg sponser Ekornes ulike aktiviteter for barn og unge i kommunene i Norge hvor Ekornes har produksjonsanlegg.

Fagopplæring er et satsingsområde i Ekornes. I løpet av 2016 har 25 lærlinger i 8 ulike fag vært hos Ekornes. 13 tok fagbrev i 2016. Samarbeid med ungdoms- og videregående skoler og ulike opplæringskontor gir positive gevinster både for lokalmiljøet og bedriften. Ekornes legger også til rette for norskopplæring av ansatte i Norge som ikke har norsk som morsmål. I 2016 deltok rundt 40 ansatte på grunnleggende norskkurs og mange av disse tar også kurs for viderekomende på eget initiativ. Det er også flere praksisøvelser som er innom Ekornes i løpet av året. I tillegg er bedriften åpen for at studenter ved høyere utdanning bruker Ekornes som case i sine oppgaver.

HMS

I Ekornes har HMS-arbeidet høy prioritet og konsernet investerer hvert år store ressurser for å gjøre arbeidsplassene sikrere og redusere belastende arbeidsoperasjoner. Ekornes har som mål å minimalisere helserisikoen på arbeidsplassene og minimalisere risikoen for skader på miljø og mennesker.

I løpet av året har arbeidet med automatisering av ulike arbeidsprosesser fortsatt ved konsernets fabrikkanlegg i Norge. Dette har ført til at manuelle belastende arbeidsoperasjoner for arbeidstakerne har blitt redusert.

I 2014 ble det innført et felles styringssystem ved J.E. Ekornes AS (Stressless®-fabrikkene) for kvalitet, HMS og ytre miljø. I 2015 ble fabrikkene i produksjonsselskapet J.E. Ekornes ASISO-sertifisert iht. ISO 9001 og 14001. Produksjonsanleggene i Thailand og Vietnam er ikke ISO-sertifiserte, men opererer i henhold til standarden.

Spesielle krav

Ekornes har anlegg for skumplastproduksjon ved J.E. Ekornes AS, avd. Ikorndes og Ekornes Fetsund AS. I denne produksjonen brukes Isocyanater som er helseskadelig. På grunn av lagringskapasitet på over 100 tonn Toluendiisocyanat ved begge anlegg, er både Ekornes Beds AS og J.E. Ekornes AS er klassifisert som storulykkebedrifter og dermed underlagt Storulykkeforskriften. Sikkerhetsrapport er utarbeidet ved begge anleggene. Denne oppdateres med faste mellomrom og leveres til tilsynsmyndighetene i henhold til krav i Storulykkeforskriften. Bedriftene har beredskapsplan som er laget for å dekke de forhold som er beskrevet i sikkerhetsrapporten. På begge bedriftene er det revisjoner fra tilsynsmyndighetene. Begge produksjonsanleggene tilfredsstiller eksisterende miljøkrav.

Helse

Det totale sykefraværet i konsernet var på 3,8 prosent i 2016. Det er en økning på 0,4 prosentpoeng i forhold til 2015. Langtids-sykefraværet (over 16 dagers fravær) utgjør den største prosentandelen av sykefraværet. Ledelsen ved de enkelte fabrikker i Norge har også i 2016 arbeidet aktivt for å redusere sykefraværet, blant annet gjennom IA-arbeid, atferdsutvalg og individuell oppfølging.

Sykefraværet ved selskapets produksjonsanlegg i Thailand og Vietnam er lavere enn 1 %. Ved produksjonsanleggene i Asia er det årlige revisjoner fra tilsynsmyndighetene knyttet til krav blant annet arbeidsmiljø. Begge anleggene tilfredsstiller relevante krav i henhold til forskrift og lov. Som en del av forbedringsarbeidet ved fabrikkene, utføres det nå årlig helsesjekk av alle ansatte. I tillegg er det ansatt en egen dedikert sykepleier i Thailand.

Skader

Ekornes har som mål å ha null arbeidsrelaterte skader i løpet av året. Totalt antall skader med sykefravær i 2016 var 17 for hele konsernet. Det er en nedgang på 8 skader sammenlignet med 2015.

H1-verdien (antall skader med fravær per million arbeidstimer) for hele konsernet er 4,1. (mot 5,7 i 2015).

Spesifikke tiltak er iverksatt for å adressere årets H1 skader, i tillegg til et langsiktig forbedringsprogram med hovedvekt på holdningsskapende arbeid. Dette gjelder alle konsernets fabrikker.

Industrivern – ulykkesberedskap

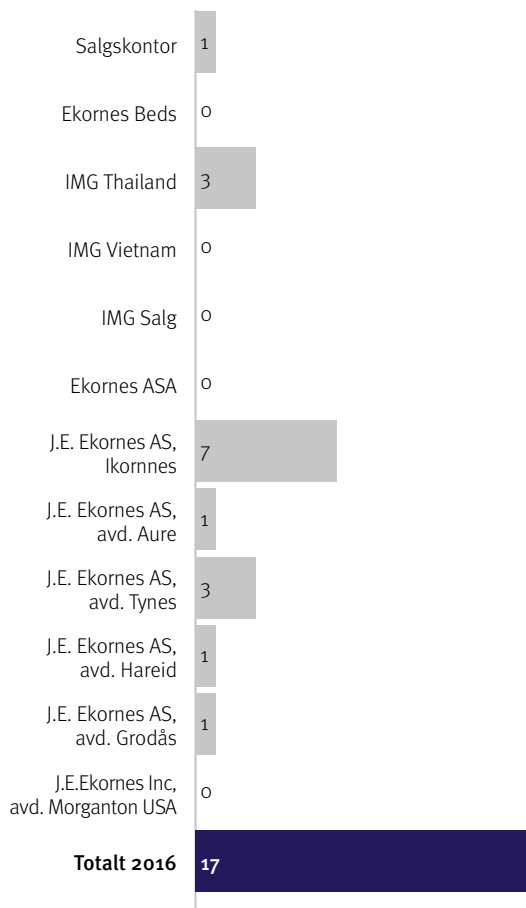
Beredskapsplaner er utarbeidet ved fabrikkene. Ved samtlige anlegg er det avholdt nødvendige øvelser og opplæring. Alle de norske fabrikkene har organisert industrivern.

IA-avtale

IA-avtale for perioden 2014-2018 er inngått med NAV arbeidslivssenter i Møre og Romsdal. Avtalen omfatter avdelingene i Sykkylven og i Grodås i Hornindal. IA er forkortelsen for "et inkluderende arbeidsliv" og stammer fra intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv, som er inngått mellom partene i arbeidslivet og regjeringen. Målet med avtalen er å tilrettelegge for alle som kan og vil arbeide. Bedrifter som inngår en samarbeidsavtale med NAV blir IA-virksomhet med tilgang til spesielle tjenester og virkemidler.

Oversikt over sykefraværet i 2016

(Tall i %)	Totalt sykefravær i %
J.E. Ekornes AS, Ikkornnes	8,4 %
J.E. Ekornes AS, avd. Vestlandske	9,3 %
J.E. Ekornes AS, avd. Tynes	6,1 %
J.E. Ekornes AS, avd. Grodås	7,7 %
J.E. Ekornes AS, avd. Hareid	7,9 %
J.E. Ekornes Inc, avd. Morganton USA	1,9 %
Ekornes Beds AS	6,7 %
Ekornes ASA	4,3 %
Ekornes Contract	1,7 %
IMG:	
IMG Thailand	0,6 %
IMG Vietnam	0,7 %
IMG Salg	3,5 %
Salgskontor:	
Skandinavia	0,0 %
Finland	1,6 %
UK/Irland	1,1 %
Central Europe	2,0 %
Southern Europe	0,5 %
USA/Canada/Mexico	1,1 %
Asia	2,7 %
Japan	0,5 %
Australia/New Zealand	2,4 %
Totalt for konsernet	3,8 %

Antall skader med fravær per avdeling/anlegg for hele året 2016

Styrets

årsberetning 2016

STYRET

Nora Förisdal Larssen (1965)

Styreleder

Stilling: Senior Investment Manager Nordstjernan AB

Utdanning: Siviløkonom (NHH), MBA (Duke University, USA)

Styreverv: Styreleder i Etac AB og i Emma S. AB. Styremedlem i Nobia AB.

Erfaring: Partner i McKinsey&Company, produktlinjesjef i Electrolux Europa.

Antall aksjer: 0

Kjersti Kleven (1967)

Nestleder

Stilling: Investor gjennom John Kleven AS

Utdanning: Sosiolog (UiO)

Styreverv: Styreleder i Kleven Maritime AS med tilhørende datterselskaper, Kleven Maritime Holding AS og John Kleven AS. Styremedlem i iKuben, SINTEF Ålesund AS og Ulsteinvik Utvikling AS.

Erfaring: Forsker ved FaFo, personalsjef Rolls-Royce Marine og prosjektsjef Nordvest Forum.

Antall aksjer: 0

Jarle Roth (1960)

Styremedlem

Stilling: Konsernsjef Arendal Fossekompagni ASA

Utdanning: Siviløkonom (NHH)

Styreverv: Styremedlem i Kongsberggruppen ASA, styreleder Powel AS, styremedlem Glamox AS, bedriftsforsamlingen Statoil ASA.

Erfaring: Administrerende direktør i Eksportkreditt Norge AS, viseadministrerende direktør i Umoe Gruppen, konsernsjef for Unitor ASA.

Antall aksjer: 0

Stian Ekornes (1963)

Styremedlem

Stilling: Investor

Utdanning: Norsk kjøpmannsinstittutt (i dag BI Varehandel)

Erfaring: 25-års erfaring innen møbelbransjen. Bred erfaring som daglig leder og styreleder/styremedlem innen møbelhandel, kjededrift og eiendomsutvikling.

Antall aksjer: 113 448 (Stian Ekornes Holding AS)

Lars I. Røiri (1961)
Styremedlem

Stilling: Adm.dir. (CEO) Scandinavian Business Seating Group AS

Utdanning: Siviløkonom (BI)

Styreverv: Styremedlem i Cappelen Holding AS. Styremedlem i Norske Industri, bransjeforening designindustrien.

Erfaring: Kommersielle lederstillinger i Tomra ASA, Mølnlycke AB og Jordan AS, daglig leder i Coloplast Norge as, CEO i HÅG ASA.

Antall aksjer: 2 300 (Røiri Invest AS)

Sveinung Utgård (1962)
Styremedlem (ansattvalgt representant)

Stilling: Produksjonssjef skumplast ved J.E. Ekornes AS, avd. Ikornes

Utdanning: Mekaniske fag, Elektrofagutdanning. Kurs innen produksjon/produksjonsstyring. «Ledelse i Forandring» i regi av Nordvest Forum. Lederutviklingsprogrammet i J.E. Ekornes.

Erfaring: Ansattesrepresentant i styret til Møre Trafo. Operatør/montør i Formfin møbler, operatør i Nordex plast, operatør og avdelingsleder i Møre Trafo, skiftleder i J.E. Ekornes, produksjonssjef i J.E. Ekornes.

Antall aksjer: 0

Tone Helen Hanken (1962)
Styremedlem (ansattvalgt representant)

Stilling: Operatør sømavdelingen ved J.E. Ekornes AS, avd. Aure

Utdanning: 3 år videregående skole, samfunnsfaglinja. En rekke kurs fra ulike opplæringsinstitusjoner.

Erfaring: Velledalen fabrikker. Hjellegjerde Møbler. J.E. Ekornes AS, avd. Vestlandske. Flere år som tillitsvalgt og ansattes representant i styrer i datterselskaper. 18 år som leder i Sykkylven Industri Energi avdeling 0789. Forbundsstyremedlem og medlem i lønnsforhandlingsutvalget i Industri Energi.

Antall aksjer: 1 084

Atle Berntzen (1967)
Styremedlem (ansattvalgt representant)

Stilling: Stedfortreder til arbeidsleder på lager ved Ekornes Beds AS

Utdanning: Videregående Skole (Bedriftsøkonomi).

Erfaring: Selger og lagermedarbeider på General Motors AS. Har siden 1991 jobbet på lageret til Ekornes Beds AS.

Antall aksjer: 0

STYRETS ÅRSBERETNING 2016

2016 var et begivenhetsrikt år for Ekornes-konsernet, preget av det langsiktige arbeidet med å skape økt lønnsomhet og fornyet vekst. Samtidig holdt samlet omsetning seg på 3,1 milliarder kroner mens resultatet økte til 320 millioner kroner.

Ekornes konsernet består av fire segment. Stressless®-segmentet har et av verdens mest kjente møbelmerkevarer og møbler av svært høy kvalitet. I løpet av de siste to årene har det vært gjennomført et viktig arbeid med å redusere kostnadene i dette segmentet, og samtidig legge grunnlag for fremtidig vekst. Videre arbeid med vekstsiden er høyt prioritert i 2017. IMG-segmentet har stort vekstpotensiale med møbler av god kvalitet til en god pris. Lønnsomheten i 2016 har vært bra, men veksten er ikke tilfredsstillende. I 2016 har det vært høyt fokus på å legge til rette for videre vekst, dette gjelder både i Europa og i USA. Svane® leverer senger av høy kvalitet, og har et sterkt merkenavn i Norge. Til tross for fin topplinjevækst i 2016 er ikke resultatene tilfredsstillende i dette segmentet.

I tillegg til operasjonell drift og produksjon, ble det gjennomført aktiviteter i flere segmenter og ulike deler av verdikjeden for å styrke konsernets lønnsomhet og konkurransekraft. I Stressless®- og Svane®-segmentet ble det gjennomført både driftsmessige og organisatoriske endringer. Effektivisering av produksjon og logistikk, samt reduksjon av konsernfunksjoner var sentralt i dette arbeidet.

Effektiviseringsarbeidet og kostnadsreduksjonene ble gjennomført for å skape handlefrihet og for å frigjøre ressurser til vekstfremmende tiltak. Innovasjon, produkt- og distribusjonsutvikling er avgjørende for å styrke Ekornes-konsernets markedsposisjoner og skape fornyet vekst i et konkurranseutsatt internasjonalt møbelmarked.

Virksomhetens art og strategi

Ekornes eier og forvalter møbelmerkene Stressless®, IMG, Svane® og Ekornes® og markedsfører disse gjennom utvalgte distribusjonspartnere internasjonalt.

Stressless® er i dag det mest kjente møbelmerket i Europa, og det antas at over 85 millioner mennesker kjenner merkenavnet på verdensbasis. I det norske markedet er Svane® og Ekornes®, sammen med Stressless®, de tre mest kjente møbelmerkene.

Selskapets forretningsidé er å markedsføre og utvikle disse merkenavnene ved å tilby produkter som er fremragende når det gjelder komfort og funksjon og som i pris og design henvender seg til et bredt publikum.

Salget er hovedsakelig rettet mot markeder for hjemmeinnredning, der Stressless®, Ekornes® Collection og IMG® markedsføres globalt, mens Svane® markedsføres i Norden og utvalgte nordeuropeiske markeder. I tillegg markedsføres og selges produktene i kontraktmarkedet.

Ekornes distribuerer merkevarene gjennom utvalgte, solide distribusjonspartnere. Dette er primært kjeder og frittstående forhandlere, men kan også være annen relevant distribusjon. Det er et mål å optimalisere distribusjonen der både hensynet til god tilgjengelighet for konsumentene og høy prioritet hos forhandlerne opprettholdes. For å styrke merkeverenes posisjon i markedet driver Ekornes' segmenter løpende utvikling av nye produkter og produktkonsepter. Dette arbeidet skjer i hovedsak gjennom utvikling av:

- Hele konsepter og produktfamilier
- Reelle differensierende produktfordeler
- Produkter for salg i alle relevante markeder
- Produkter som kan produseres rasjonelt, med vesentlig grad av standardisering av komponenter

Produktutviklingen skal foregå på en måte som ivaretar merkeverenes innhold. Samtidig skal produksjonen sikre riktig kvalitet og leveringspresisjon. Leveringstiden skal balansere hensynet til planleggingshorisont i produksjonen og markedets behov. Det skal foregå en kontinuerlig utvikling av konkurransekraft gjennom å bruke moderne teknologi, og å utvikle kompetente medarbeidere.

Produksjonsanleggene skal være spesialiserte, slik at prosesser som krever lik kompetanse og likt utstyr i stor grad samles på ett sted. Sammen med standardiserte komponenter danner dette grunnlaget for høy grad av automatisering.

Konsernadministrasjonen er på Ikorntnes i Sykkylven kommune. Konsernet har salgsselskaper i Norge, Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannia, Frankrike, USA, Kina, Taiwan, Hong Kong, Japan, Singapore, Thailand, New Zealand og Australia. Produksjonen er organisert i fem produksjonsselskaper med fabrikker i Norge (5), Thailand (1), Vietnam (2) og USA (1).

I 2016 hadde Ekornes-konsernet 2 146 ansatte.

Viktige hendelser i 2016

De senere år har vært preget av manglende organisk vekst og avtagende lønnsomhet.

For å bedre lønnsomheten generelt og for å sikre finansieringen av vekstinitiativer og konkurransefremmende tiltak spesielt, har Ekornes igangsatt effektiviseringsprogrammer, med samlet mål om å redusere konsernets årlige kostnadsbase med NOK 150 millioner sammenlignet med 2014 innen utgangen av 2016. I tråd med dette programmet ble det i juni 2016 besluttet å slå sammen selskapets to Stressless® Sofa-fabrikker, og samle produksjonen i Sykkylven.

Som del av det samme effektiviseringsprogrammet, ble det i oktober 2016 besluttet å redusere selskapets indirekte funksjoner med inntil 50 stillinger, hovedsakelig innen Stressless®-segmentet. Tiltaket gjennomføres ved omplasseringer, tilbud om sluttpakker og oppsigelser. Rundt halvparten av de berørte ble tilbudt nye stillinger innen produksjon.

Ekornes besluttet, også som et ledd i effektiviseringsarbeidet, fra og med første kvartal 2016 å avslutte sikringsbokføring. Det ble også i 2016 innført ny strategi for valutasikring som innebærer at 80 prosent av ventet valutaeksponering kommende 6 måneders-periode sikres i valutaer der ventet årlig eksponering overstiger NOK 75 millioner, og tilsvarende for 50 prosent av ventet eksponering i kommende 6-12 måneders-periode. Den nye strategien vil gi økt valutaeksponering, men samtidig sikre nødvendig handlingsrom for å iverksette operasjonelle og finansielle tilpasninger til større valutasvingninger. Videre ble det i forbindelse med gjennomgang og revisjon av interne rapporteringsrutiner, avdekket feilkoding av valuta i ERP-systemet, slik at det ved beregning av varekost ble benyttet historiske og ikke faktiske valutakurser. Dette påvirket driftsresultatet, med motpost finansresultat – resultat før skatt ble ikke påvirket. For fremtiden vil faktiske valutakurser legges til grunn ved beregningen av varekost.

Innovasjon og markedsføring, sammen med styrket distribusjonsnett, anses som avgjørende for å skape ny vekst i Stressless®-segmentet. I 2016 iverksatte Ekornes derfor en ny markeds- og kundestrategi for Stressless®. Det ble lagt en plan for å øke antall forhandlere betydelig i de fleste markeder, og en rekke nye produkter og produktkonsepter ble lansert. For å sikre eksklusivitet for den enkelte forhandler, lanserte Ekornes samtidig to likeverdige Stressless®-kolleksjoner, noe som muliggjorde tilstedeværelse i flere butikker og tilgang til flere konsumenter, uten å forlate prinsippet om selektiv distribusjon. Ved utgangen av 2016 var det 260 flere Stressless®-forhandlere enn tolv måneder tidligere.

I 2016 ble det blant annet utviklet et nytt sofasystem, Stressless® Lounge, Dette et fleksibelt system med mange konfigurasjoner, tidsriktig design og høy komfort og kvalitet. Stressless® Lounge tilbys i en rimeligere prisklasse enn øvrige Stressless®-sofaer, i tråd med selskapets strategi om å nå ut til et bredere kundespekter. Kolleksjonen hadde lansering i januar 2017.

Etter at IMG lanserte REGAL-serien og Ergo-Tilt funksjonene sent 2015 og tidlig 2016, har fokus gjennom året vært å implementere disse produktene i markedet. Flere utviklingsprosjekter ventes ferdigstilt i løpet av 2017.

For Svane®-segmentet fortsatte selskapets sterke fokus på produktutvikling, tilpasset selskapets omlegging til mer konkurranseutsetting i deler av verdikjeden. Kontinentalseng-kolleksjonen som ble lansert i 2015 ble komplettert med elevasjonsenger, samt en utvidet tilbehørskolleksjon.

Se mer detaljer knyttet til forskning og utvikling for Stressless®, IMG og Svane® i avsnittet Produktområde.

Hendelser etter periodens slutt

Det er ikke skjedd noen vesentlige hendelser etter balansedagen og fram til avleggelse av regnskapet, som har påvirket konsernets økonomiske stilling i vesentlig grad og som burde ha vært reflektert i det avlagte regnskapet.

Forutsetning om fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Redegjørelse for selskapets årsregnskap og konsernregnskapet

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet for Ekornes ASA og konsernet et rettviseende bilde av selskapets resultat for året 2016 og selskapets og konsernets stilling per årsskiftet.

Resultatregnskap

Ekornes ASA er morselskap i Ekornes-konsernet. Omsetningen i Ekornes-konsernet var i 2016 NOK 3 143,4 millioner, marginalt ned (-0,9%) fra NOK 3 171,8 millioner i 2015. Sammenlignet med året før falt omsetningen for Stressless®-segmentet med 3,5 %, hovedsakelig som følge av periodisering av inntekter på omlag NOK 50 millioner. De øvrige segmentene har hatt en positiv omsetningsutvikling i 2016. For IMG økte omsetningen med 4,2%, mens Svane® og Contract økte omsetningen med henholdsvis 13% og 8,5%.

Konsernet har realisert tap på terminkontrakter på NOK 158,8 millioner i 2016. Beløpet på NOK 158,8 millioner er ført som gevinst over OCI med motpost salgsinntekter. Den positive verdiendringen på realisererte terminkontrakter før realiseringsstidspunkt på NOK 42,2 millioner er inntektsført på konto for realisererte valutagevinster og tap (andre gevinster og tap i resultatregnskapet) og samtidig også ført mot salgsinntekter. EBIT-effekten av NOK 42,2 million på henholdsvis inntekts- og kostnadssiden er således lik null, men driftsmarginen bli påvirket av øringen.

Rapportert driftsresultat for året endte på NOK 444,3 millioner, opp fra NOK 301,3 millioner året før. Økningen er hovedsakelig knyttet til gevinst på urealiserte terminkontrakter. I tillegg har kostnadsreduksjoner bidratt til bedret underliggende drift for Stressless®. Resultatutviklingen i IMG har vært god.

Resultatet er belastet med avsetninger for tilleggsvederlag for IMG på til sammen NOK 69,2 millioner, samt restrukturingskostnader knyttet til operasjonelle omlegginger og nedbemanninger på NOK 23 millioner.

For året har endringer i valutakurser gitt en positiv effekt på den urealiserte terminkontraktporteføljen på NOK 95,4 millioner. Beløpet inngår i inntektsførte netto andre gevinster på NOK 137,6 millioner. Ved inngangen til 2016 var den totale porteføljeværdien negativ med NOK 398,4 millioner. Resultatet i 2015 var, på grunn av sikringsbokføring, ikke påvirket av den urealiserte verdiendringer i terminkontraktporteføljen. Konsernet avsluttet sikringsbokføring fra 1. januar 2016. Resultatet for 2015 var belastet tilleggsvederlag for IMG på NOK 69,2 millioner.

Justert EBIT endte på NOK 441,4 millioner, opp fra NOK 370,4 millioner i 2015. Juster EBIT-margin endte på 13,8 %, en økning på 2,1 prosentpoeng fra året før.

Netto finansielle poster for helåret 2016 var positiv med NOK 1,8 millioner, mot NOK -23,0 millioner i 2015. Dette er i hovedsak positiv agio fra omregning av balanseposter i andre valutaer, hovedsakelig relatert til endring i beregningsgrunnlag for varekost i fjerde kvartal.

Resultat før skatt endte således på NOK 446,1 millioner, opp fra NOK 278,2 millioner året før. Skattekostnad var NOK 125,8 millioner (94,1), tilsvarende en skattesats på 28,2% (33,8%).

Nettoresultatet for 2016 endte på NOK 320,3 millioner, opp fra NOK 184,1 millioner i 2015. Fortjeneste per aksje for året endte på NOK 8,70, opp fra NOK 5,00 året før.

Kontantstrøm

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter for 2016 var positiv med NOK 494,8 millioner, mot NOK 382,0 millioner i 2015. Endringen skyldes bedret underliggende drift som bidro til en økning i resultat før skatt på NOK 157,9 millioner fra året før.

Kontantstrøm fra investerings-aktivitetene var negativ med NOK 49,7 millioner kroner, sammenlignet med NOK 117,6 millioner året før. Løpende driftsinvesteringer utgjorde NOK 52,5 millioner i 2016, ned fra NOK 94,5 millioner i foregående år. Det var ingen større enkeltinvesteringer i 2016, og investeringsnivået var derfor lavere enn det normalt vil være. Fremover er det ventet et høyere investeringsnivå.

Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitetene for året 2016 var negativ med NOK 444,5 millioner og knytter seg til utbetaling av utbytte på NOK 147,3 millioner i tillegg til nedbetaling av kortsiktig gjeld. I 2015 var netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitetene på NOK 171,8 millioner, hovedsakelig relatert til utbetaling av utbytte på NOK 147,3.

Konsernets samlede beholdning av kontanter og bankinnskudd ved utgangen av 2016 var på NOK 230,2 millioner, en økning på NOK 0,6 millioner fra utgangen av 2015. I tillegg kommer ubenyttede trekkrettigheter på NOK 815 millioner. Ved utgangen av 2016 var det ikke trukket noe på trekkrettighetene (2015: NOK 308,6 millioner). Styret vurderer likviditetssituasjonen i konsernet som tilfredsstillende.

Finansiell stilling

Arbeidskapitalen ved utgangen av året var på NOK 621,3 millioner. Dette er en nedgang på NOK 219,4 millioner sammenlignet med utgangen av 2015. Hovedårsakene til reduksjonen er nedbetaling av kortsiktig rentebærende gjeld, samt reklassifisering av betinget vederlag fra langsiktig til kortsiktig forpliktelse i 2016.

Ved utgangen av året utgjorde Ekornes-konsernets samlede rentebærende gjeld NOK 11,8 millioner, mot NOK 308,7 millioner 12 måneder tidligere.

Verdien på ikke-realiserter terminkontrakter ved utgangen av året var negativ med NOK 102,1 millioner, mot NOK 398,4 millioner ett år tidligere. Endringen skyldes styrking av den norske kronen gjennom perioden samt realisering av terminkontrakter i 2016.

Egenkapitalandelen ved perioden slutt var på 70,1 %, en økning på 17,8 prosentpoeng fra utgangen av 2015.

Utbytte

Styret foreslår et utbytte på NOK 25,00 per aksje for 2016, totalt NOK 920 576 525. NOK 19,00 per aksje, totalt NOK 699 638 159 har utsatt betaling til 3.kvartal 2017, NOK 6,00 pr aksje vil bli utbetalt i mai 2017.

Risikoeksponering og risikostyring.

Ekornes opererer i mange geografiske markeder, både på salgs- og innkjøpssiden. Konsernet har også produksjon i Vietnam, Thailand, USA og Norge. Dette gjør at selskapet har en naturlig spredning i både markeds-, valuta- og sourcingrisiko.

Markeds- og forretningsrisiko

Ekornes har hovedtyngden av sin produksjon i Norge, mens 84,2% av omsetningen i 2016 er eksport. Eksportandelen er høy innenfor produktområdet Stressless® og lav for produktområdet madrass. I IMG er det en import av møbler fra Asia til Norge, i dette segmentet blir produktene produsert i Thailand og Vietnam.

Ekornes' strategi er å søke å utvikle produkter og konsepter som kan gi internasjonale markedsmuligheter. En fordeling av omsetningen på flere markeder gir muligheter for fortsatt vekst, samtidig som det gir en spredning av markedsrisiko og reduserer avhengigheten av enkeltmarkeder og enkeltkunder.

Forretningsrisiko er for Ekornes relatert til konjunkturer, markedsforhold, konkurranse og endringer i konkurransebildet, samt det generelle forbruksmønsteret i de markeder selskapet opererer. Ekornes konkurrerer i et fragmentert internasjonalt marked med mange aktører, både på produksjons- og forhandlersiden (distribusjonssiden). Strukturendringene med hensyn på aktørenes størrelse har vært, og er, størst på distribusjonssiden. I flere markeder er det stor grad av kjededannelse. Salg over internett endrer også distribusjonsbildet i stadig større grad. Produksjonssiden er preget av at en stadig større del av møbelproduksjonen finner sted i lavkostland i Europa og Asia. Ekornes er oppmerksom på hvilke utfordringer disse endringene gir, og søker å møte dette gjennom en kontinuerlig videreutvikling innenfor produksjon, sourcing, markedskonsepter, produktutvikling og forretningsmessige relasjoner. Ekornes investerer kontinuerlig i ny teknologi for å opprettholde konkurransedyktighet innenfor konsernets respektive segment.

Finansiell risiko

Finansiell risiko er for Ekornes hovedsakelig knyttet til fluktusjoner i valutakurser (NOK mot øvrige lands valutaer) og kredittrisiko i form av betalingsevnen hos konsernets kunder (utestående fordringer). Konsernets fordringer overvåkes kontinuerlig med hensyn på å avdekke uregelmessigheter i betalingene og begrense tap og tapsrisiko. Ekornes' konkurransevne påvirkes over tid av hvordan verdien på NOK beveger seg i forhold til andre valutaer.

Kunde- og kredittrisiko: Ekornes kunder er hovedsakelig møbelforhandlere. Ekornes har mer enn 3000 kunder, hvor den største grupperingen av butikker samlet utgjør om lag 7% av omsetningen. Den største enkeltkunden representerer under 4% av den totale omsetningen. Kunde – og kredittrisiko vurderes som lav. Utestående fordringer følges opp fortløpende og det arbeides kontinuerlig med å holde kundefordringene på et forsvarlig nivå.

Valutarisiko: I de hovedmarkeder Ekornes er etablert, har selskapet et langsiktig perspektiv. Dette betyr blant annet å gi stabile operasjonelle betingelser for egne salgsselskaper og for kundene (forhandlere). Ekornes selger sine varer internasjonalt, og fakturerer i hovedsak sine kunder i respektive lands valuta.

Ekornes håndterer alle forhold knyttet til valuta og valutarisiko sentralt i konsernet. Valutasikring inngår hos Ekornes som en integrert del av den operasjonelle virksomhet. IMG har ingen valutasikring.

Som ledd i selskapets arbeid for å redusere sin valutarisiko/valutaeksponering, søker Ekornes også å kjøpe varer og tjenester for bruk i Norge, internasjonalt, dersom det er lønnsomt. Dette, sammen med at konsernets distribusjons-, salgs- og markedsføringsaktiviteter med tilhørende nødvendig administrativt apparat (kundeservice, fakturering, regnskap, inkasso), gir en naturlig operasjonell sikring av selskapets valutarisiko (naturlig hedging) for deler av kontantstrømmen.

I tillegg til naturlig hedging benytter selskapet terminkontrakter for ytterligere valutasikring. I 2016 ble det som nevnt over innført ny strategi for valutasikring.

En av risikoene ved denne strategien, er dersom en betydelig tilbakegang i nettoeksponering i enkelte valutaer finner sted. Selskapet vil da kunne komme i en situasjon hvor en overeksponering i respektive valuta vil kunne oppstå. Dersom markedskursen på det tidspunkt kontraktene forfaller (skal innløses) ligger over sikrings- (termin) kursen, vil selskapet kunne få et tap som følge av det valutavolum selskapet trenger for å dekke inn kontrakten. På den annen side, dersom nettoeksponeringen blir høyere enn antatt vil dette kunne resultere i at selskapet har større andel åpne (usikrede) posisjoner (ikke nok kontrakter) i respektive valutaer. Med aktiviteter i mange markeder, har selskapet spredning i både markeds- og valutarisiko, der endringer i markeds- og eller valutaforhold i ett marked i noen tilfeller kan oppveies av endringer i et annet.

Renterisiko: Konsernet har kun om lag NOK 11,8 millioner i rentebærende gjeld pr 31.12.2016 og er ikke vesentlig eksponert for endringer i rentenivået. Konsernet har en stabil finansieringsstruktur. Långiverne er anerkjente norske banker.

Likviditetsrisiko: Konsernets likviditet følges opp kontinuerlig. Konsernet har ved utgangen av 2016 en disponibel likviditetsreserve på NOK 230,1 millioner i form av bankinnskudd. I tillegg kommer ubenyttede trekkrettigheter på NOK 815 millioner. Styret vurderer likviditetssituasjonen i konsernet som tilfredsstillende.

Operasjonell risiko

Det er til enhver tid risiko for uforutsette driftsproblemer, noe som kan medføre høyere driftskostnader og lavere inntjening enn forutsatt og forventet. For å redusere de økonomiske konsekvensene av uforutsette hendelser, har Ekornes forsikring som dekker tap ved større hendelser eller lengre driftsavbrudd.

For å sikre effektiv drift har Ekornes gode systemer og rutiner for vedlikehold, opplæring og kvalitetssikring – alle faktorer som bidrar til å redusere den risikoen for operasjonelle avvik.

Leverandørrisiko: Et viktig element i Ekornes' strategi for effektiv drift er sikker tilgang til gode råvarer og andre innsatsfaktorer med stabil kvalitet. Ekornes søker til enhver tid å ha minimum to til tre aktuelle eller potensielle leverandører innenfor de strategisk viktigste innsatsfaktorene. I noen tilfeller er ikke dette mulig eller hensiktsmessig. Målsettingen er likevel at eneleverandørsituasjoner skal gjelde helt unntaksvis, og fortrinnsvis unngås. Ekornes opererer internasjonalt på markeds- (salgs-) siden og tilstreber på tilsvarende måte å kjøpe sine varer og tjenester globalt.

Markeder

Markedsutviklingen for Stressless® har vært blandet i 2016. Utviklingen i Sør-Europa og til dels Storbritannia har vært svak i lengre tid, der en stadig mer krevende konkurransesituasjon, blant annet har resultert i stadige tilbudsaktiviteter og redusert omsetning. Mot slutten av året var det imidlertid tegn til bedring, spesielt i Sentral-Europa og i Nord-Amerika. Bedringen skyldes blant annet en aktiv utvikling av distribusjonsstrukturen, der økt antall forhandlere har vært hovedfokus. Stressless® er et sterkt merkenavn, en posisjon selskapet vil bygge videre på i produktutviklingen fremover.

Etter en forsiktig start på året var markedsutviklingen for IMG bra, og ordreinngangen mot slutten av året var positiv. Til tross for en noe utfordrende markedsituasjon i Australia har salget i regionen sett under ett vært bedre enn ventet. I Europa preges utviklingen av hard konkurranse i Skandinavia, i tillegg til at IMG fremdeles jobber med inntreden i de sentraleuropeiske markedene og England. I det nordamerikanske markedet har det vært en tilbakegang i 2016.

Hovedtyngden av Svane®-omsetningen stammer fra det norske markedet, og veksten er i hovedsak knyttet til at Svane® har økt markedsandelen i hjemmemarkedet.

Contract-segmentet var også i 2016 er preget av nedgangen i oljeindustrien generelt og svekkelsen innen skip- og offshore-segmentet spesielt. Økt satsing mot utenlandske verft har imidlertid bidratt til bedring. I tillegg var det bedring innen hotellsegmentet.

Produksjon

Sett under ett har kapasitetsutnyttelsen i selskapets fabrikker har vært tilfredsstillende i 2016. Tidvis lavere ordreinngang for Stressless®-segmentet resulterte imidlertid at det både i første og andre halvår ble gjennomført perioder med noe redusert produksjonskapasitet.

Stressless® har en dimensjonerende produksjonskapasitet på 1 650 seter per dag. Produksjonskapasiteten varierer imidlertid med antall modeller som produseres, i tillegg til at oppstart av nye modeller normalt krever mer tid i produksjonen.

Det ble i løpet av året besluttet å samle produksjonen av Stressless®-sofa ved konsernets fabrikk i Sykkylven i Norge. Sammenslåingen vil gi en nødvendig kapasitetstilpasning og en mer effektiv produksjon. Sammenslåingen ventes å redusere kostnadsbasen med om lag NOK 10 millioner.

Eierstyring og selskapsledelse

Ekornes har som mål å følge anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse utgitt av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES), sist oppdatert 30. oktober 2014. I tillegg følger konsernet de lover, regler og anbefalinger som et børsnotert allmennaksjeselskap er pålagt, herunder regnskapslovens §3-3b om foretaksstyring og løpende forpliktelser for selskaper notert på Oslo Børs. I følge selskapets egen vurdering, avviker selskapet fra anbefalingen på to punkter: utforming av prinsipper for selskapsovertakelse (kap. 14) og utforming av retningslinjer for bruk av revisor til andre tjenester enn revisjon (kap. 15).

Organisasjon og samfunnsansvar

Ekornes erkjenner at de ansatte er selskapets viktigste ressurs, og ønsker å fremme et sunt, trygt og rettferdig arbeidsmiljø med like muligheter uavhengig av kjønn, etnisitet og religion, i tråd med gjeldende lover og regler. Konsernet sluttet seg til FNs Global Compact i 2009, og har dermed forpliktet seg til å integrere FNs ti prinsipper som en del av forretningsstrategien sin, og fremme prinsippene ovenfor konsernets ansatte og samarbeidspartnere. I 2014 utarbeidet Ekornes nye retningslinjer for etikk og samfunnsansvar som utgjør generelle prinsipper for forretningspraksis og personlig adferd, og danner et grunnlag for de holdninger og verdier som skal prege kulturen i Ekornes. Disse er gjengitt i sin helhet i kapittelet «Etiske regler for Ekornes-konsernet» i årsrapporten for 2016. Videre setter Ekornes miljøvern og omtanke for miljøet svært høyt, og konsernet har utarbeidet en egen miljøpolitikk som er nedfelt i selskapets dokument «Mål og verdier», tilgjengelig fra www.ekornes.no/om-ekornes/miljo-og-samfunnsansvar.

En årlig redegjørelse for hvordan disse prinsippene og retningslinjene er integrert i konsernets forretningsstrategi, daglige drift og i forholdet til konsernets interessenter, er omtalt i egne segmentkapitler i årsrapporten for 2016, herunder «HMS», «Immaterielle verdier og kompetanse» og «Miljø- og samfunnsansvar». Som medlem av Global Compact rapporterer Ekornes også årlig hva konsernet har oppnådd i den daglige driften for å oppnå de målene som er satt. Denne rapporten, «Sustainability report», er tilgjengelig på selskapets nettside www.ekornes.no/om-ekornes/miljo-og-samfunnsansvar.

Aksjonærinformasjon

Ved utgangen av 2016 hadde Ekornes totalt 36,83 millioner utestående aksjer fordelt på 2 348 aksjonærer. Ekornes ASA har gjennom året kjøpt 3 692 egne aksjer og konsernet hadde pr 31.12.2016 en samlet beholdning på 3 692 egne aksjer.

Selskapets største aksjoner, Nordstjernan AB, eier 17,3% av aksjene i selskapet. Per 31. desember eide de 20 største aksjonærene totalt 68,0% prosent av totalt antall utestående aksjer.

Ekornes' aksjekurs har i løpet av året variert mellom NOK 85,00 og NOK 110,00. Sluttkurs ved utgangen av året var NOK 106,50 mot NOK 99,50 ved utgangen av 2015. Aksjekursen steg således med 7,0 % i løpet av 2016.

Totalt ble det i løpet av 2016 omsatt i overkant av 3,8 millioner aksjer, tilsvarende 10,4% av totalt antall utestående aksjer. Gjennomsnittlig daglig omsetningsvolum for 2016 var 15 155 aksjer.

Redegjørelse for foretakets utsikter

Ekornes skal, gjennom målrettet og konsistent arbeid, kontinuerlig øke verdien av merkevarene selskapet forvalter. Dette skal bidra til høyere effektivitet, økt vekst og styrket lønnsomhet som skal bidra til gode, fremtidsrettede arbeidsplasser og gi selskapets aksjonærer en konkurransedyktig avkastning over tid. Selskapet vil investere i innovasjon og markedsføring, som anses som avgjørende for å sikre fremtidig vekst.

Med mye av det kostnadsreducerende programmet gjennomført for Svane® og Stressless®, øker selskapets strategiske fokus på vekstfremmende tiltak. I tråd med ambisjonene er det i løpet av året tatt initiativer for å styrke forhandlernettet for Stressless® i hovedmarkedene Tyskland og USA, tiltak som allerede viser indikasjoner på å påvirke omsetningen positivt. Ved utgangen av 2016 var 260 flere Stressless®-forhandlere enn året før.

I IMG er det høye vekstambisjoner fremover, spesielt gjelder dette USA og Europa. I 2016 ble salgsapparatet styrket, i 2017 vil salgsapparatet bli ytterligere styrket og nye logistikk-løsninger vil komme på plass.

Nærstående parter

Det har i perioden ikke vært vesentlige transaksjoner med nærstående parter.

Disponering av årsresultatet

Overskuddet i Ekornes ASA NOK 81,1 millioner foreslås disponert som følger:

Utbytte NOK 920,6 millioner og overført fra annen egenkapital NOK 839,5 millioner. Selskapets egenkapital og likviditet anses som tilfredsstillende.

Erklæring fra styret

Styret og daglig leder har i dag behandlet og godkjent årsberetningen og årsregnskapet for Ekornes konsern og Ekornes morselskap, for kalenderåret 2016 og per 31. desember 2016 (årsrapport 2016). Konsernregnskapet er avlagt i samsvar med de EU-godkjente IFRSer og tilhørende fortolkningsuttalelser, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven og som skal anvendes per 31.12.2016. Årsregnskapet for morselskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god norsk regnskapskikk per 31.12.2016. Årsberetningen, inklusive redegjørelse om foretaksstyring og redegjørelse om samfunnsansvar, for konsern og morselskap er i samsvar med regnskapslovens krav og Norsk regnskapsstandard nr. 16 per 31.12.2016.

Etter vår beste overbevisning:

- er årsregnskapet 2016 for konsernet og morselskapet utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder
- gir opplysningene i regnskapet et rettviseende bilde av konsernets og morselskapets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet per 31.12.2016
- gir årsberetningen for konsernet og morselskapet en rettviseendeoversikt over:
  - o utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og morselskapet
  - o de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet og selskapet står overfor.

Ikornnes, 31. desember 2016/4. april 2017

Styret i Ekornes ASA

Nora Förisdal Larssen
Styreleder

Kjersti Kleven
Nestleder

Jarle Roth
Styremedlem

Stian Ekornes
Styremedlem

Lars I. Røiri
Styremedlem

Sveinung Utgård
Styremedlem
(ansattvalgt)

Tone Helen Hanken
Styremedlem
(ansattvalgt)

Atle Berntzen
Styremedlem
(ansattvalgt)

Olav Holst-Dyrnes
Konsernsjef/CEO

Ekornes-konsernet
årsregnskap

RESULTATREGNSKAP

(Tall i NOK 000)	Note	2016	2015
Driftsinntekter	1	3 143 372	3 171 840
Vareforbruk		863 484	852 676
Lønnskostnader	2, 16, 17	866 146	892 544
Av- og nedskrivninger	8	160 409	146 729
Andre driftskostnader	5, 8, 17	946 683	978 638
Netto andre (gevinst)/tap	20	-137 615	0
Sum driftskostnader		2 699 108	2 870 587
DRIFTSRESULTAT		444 264	301 253
Finansinntekter	4	4 636	6 334
Netto agio	4	7 444	-14 655
Finanskostnader	4	10 243	14 696
Netto finansposter		1 838	-23 017
Resultat før skattekostnad		446 102	278 236
Skattekostnad	15	125 835	94 094
ÅRETS RESULTAT		320 267	184 142
Resultat per aksje	13	8,70	5,00
Utvannet resultat per aksje	13	8,70	5,00

OPPSTILLING AV TOTALRESULTAT

(Tall i NOK 000)	Note	2016	2015
Årets resultat		320 267	184 142
Andre inntekter og kostnader			
<i>Poster som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet</i>			
Virkning av kontantstrømsikring	20	200 993	-136 458
Endring utsatt skatt kontantstrømsikring		-48 274	28 875
Omregningsdifferanser - Omregning av lån til datterselskaper		-7 803	24 647
Endring utsatt skatt - Omregning av lån til datterselskaper		-3 521	-5 543
Omregningsdifferanse på egenkapital i datterselskaper		1 025	30 699
Sum andre inntekter og kostnader	12	142 419	-57 780
TOTALRESULTAT		462 686	126 362

BALANSE

(Tall i NOK 000)	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Bygninger og tomter	8	532 946	587 181
Maskiner og utstyr	8	236 475	261 547
Driftsløsøre og inventar	8	23 444	35 099
Sum driftsmidler		792 865	883 827
Software og lisenser	8	26 108	45 930
Goodwill	8	208 012	208 012
Kunderelasjoner	8	25 415	29 843
Utsatt skattefordel	15	78 674	111 182
Sum immaterielle eiendeler		338 210	394 967
Andre fordringer og investering	7	26 959	20 813
Sum fordring og investeringer		26 959	20 813
Sum anleggsmidler		1 158 033	1 299 607
Omløpsmidler			
Varelager	9	465 016	494 896
Kundefordringer	10	426 798	458 168
Andre fordringer	6	80 889	78 015
Kontanter og bankinnskudd	11	230 176	229 556
Sum omløpsmidler		1 202 879	1 260 634
SUM EIENDELER		2 360 913	2 560 240

BALANSE (FORTS.)

(Tall i NOK 000)	Note	31.12.2016	31.12.2015
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	12, 18	36 827	36 827
Egne aksjer	12, 18	-4	0
Overkurs	12	388 304	388 304
Sum innskutt egenkapital		425 127	425 131
Opptjent egenkapital			
Sikringsreserve	12	-146 098	-298 817
Omregningsdifferanser	12	103 269	113 569
Annen egenkapital		1 271 874	1 099 290
Sum opptjent egenkapital		1 229 045	914 042
Sum egenkapital		1 654 172	1 339 172
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelse	16	5 040	8 501
Avsetninger	6	6 112	85 370
Utsatt skatt	15	128	168
Sum langsiktig gjeld		11 280	94 038
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		124 220	143 289
Skyldige offentlige avgifter		43 210	38 321
Betalbar skatt	15	73 258	63 888
Valutaterminkontrakter	20	102 058	398 423
Rentebærende gjeld	14	11 810	308 661
Annen gjeld	6	340 904	174 448
Sum kortsiktig gjeld		695 461	1 127 029
Sum gjeld		706 741	1 221 068
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		2 360 913	2 560 240

Ikornnes, 31. desember 2016/4. april 2017

Styret i Ekornes ASA

Nora Förisdal Larssen
StyrelederKjersti Kleven
NestlederJarle Roth
StyremedlemStian Ekornes
StyremedlemLars I. Røiri
StyremedlemSveinung Utgård
Styremedlem
(ansattvalgt)Tone Helen Hanken
Styremedlem
(ansattvalgt)Atle Berntzen
Styremedlem
(ansattvalgt)Olav Holst-Dyrnes
Konsernsjef/CEO

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Tall i NOK 000)	Note	2016	2015
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter			
Resultat før skatt (EBT)		446 102	278 236
Periodens betalte skatter		-136 116	-101 439
Av- og nedskrivninger	8	160 409	146 729
Endring i varelager	9	29 880	-3 399
Endring i kundefordringer	10	31 370	-51 528
Endring i leverandørgjeld		-19 069	5 907
Endring i andre tidsavgr. poster		-17 765	107 479
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		494 810	381 985
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		2 775	0
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	8	-52 454	-94 529
Kjøp av andre finansielle anleggsmidler		0	-23 064
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-49 679	-117 593
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Endring beholdning av egne aksjer	18	-379	0
Utbetaling av utbytte	18	-147 308	-147 308
Endring i netto gjeld kredittinstitusjoner	14	-296 851	-24 486
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-444 537	-171 793
Endring i netto betalingsmidler		595	92 599
Netto betalingsmidler ved periodens begynnelse		229 556	136 957
Netto betalingsmidler ved periodens slutt	11	230 151	229 556

ENDRINGER I EGENKAPITALEN

(Tall i NOK 000)	Aksje- kapital	Egne aksjer	Overkurs	Sikrings- reserve	Omregnings- differanser	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 1.1.2015	36 827	0	388 304	-191 234	63 766	1 062 455	1 360 118
Årets resultat						184 142	184 142
Andre inntekter og kostnader				-107 583	49 803		-57 780
Utbetalt utbytte						-147 307	-147 307
Egenkapital 31.12.2015	36 827	0	388 304	-298 817	113 569	1 099 290	1 339 172
Egenkapital 1.1.2016	36 827	0	388 304	-298 817	113 569	1 099 290	1 339 172
Årets resultat						320 267	320 267
Andre inntekter og kostnader				152 719	-10 300		142 419
Utbetalt utbytte						-147 307	-147 307
Kjøp av egne aksjer		-4				-376	-379
Egenkapital 31.12.2016	36 827	-4	388 304	-146 098	103 269	1 271 874	1 654 172

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

REGNSKAPSPRINSIPPER FOR VESENTLIGE REGNSKAPSPOSTER

Ekornes ASA er et allmennaksjeselskap registrert i Norge og notert på Oslo Børs. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Sykkylven. Forslag til konsernregnskap ble fastsatt av styret og daglig leder på tidspunkt som framgår av datert og signert balanse. Konsernregnskapet skal behandles av ordinær generalforsamling 3. mai 2017 for endelig godkjenning. Fram til endelig godkjenning har styret myndighet til å endre årsregnskapet.

(A) REDEGJØRELSE FOR OVERHOLDELSE AV REGNSKAPSSTANDARDER

Konsernregnskapet til Ekornes ASA er avlagt i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) som er vedtatt av EU og obligatoriske for regnskapsår påbegynt 1. januar 2016 eller senere, samt norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven per 31.12.2016.

(B) GRUNNLEGGENDE PRINSIPPER FOR REGNSKAPSUTARBEIDELSEN

Funksjonell valuta fastsettes for hvert selskap i konsernet, basert på valutaen innenfor det primære økonomiske miljøet der hvert enkelt selskap i konsernet driver sin virksomhet. Konsernets presentasjonsvaluta er NOK. Dette er også morselskapets funksjonelle valuta.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og hendelser under ellers like forhold. Regnskapsprinsippene har blitt anvendt konsistent av alle konsernselskaper.

Utarbeidelse av årsregnskap i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen gjør vurderinger og estimater og tar forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper og regnskapsførte beløp på eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader. Estimater og tilhørende forutsetninger er basert på historisk erfaring og andre faktorer som anses rimelige forholdene tatt i betraktning. Disse beregningene danner grunnlaget for vurdering av bokført verdi for eiendeler og forpliktelser som ikke fremkommer klart av andre kilder. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene.

Estimater og de underliggende forutsetninger vurderes løpende. Endringer i regnskapsestimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår dersom de kun gjelder denne perioden. Dersom endringer også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

(C) PRINSIPPER FOR KONSOLIDERINGEN

Konsernregnskapet omfatter regnskapet til morselskapet og dets datterselskaper per 31.12.2016. Pr 31.12.2016 har selskapet 100% eierandel og stemmegivning for alle selskapene som er konsolidert.

(i) Oppkjøp

Kjøp av datterselskaper regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden på det tidspunkt konsernet oppnår kontroll. Både betaling og overtatte eiendeler måles til virkelig verdi. Eventuell merverdi som henføres til goodwill testes årlig for nedskrivingsbehov. Transaksjonskostnader blir kostnadsført i konsernregnskapet.

Eventuelle betingede tilleggsvederlag verdsettes til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet i den grad det er vederlag som etter IFRS kan behandles som en del av vederlaget. Betinget tilleggsvederlag som etter IFRS er å anse som betaling for framtidige tjenester blir kostnadsført over den perioden tilleggsvederlaget kan optjenes over.

(ii) Datterselskaper

Datterselskaper er enheter som kontrolleres av konsernet. Kontroll foreligger når konsernet har bestemmende innflytelse, direkte eller indirekte, over den finansielle og operasjonelle styringen av enheten, og der igjennom oppnår fordeler fra dens virksomhet. Ved vurdering av kontroll tas det hensyn til potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres. Datterselskapene inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunkt kontroll oppnås og inntil kontroll opphører. Konsernet har ingen tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter. Det er heller ingen selskaper i konsernet med minoritetsinteresser.

(iii) Eliminering av transaksjoner ved konsolidering

Konserninterne mellomværender og eventuelle urealiserte gevinster og tap eller inntekter og kostnader knyttet til konserninterne transaksjoner, elimineres ved utarbeidelsen av konsernregnskapet.

(D) UTENLANDSK VALUTA

(i) Transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes basert på månedlige snittkurser på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner til valutakursen på balansedagen. Valutajusteringene som fremkommer ved omregning, resultatføres som agio/disagio. Eiendeler og forpliktelser som ikke er pengeposter, og som måles til historisk kost i en utenlandsk valuta,

omregnes til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Eiendeler og forpliktelse som ikke er pengeposter, og som regnskapsføres til virkelig verdi, omregnes til norske kroner til valutakursen på det tidspunktet den virkelige verdien fastsettes.

(ii) Regnskaper for utenlandske virksomheter

Eiendeler og gjeld for utenlandske virksomheter, omregnes til norske kroner til valutakursen på balansedagen. Inntekter og kostnader for utenlandske virksomheter omregnes til norske kroner ved å benytte månedlige gjennomsnittskurser.

(iii) Nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet

Omregningsdifferanser som fremkommer ved omregning av nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter, innregnes i andre inntekter og kostnader.

Valutagevinst eller -tap på fordringer og gjeld mot en utenlandsk virksomhet, hvor oppgjør verken er planlagt eller sannsynlig i overskuelig framtid, vurderes som en del av nettoinvesteringen i den utenlandske virksomheten, og innregnes i andre inntekter og kostnader, og presenteres som omregningsdifferanse i egenkapitalen.

For alle utenlandske virksomheter presenteres omregningsdifferanser som er oppstått etter 1. januar 2004, datoen for overgang til IFRS, på separat linje under egenkapitalen (fond for omregningsdifferanser).

(E) DERIVATER

Konsernet bruker derivater for å sikre seg mot valutarisiko som oppstår gjennom operasjonelle, finansielle og investeringsaktiviteter. I henhold til konsernets finansretningslinjer, kjøpes eller utstedes ikke derivater for handelsformål. Derivater som ikke kvalifiserer for sikringsbokføring, regnskapsføres og presenteres imidlertid som instrumenter med handelsformål.

Derivater regnskapsføres i utgangspunktet til virkelig verdi ved anskaffelsen. Gevinst eller tap ved omvurdering til endret virkelig verdi resultatføres umiddelbart. Når derivater kvalifiserer for sikringsbokføring, er regnskapsføringen av gevinster og tap avhengig av type poster som sikres (se regnskapsprinsipp f).

(F) SIKRING

(i) Kontantstrømsikring

Sikringsbokføring er avviklet fra 1. januar 2016, men prinsippet følges for sikringsforhold etablert før den dato. Sikringsbokføring innebærer at endringer i virkelig verdi av et derivat øremerket som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring innregnes i andre inntekter og kostnader og presenteres i sikringsreserven som en del av egenkapitalen. Beløp som er innregnet i andre inntekter og kostnader overføres til resultatet når sikringsobjektet påvirker resultatet. Ved overføring til resultatet benyttes samme linje i oppstillingen av resultatregnskapet for sikringsobjekt og sikringsinstrument. Eventuell ineffektivitet i sikringsforholdet innregnes direkte i resultatet.

Når sikringsinstrumentet ikke lenger oppfyller kriteriet for sikringsbokføring, utløper eller selges, avsluttes, utøves, eller øremerking oppheves, avvikles sikringsbokføringen. Akkumulert gevinst eller tap som er innregnet i andre inntekter og kostnader og presentert i sikringsreserven beholdes der til den forventede transaksjon påvirker resultatet. Vurderingen og testingen som er foretatt tilsier at objekt og instrument forfaller på omtrent samme tidspunkt slik at sikringen er effektiv. Er sikringsobjektet en ikke-finansiell eiendel som balanseføres, blir beløpet innregnet i andre inntekter og kostnader overført til balanseført verdi av eiendelen når denne innregnes. Ved sikring av forventede transaksjoner der transaksjonen ikke lengre forventes å skje, blir beløp som er innregnet i andre inntekter og kostnader innregnet i resultatet. I andre tilfeller blir beløp som er innregnet i andre inntekter og kostnader overført til resultatet i samme periode som sikringsobjektet påvirker resultatet.

(G) EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

(i) Egne eiendeler

Eiendom, anlegg og utstyr føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger (se under) og nedskrivninger (se regnskapsprinsipp l). Anskaffelseskost for egenproduserte driftsmidler inkluderer materialkostnader, direkte lønnskostnader, samt en andel av indirekte produksjonskostnader.

Når vesentlige deler av et varig driftsmiddel har ulik utnyttbar levetid, anses de regnskapsmessig å være separate komponenter.

(ii) Leide eiendeler

Ekornes har leieavtaler knyttet til leie av lagerbygning, utstillingslokaler og produksjonslokaler i tilknytning til virksomheten i USA og Japan. Disse er alle klassifisert som operasjonelle leieavtaler.

(iii) Kostnader etter anskaffelsen

Konsernet medtar i anskaffelseskosten for et varig driftsmiddel utgifter til utskiftninger av deler av driftsmiddelet, når slike utgifter antas å gi selskapet fremtidige økonomiske fordeler og utgiftene for de utskiftede deler kan måles pålitelig. Bokført verdi av delen som skiftes ut fraregnes. Alle andre utgifter føres som kostnader i resultatregnskapet i den perioden de påløper.

(iv) Avskrivninger

Ordinære avskrivninger beregnes lineært over estimert utnyttbar levetid for hvert enkelt driftsmiddel, og belastes resultatregnskapet. Tomter avskrives ikke.

(H) IMMATERIELLE EIENDELER**(i) Forskning og utvikling**

Kostnader ved utvikling balanseføres i den utstrekning det utvikles selvstendige identifiserbare eiendeler som forventes å generere fremtidig inntjening. Kostnader til aktiviteter som gjelder løpende forbedring og videreutvikling av eksisterende produkter føres som kostnader i resultatregnskapet i den perioden de påløper.

(ii) Balanseført software og lisenser

Software inkludert implementeringskostnader er balanseført som immateriell eiendel.

(iii) Goodwill

Goodwill som oppstår ved overtagelse av datterselskap vurderes til anskaffelseskost med fradrag for akkumulert nedskrivning på grunn av verdifall.

(iv) Kunderelasjoner

Verdi av kunderelasjoner som er oppstått ved overtagelse av datterselskap vurderes til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte avskrivninger som fordeles lineært over antatt levetid.

Utgifter til egen utvikling og opprettholdelse av varemerker og andre immaterielle verdier føres som kostnader i resultatregnskapet i den perioden de påløper. Eventuelle kjøp av slike eiendeler balanseføres.

(I) KUNDEFORDRINGER OG ANDRE FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer regnskapsføres til kost fratrukket avsetning for forventet tap.

(J) VARELAGER

Lagerbeholdninger regnskapsføres til anskaffelseskost. Anskaffelseskost er basert på først-inn/først-ut prinsippet, og inkluderer kostnader påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering. For produserte varer og varer i arbeid inkluderer anskaffelseskost en andel av indirekte kostnader basert på normal kapasitetsutnyttelse.

(K) KONTANTER

Kontanter består av kontantbeholdninger og bankbeholdning (se note 11).

(L) NEDSKRIVNINGER

Nedskrivninger foretas når bokført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet (vurderingsenhet) overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet. Gjenvinnbart beløp er definert som den høyeste verdi av eiendelens eller kontantgenererende enhets virkelige verdi fratrukket salgsutgifter og dens bruksverdi.

(M) AKSJEKAPITAL**(i) Kjøp av egne aksjer**

Ved kjøp av egne aksjer føres kjøpesummen inklusive direkte henførbare kostnader som endring i egenkapitalen. Egne aksjer presenteres som en reduksjon i egenkapital.

(ii) Utbytter

Utbytter føres som gjeld i den perioden de blir vedtatt. Foreslått utbytte ligger som en del av egenkapitalen frem til dato for vedtak.

(N) GODTGJØRELSER TIL ANSATTE**(i) Innskuddsbaserte pensjonsordninger**

Forpliktelser til å yte tilskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger føres som kostnader i resultatregnskapet når de påløper.

(ii) Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Netto forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes separat for hver ordning. Dette gjøres ved å estimere størrelsen på fremtidige pensjonsytelser som den ansatte har opptjent gjennom sin arbeidsinnsats i inneværende og tidligere perioder. Disse fremtidige ytelsene diskonteres for å beregne nåverdien, og virkelig verdi av eventuelle pensjonsmidler trekkes fra for å finne netto forpliktelse. Når ytelsene i en pensjonsordning forbedres, resultatføres den andelen av økningen i ytelsene som ansatte har opparbeidet rettighet til, lineært over gjennomsnittlig tidsperiode frem til de ansatte har oppnådd en ubetinget rett til de økte ytelsene. Kostnaden resultatføres umiddelbart dersom de ansatte allerede ved tildeling har fått en ubetinget rett til økte ytelser.

Aktuarmessige gevinster og tap innregnes direkte i egenkapitalen når de oppstår.

(iii) Bonusbasert avlønning (se også note 16)

Ansattbonus: De fleste ansatte i konsernet har en bonusavtale der de tjener opp bonus basert på inntjening i segmentet de er ansatt. Bonusen beregnes som en prosent av den ansattes månedslønn. Opptjent bonus utbetales i kontanter og betraktes som en ren kontantbonus. Virkelig verdi av opptjent bonus føres som kostnad i resultatregnskapet og avsettes som en forpliktelse i balansen. Bonusen omfatter ikke ansatte i IMG.

(O) AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

Avsetning for forpliktelser oppføres i balansen når konsernet, som følge av en inntruffet hendelse, har en rettslig eller selvpålagt forpliktelse, og det er sannsynlig at selskapet må avgi økonomiske ressurser for å innfri forpliktelsen.

(i) Garantier

Kostnader knyttet til garantiforpliktelser regnskapsføres på det tidspunkt reklamasjonene inntreffer. Kostnader knyttet til langsiktige garantiforpliktelser anses som ubetydelige.

(ii) Omstrukturering

Avsetning for omstrukturering innregnes når konsernet har godkjent en detaljert og formell omstrukturingsplan, og omstruktureringen enten er påbegynt eller er kunngjort for de som berøres.

(iii) Oppryddingsutgifter

I samsvar med selskapets miljørapport (som inngår som en del av selskapets årsrapport) og relevante lovkrav, gjøres det avsetning for oppryddingsutgifter knyttet til forurenset grunn i den grad grunnen er forurenset og opprydding er pålagt. Konsernet har for tiden ingen slike pålegg.

(P) INNTEKTER*(i) Solgte varer*

Konsernet er organisert med salgsselskaper i de vesentligste markedene som står for salget, mens produksjonen skjer i fabrikker som leverer til salgsselskapene. Varene som produseres sendes direkte fra fabrikk til kunde med unntak av USA, Japan og Australia der varene sendes til eget lager. For IMG sendes varene fra fabrikk i Vietnam og Thailand direkte til kunde eller til lager hos IMG sine salgsselskap. Varene som er sendt fra fabrikk og skal til eget lager i utlandet behandles som varer i transitt. IMG har både ordreproduksjon og lagerproduksjon.

Inntekter fra salg av varer skjer når levering har funnet sted og den vesentligste del av risiko og kontroll er overført til kunden. Det benyttes ulike leveringsbetingelser, og inntektsføringstidspunkt avhenger av disse leveringsbetingelsene. Det er ikke vilkår i avtalene som medfører at Ekornes har måttet utsette hele eller deler av inntekten etter at de anses levert i henhold til leveringsvilkårene. Der Ekornes har risikoen for varene frem til kunden, er varene forsikret under transporten. Salgsinntekter er presentert fratrukket merverdiavgift og rabatter.

(ii) Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd som kompenserer konsernet for anskaffelseskost av en eiendel, føres som en reduksjon i inngangsverdi på respektive eiendeler. Offentlige tilskudd som kompenserer for utgifter føres som kostnadsreduksjon i resultatregnskapet over samme periode som utgiftene de er ment å dekke.

(Q) KOSTNADER*(i) Operasjonell leasing*

Betalinger for operasjonell leasing resultatføres lineært over løpetiden på leasingavtalen.

(ii) Netto finanskostnader

Netto finanskostnader består av rentekostnader på lån basert på effektiv rentesats, renteinntekter på investerte midler, utbytteinntekter, agio-gevinster og -tap.

Renteinntekter regnskapsføres til effektiv rentesats etter hvert som de opptjenes.

(R) RESULTATSKATT

Skatt på årets resultat består av betalbar og utsatt skatt. Skatt innregnes i resultatet med unntak av skatt som er innregnet direkte i egenkapitalen eller i andre inntekter og kostnader. Betalbar skatt utgjør forventet betalbar skatt på årets skattepliktige resultat til gjeldende skattesatser på balansedagen, og eventuell korrigerende av betalbar skatt for tidligere år.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller mellom bokførte verdier av eiendeler og forpliktelser i den finansielle rapporteringen og skattemessige verdier. Følgende midlertidige forskjeller hensyntas ikke:

Opprinnelig balanseføring av eiendeler eller forpliktelser som verken påvirker regnskapsmessig eller skattemessig resultat, samt forskjeller relatert til investeringer i datterselskaper som ikke antas å reversere i overskuelig fremtid. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet framtidig skattesats til de selskapene i konsernet hvor det har oppstått midlertidige forskjeller. Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres opp til nominell verdi.

Utsatt skattefordel balanseføres bare i den grad det er sannsynlig at eiendelen kan utnyttes gjennom fremtidige skattepliktige resultater. Utsatt skattefordel reduseres i den grad det ikke lenger er sannsynlig at skattefordelen vil bli utnyttet.

(S) SEGMENTRAPPORTERING

Et driftssegment er, etter IFRS, definert som en del av konsernet som driver forretningsvirksomhet som kan generere inntekter og kostnader, inkludert inntekter og kostnader fra transaksjoner med andre av konsernets segmenter, og hvis driftsresultater gjennomgås regelmessig av foretakets øverste beslutningstaker med det formål å avgjøre hvilke ressurser som skal tilordnes segmentet og å vurdere dets inntjening.

Ekornes sin virksomhet er innenfor segmentene/produktområdene:

- Stressless®, som dekker møbler innenfor produktområdene Stressless® og Ekornes® Collection
- Svane® som dekker madrasser og møbler innenfor produktområdet Svane®
- IMG som dekker møbler fra IMG
- Contract som dekker salg til kontraktmarkedet

Inndelingen i produktområder er basert på konsernets ledelses- og internrapporteringsstruktur.

I note 1 er det tatt inn en tallmessig oversikt over segmentene som følger den interne rapportering av segmenter i Ekornes.

(T) REGNSKAPSSTANDARDE OG FORTOLKNINGER UTGITT, MEN IKKE TATT I BRUK

Standardene og fortolkningene som er vedtatt frem til tidspunkt for avleggelse av konsernregnskapet, men hvor ikrafttredelsestidspunkt er frem i tid, er oppgitt under. Konsernets intensjon er å implementere de relevante endringene på ikrafttredelsestidspunktet

Aktuelle nye standarder er:

IFRS 9 Finansielle instrumenter.

Standarden erstatter IAS 39 *Finansielle instrumenter: Innregning og måling*, og introduserer nye krav til klassifisering og måling, nedskrivningsvurderinger og sikringsbokføring. Konsernet forventer at implementeringen av IFRS 9 vil ha begrenset eller ingen effekt på klassifisering og måling av konsernets finansielle eiendeler og forpliktelser, men vil medføre økt noteinformasjon knyttet til selskapets terminkontrakter. I løpet av 2017 vil Ekornes fortsette prosessen med å avklare hvilken virkning implementeringen av denne standarden vil ha for konsernregnskapet.

Konsernet vil ikke foreta tidlig implementering av standarden. Standarden forventes å ha regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2018.

IFRS 15 Inntektsføring.

IASB og FASB har gitt ut en ny, felles standard for inntektsføring, IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers. Standarden erstatter alle eksisterende standarder og fortolkninger for inntektsføring. Kjerneprinsippet i IFRS 15 er at inntekter innregnes for å reflektere overføringen av avtalte varer eller tjenester til kunder, og da til et beløp som gjenspeiler vederlaget selskapet forventer å ha rett til i bytte for disse varene eller tjenestene.

Konsernet har startet prosess med gjennomgang av kundekontrakter i tråd med den nye femstegs-modellen og vurdering av når inntekt anses som opptjent i tråd med IFRS 15. Arbeidet er ikke avsluttet, men foreløpig vurderinger er at implementeringen ikke vil ha en betydelig effekt for konsernet.

IFRS 15 gir et valg mellom en metode med full tilbakevirkende kraft hvor alle presenterte perioder endres, eller en modifisert metode hvor kun den siste presenterte periode endres. Konsernet forventer å anvende full tilbakevirkende metode for overgangen til IFRS 15. Standarden vil få regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2018.

IFRS 16 Leiekontrakter

IASB har hatt et fellesprosjekt med FASB med det formål å utarbeide en ny leasingstandard. IFRS 16 eliminerer nåværende skille mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler som er påkrevd av IAS 17 Leieavtaler og innfører en felles regnskapsmodell for leietakere. En leietaker må ved anvendelse av den nye modellen innregne eiendeler og forpliktelser for alle leieavtaler med en varighet over 12 måneder, med mindre den underliggende eiendelen har lav verdi, og innregne avskrivninger av leide eiendeler separat fra renter på leieforpliktelser i resultatoppstillingen

For konsernet innebærer dette at nåværende operasjonelle leieavtaler som oppfyller kriteriene skal innregnes som eiendeler og forpliktelser. Det forventes at dette i all hovedsak vil knytte seg til våre salgsselskaper i utlandet (se note 8) og det forventes at dette ikke vil påvirke resultatet vesentlig, men vil øke totale eiendeler og netto gjeld. I løpet av 2017 vil Ekornes fortsette prosessen med å avklare hvilken virkning implementeringen av denne standarden vil ha for konsernregnskapet.

Standarden forventes å ha regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2019.

NOTE 1 Produktområder - segmenter - markeder

PRODUKTOMRÅDER

Inndelingen i produktområder er basert på konsernets ledelses- og internrapporteringsstruktur og sammenfaller med segmentinndelingen.

Ekornes sin virksomhet er innenfor segmentene/produktområdene:

- Stressless®, som dekker produktområdene Stressless® og Ekornes® Collection
- Svane®, som dekker produktområdet Svane®
- IMG, som dekker produkter fra IMG
- Contract®, som dekker salg til kontraktmarkedet

Konsernets administrasjonskostnader og andre felleskostnader er allokert til segmentene. Internprising mellom segmentene er basert på armlengdes priser på tilsvarende vilkår som transaksjoner med uavhengige tredjeparter. Ledelsen overvåker driftssegmentenes driftsresultat regelmessig og benytter denne informasjonen til å foreta analyser av de ulike driftssegmentenes prestasjoner samt foreta beslutninger om ressursallokering. Driftssegmentenes prestasjoner vurderes basert på driftsresultat og måles konsistent med driftsresultatet i konsernregnskapet.

Informasjon om konsernets rapporteringspliktige driftssegmenter presenteres nedenfor:

Omsetning per produktområde (Tall i NOK 000)	2016	2015
Stressless®	2 362 772	2 447 349
IMG	451 966	431 540
Svane®	270 582	239 453
Contract	58 052	53 498
Sum	3 143 372	3 171 840
EBIT per produktområde		
Stressless®	368 222	249 048
IMG	138 716	113 666
Svane®	1 302	-287
Contract	5 240	8 026
Tilleggsvederlag IMG	-69 215	-69 200
Sum	444 264	301 253
Omsetning per marked		
Norge	527 533	524 059
Øvrige Norden	239 868	210 963
Mellom-Europa	712 425	697 146
Sør-Europa	302 903	336 333
UK/Irland	202 597	227 494
USA/Canada/Mexico	878 158	833 890
Japan	146 743	129 068
Øvrige marked	334 138	306 168
Sum	3 344 365	3 265 121
Realiserte terminkontrakter	-200 993	-93 281
SUM	3 143 372	3 171 840

NOTE 2 Lønnskostnader

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Lønn	722 524	738 843
Arbeidsgiveravgift	97 193	96 328
Innskuddsbasert pensjon	17 467	26 228
Ytelsesbasert pensjon	3 461	1 130
Andre personalkostnader	25 501	30 014
Sum lønnskostnader	866 146	892 544
Gjennomsnitt antall årsverk sysselsatt	2 171	2 307

NOTE 3 Estimatusikkerhet

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet har selskapets ledelse benyttet estimater basert på beste skjønn og forutsetninger som er vurdert å være realistiske. Det vil kunne oppstå situasjoner eller endringer i markedsforhold som kan medføre endrede estimater, og dermed påvirke selskapets eiendeler, gjeld, egenkapital og resultat.

Selskapets vesentlige regnskapsestimater er knyttet til følgende poster:

- Avskrivninger og nedskrivninger på varige driftsmidler
- Verdivurdering goodwill
- Verdsettelse kundefordringer
- Verdsettelse varelager

Driftsmidler

Forventet brukstid på selskapets produksjonsutstyr er i stor grad vurdert basert på erfaring og skjønn hos ledende ansatte. Historisk erfaring har vist at vurdering av brukstid har vært riktig vurdert, men at noe produksjonsutstyr har blitt anvendt i en lengre periode. Det ble i 2016 besluttet nedleggelse av produksjonen på Hareid og ledelsens beste estimat er anvendt med hensyn til å fastsette gjenvinnbart beløp av eiendommen, vurderingen er blant annet basert på verdianslag fra eiendomsmegler. Eiendommen ble nedskrevet med NOK 18 millioner i 2016. Se note 8.

Goodwill

Selskapets balanseførte goodwill knyttet til IMG testes årlig for nedskrivning. Verdivurderingen bygger på stor grad av skjønn knyttet til fremtidige fremtidige salgsvolumer, bruttomarginer og anvendt avkastningskrav. Se note 8 for ytterligere informasjon knyttet til verdivurdering av goodwill.

Varelager og kundefordring

Varelager og kundefordringer inneholder skjønnsmessige vurderinger, men er underbygd med historiske data og erfaringstall og anses ikke å ha betydelig innvirkning på finansregnskapet.

NOTE 4 Finansposter

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Renteinntekter	4 141	5 469
Finansinntekter	495	865
Sum finansinntekter	4 636	6 334
Netto agio/disagio	7 444	-14 655
Rentekostnader	-7 104	-10 109
Finanskostnader	-3 138	-4 588
Sum finanskostnader	-10 243	-14 696
Netto finansposter	1 838	-23 017

Alle lånekostnader kostnadsføres fortløpende.

NOTE 5 Andre driftskostnader

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Andre driftskostnader		
Betinget vederlag IMG	69 215	69 200
Spesifikasjon revisjonshonorar	2016	2015
Lovpålagt revisjon	6 243	8 334
Andre attestasjonstjenester	340	98
Andre tjenester utenfor revisjon	1 203	259
Skatterådgivning	644	864
Sum revisjonshonorar	8 431	9 555

Merverdiavgift er ikke inkludert i revisjonshonoraret.

NOTE 6 Andre fordringer og annen gjeld

(Tall i NOK 000)

Andre fordring	31.12.2016	31.12.2015
Premie og innskuddsfond	883	855
Forskuddsbetalinger til leverandører	20 648	17 132
Periodisering kostnader	21 132	19 059
Markedsmateriell	11 525	13 451
Annet	26 701	27 517
Sum andre fordringer	80 889	78 015
Annenn gjeld	31.12.2016	31.12.2015
Betinget vederlag IMG	150 000	0
Skyldig lønn o.l.	129 401	112 196
Påløpt bonus/market support til kunder	22 581	23 635
Påløpte andre marketingkostnader	5 958	10 053
Påløpte kontanrabatter kunder	6 029	4 921
Påløpt provisjon til selgere	5 606	9 542
Restrukturering	9 500	0
Diverse annet	11 828	14 102
Sum annen gjeld	340 904	174 448

Betinget vederlag

I 2014 kjøpte Ekornes IMG og innlemmet det som et eget segment i konsernet. I forbindelse med overtagelsen ble det avtalt et tilleggsvederlag på inntil NOK 150 millioner til utbetaling etter utgangen av 2016 gitt visse forutsetninger. Det var avsatt kr 80,8 millioner som langsiktig forpliktelse pr 31.12.2015. Ved utgangen av 2016 er gjort avsetninger for samlet tilleggsvederlag på NOK 150 millioner. Tilleggsvederlaget er forventet utbetalt i andre kvartal 2017 og er klassifisert som kortsiktig pr 31.12.2016.

Restrukturering

For å sikre konkurransekraft og lønnsomhet over tid, satte Ekornes i august 2015 i gang et effektiviseringsprogram med mål om å redusere konsernets årlige kostnadsbase med NOK 150 millioner innen utgangen av 2016. Som del av effektiviseringsprogrammet, annonserte Ekornes i oktober 2016, at konsernet skal redusere omfanget av konsernets indirekte aktiviteter med inntil 50 stillinger. Tiltaket skal gjennomføres ved omplasseringer, tilbud om sluttpakker og eventuelt oppsigelser. Restruktureringsavsetningene knyttet til nedbemanningen er estimert til 9,5 millioner og avsatt pr 31.12.2016. Avsetningene forventes i hovedsak å bli utbetalt i første halvdel av 2017.

NOTE 7 Andre investeringer

Aksjer og andeler i andre foretak (Tall i NOK 000)	Eierandel	Anskaffelseskost	Balanseført verdi
Anleggsmidler			
Sykkylvsbrua AS	37,5 %	8 790	8 141
Andre aksjer		1 562	1 187
Sum		10 352	9 328

Investering i Sykkylvsbrua AS

Etter at Sykkylvsbrua ble åpnet i oktober 2000 tok Statens vegvesen over anlegget og alt ansvar for vedlikehold og drift av brua. Selskapet Sykkylvsbrua AS sine oppgaver er derfor avgrenset til å drive innkrevningssystemet for bompenger og følge opp låneavtaler, inkl. vedlikehold av avtaler og nedbetalinger. Den praktiske driften av bomstasjonen og styringen av datasystemet har også blitt satt bort til eksternt leverandør. Det er ingen ansatte i selskapet. Konsernet har derfor vurdert at det ikke foreligger slik innflytelse som kreves etter IAS 28 for å behandle Sykkylvsbrua AS som tilknyttet selskap.

NOTE 8 Driftsmidler

(Tall i NOK 000)	Tomter og bygninger	Maskiner og utstyr	Driftsløsøre inventar o.l.	Software og lisenser	SUM
Kostpris 1.1.2015	1 113 240	873 233	93 947	227 156	2 307 576
Valutadifferanse 1.1.2015	4 702	4 022	2 961	223	11 908
+ tilgang i år ved oppkjøp av IMG	0	0	512	0	512
+ tilgang i år	15 645	48 139	16 774	13 149	93 708
- avgang i år	0	19 299	8 656	607	28 562
Kostpris 31.12.2015	1 133 587	906 095	105 538	239 921	2 385 141
Akkumulerte avskrivninger 1.1.2015	508 868	601 113	64 698	161 654	1 336 332
Valutadifferanse 1.1.2015	349	915	1 795	12	3 071
+ årets avskrivninger	37 158	60 622	11 582	32 932	142 295
+/- Valutadifferanser avskrivninger	30	95	133	0	258
- akkumulerte avskrivninger solgte driftsmidler	0	18 198	7 769	607	26 573
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2015	546 406	644 548	70 439	193 991	1 455 383
Regnskapsmessig bokført verdi 31.12.2015	587 181	261 547	35 099	45 930	929 757
Kostpris 1.1.2016	1 133 587	906 095	105 538	239 921	2 385 141
Valutadifferanse 1.1.2016	-1 513	-1 171	-1 900	-11	-4 596
+ tilgang i år	4 943	32 784	4 041	10 685	52 454
- avgang i år	1 944	31 810	8 212	5 818	47 785
Kostpris 31.12.2016	1 135 072	905 897	99 467	244 777	2 385 214
Akkumulert avskrivning 1.1.2016	546 406	644 548	70 439	193 991	1 455 383
+ årets avskrivninger	39 664	58 432	9 389	30 496	137 981
+ årets nedskrivninger	18 000	0	0	0	18 000
- akk. avskrivninger solgte driftsmidler	1 943	33 556	3 805	5 818	45 123
Akk.avskrivninger 31.12.2016	602 126	669 423	76 023	218 669	1 566 240
Regnskapsmessig bokført verdi 31.12.2016	532 946	236 475	23 444	26 108	818 973

Estimert utnyttbar levetid er som følger:

- Bygninger 25 - 50 år
- Maskiner og utstyr 5 - 12 år
- Driftsløsøre og inventar 2 - 10 år
- Aktiverte lisenskostnader 5 år
- Software 3 år

Avskrivningsmetode, utnyttbar levetid og restverdi revurderes årlig.

Nedskrivninger

I juni 2016 ble det besluttet å slå sammen sofaproduksjonen på anleggene Vestlandske (Sykkylven) og Hareid på Vestlandske, og å legge ned produksjonen på Hareid. Ekornes har etter produksjonssammenslåingen ikke lengre behov for anlegget på Hareid, og eiendommen er planlagt solgt, eventuelt leid ut. Det ble vurdering som lite sannsynlig at bokført verdi kan oppnås som salgspris for eiendommen. Basert på ledelsens beste estimat med hensyn til å fastsette gjenvinnbart beløp av eiendommen, inkludert verdianslag fra eiendomsmegler, ble eiendommen nedskrevet med NOK 18 millioner i 2016.

Offentlig støtte

Samlede investeringer for 2016 er beregnet om lag NOK 52,5 millioner. Konsernet har i 2016 mottatt NOK 1,7 millioner (2 millioner i 2015) i offentlig tilskudd til automatiseringsprosjekter. Tilskuddet har gått til fradrag i anskaffelseskost.

Sikkerhetsstillelser

Morselskapet har inngått avtale om trekkrettigheter med sine bankforbindelser (se note 14). Som sikkerhet for disse trekkrettighetene er det stillet sikkerhet i tomter, bygninger og driftstilbehør. Samlet bokført verdi av driftsmidler stillet som sikkerhet utgjør NOK 819 millioner.

Goodwill og kunderelasjoner (Tall i NOK 000)	Goodwill	Kunderelasjoner	SUM
Kostpris 1.1.2015	204 572	21 900	226 472
Tilgang ved oppkjøp IMG USA Inc.	3 440	12 738	16 178
Kostpris 31.12.2015	208 012	34 638	242 650
Akkumulert avskrivning 1.1.2015	-	360	360
Årets avskrivning		4 435	4 435
Akkumulert avskrivning 31.12.2015	-	4 795	4 795
Regnskapsmessig bokført verdi 31.12.2015	208 012	29 843	237 855
	Goodwill	Kunderelasjoner	SUM
Kostpris 1.1.2016	208 012	34 638	242 650
Tilgang	-	-	-
Kostpris 31.12.2016	208 012	34 638	242 650
Akkumulert avskrivning 1.1.2016	-	4 795	4 795
Årets avskrivning		4 428	4 428
Akkumulert avskrivning 31.12.2016	-	9 223	9 223
Regnskapsmessig bokført verdi 31.12.2016	208 012	25 415	233 427

Goodwill og kunderelasjoner

Goodwill blir ikke avskrevet i konsernregnskapet, men testes årlig for verdifall. Kunderelasjoner blir avskrevet i regnskapet lineært over antatt levetid, som er vurdert til 8 år. Avskrivningskostnad er medtatt i ordinære avskrivninger i resultatregnskapet.

Test for nedskrivingsbehov goodwill

IMG består av et morselskap, IMG Group AS (som selger både internt og eksternt), to produksjonsselskap, fem salgsselskap samt to selskaper med begrenset aktivitet. Selskapene er tett integrert og gjensidig avhengig av hverandre. På grunn av dette vurderer konsernets ledelse det slik at IMG må ses på som én kontantgenererende enhet. All balanseført goodwill er knyttet til denne kontantgenererende enheten. Ved beregning av gjenvinnbart beløp er bruksverdi lagt til grunn. De sentrale forutsetningene for kontantstrømmen vil være prognoser for salgsvolum og bruttomargin. Det er foretatt en verdivurdering ved neddiskontering av kontantstrømsestimater. Estimaten tar utgangspunkt i godkjent budsjett for 2017.

Basert på budsjett 2017 har vi laget 2 alternative utviklinger:

Alt. 1 er basert på 5% vekst de neste 5 årene, 2 % langsiktig vekst og 25 % margin.

Alt. 2 er basert på 5% vekst de neste 5 årene, 0 % langsiktig vekst og 20 % margin.

Begge alternativene legger til grunn avkastningskrav før skatt på 9,2 %

Sensitivitetsanalyser tilsier at ingen realistiske endringer i forutsetningene ville gi en lavere bruksverdi enn bokført verdi.

Vederlaget som skal betales til selger av IMG av et kontantvederlag på NOK 389 millioner og et betinget vederlag ("earn-out") på inntil NOK 150 millioner som er kostnadsført og som forventes utbetalt i andre kvartal 2017.

Det er ikke skjedd noe etter at disse beregningene ble foretatt som skulle tilsi at de bør revurderes. Basert på dette er det etter selskapets oppfatning ikke noe som tilsier at det skulle være nødvendig med noen nedskrivning av bokført verdi på goodwill.

NOTE 8 Driftsmidler (forts.)

Immaterielle verdier

Bl.a. følgende elementer inngår som del av selskapets immaterielle verdier:

- Registrerte varemerker (Ekornes®, Stressless®, Ekornes® Collection, Svane®, IMG®)
- Registrerte domener
- Patenter
- Registrerte design
- Forhandlernettverk (internasjonalt)
- Markedskonsept
- Produktkonsepter
- Industriell kunnskap
- Internasjonal markedsføring
- Internasjonal sourcing

Ingen av disse verdiene er oppført i selskapets balanse.

Leieavtaler

Konsernet har inngått flere forskjellige operasjonelle leieavtaler for kontorer, lager og andre fasiliteter.

Leiekostnad bestod av følgende: (Tall i NOK 000)	2016	2015
Ordinære leiebetalinger	21 047	19 429

Gjenstående leietid og årlig leie for de vesentligste avtalene er :

Sted	Leieavtale	Gjenstående leietid (år)	Årlig leie (NOK 000)
Somerset, New Jersey, USA	Kontor og lager	4	4 556
Las Vegas, Nevada, USA	Utstillingslokaler	4	1 044
High Point, North Carolina, USA	Utstillingslokaler	4	1 025
Morganton, North Carolina, USA	Produksjonslokaler	5	1 688
Hamburg, Tyskland	Kontor	5	1 897
London, UK	Kontor	2	1 194

De fleste leieavtalene har en opsjon for forlengelse.

NOTE 9 Lagerbeholdning

(Tall i NOK 000)	31.12.2016	31.12.2015
Lager av ferdige varer	201 606	224 176
Lager av varer i arbeid	45 567	46 581
Lager av råvarer	217 842	224 139
Sum	465 016	494 896

NOTE 10 Kundefordringer per 31.12.

Tabellen under viser fordelingen mellom forfalte og ikke forfalte kundefordringer fratrukket tapsavsetninger:

(Tall i NOK 000)

	Sum	Ikke forfalt	<30 d	30-60 d	60-90 d	>90 d
2016	426 798	349 328	59 829	7 666	3 951	6 023
2015	458 167	381 458	73 369	3 340	0	0

Kundefordringer er ikke rentebærende og har generell kredittid på 14 dager. Ingen kunder utgjør en større andel av omsetningen enn 10 %. Kredittrisiko og valutarisiko vedrørende kundefordringer er nærmere omtalt i note 20.

Endringen i avsetning for tap er som følger:

	2016	2015
IB	18 629	25 629
Årets konstaterte tap	5 575	1 480
Reversert tidligere avsetning	6 538	5 521
UB	6 515	18 629

Tap på kundefordringer er klassifisert som andre driftskostnader i resultatregnskapet.

NOTE 11 Kontanter og bankinnskudd

(Tall i NOK 000)

	31.12.2016	31.12.2015
Bank	230 176	229 556

I kontantstrømoppstillingen er bare kontanter og bankinnskudd medtatt som kontanter. Av konsernets bankinnskudd er NOK 19 945 tusen (2015: NOK 20 542 tusen) bundet til betaling av skattetrekk.

De fleste norske selskapene i konsernet er deltakere i en konsernkontoordning hvor morselskapet Ekornes ASA er hovedkonto-innehaver. Alle deltakerne er solidarisk ansvarlig overfor til enhver tid utestående på konsernkontoen. Morselskapet har inngått avtaler med sine hovedbankforbindelser om trekkfasiliteter. Se også note 14

NOTE 12 Egenkapital

Aksjekapital og overkurs:

Per 31. desember 2016 besto registrert aksjekapital av 36 826 753 ordinære aksjer (2015: 36 826 753). Alle aksjer har pålydende verdi på NOK 1,00.

Eiere av ordinære aksjer er berettiget til det utbyttet som i hvert enkelt tilfelle besluttes av generalforsamlingen, og de er berettiget til en stemme per aksje på selskapets generalforsamling. Alle aksjer gir like rettigheter til selskapets netto eiendeler. Rettighetene til selskapets aksjer som er eiet av konsernet (totalt 3 692 aksjer pr 31.12.2016), er innstilt inntil aksjene er overtatt av andre.

Sikringsreserve:

Sikringsreserven er den akkumulerte virkelig verdi endringen av terminkontraktene redusert for utsatt skatt.

Omregningsdifferanser:

Omregningsdifferanser består av alle valutadifferanser som fremkommer ved omregning av regnskapene til utenlandske virksomheter, herunder omregning av fordringer som anses som en del av nettoinvesteringene i utenlandsk virksomheter.

Utbytte:

Styret har etter balansedagen foreslått et utbytte på NOK 25,00 per aksje (2015: NOK 4,00). Samlet utbytte utgjør NOK 920 576 525 (2015: NOK 147 307 012). Det er ikke avsatt for foreslått utbytte i regnskapet. Utdeling av utbytte har ingen konsekvenser for inntektsskatten.

NOTE 13 Resultat per aksje

	2016	2015
Resultat	320 267 019	184 141 939
Antall aksjer	36 826 753	36 826 753
Effekt av egne aksje	-3 692	0
Antall aksjer per 31. desember	36 826 753	36 826 753
Vektet gjennomsnittlig antall aksjer	36 826 445	36 826 753
Resultat per aksje	8,70	5,00
Resultat per aksje - utvannet	8,70	5,00

Det eksisterer ikke instrumenter med utvanningseffekt.

NOTE 14 Rentebærende lån og kreditter

Konsernet vurderer regelmessig kapitalstrukturen og risikoprofil. Konsernet har over tid hatt en solid balanse med lite gjeld og høy egenkapital. Gjennom strategiske satsinger kan dette endres ved å ta opp lån, kjøpe tilbake egne aksjer eller regulere utbytteutbetalinger. Kjøpet av IMG Group i 2014 representerte en slik endring i tråd med konsernets strategi om langsiktighet og utvikling av kjernevirksomheten. I forbindelse med kjøpet av IMG opprettet konsernet trekkfasiliteter i Nordea, Sparebank Møre og Danske Bank. Konsernet er ikke i brudd med noen av vilkårene knyttet til trekkfasilitetene pr 31.12.2016

Konsernets trekkfasilitet og beløp trukket pr bank 31.12.2016:

(Tall i NOK 000)	Trekkfasilitet	Trukket beløp	Disponibelt
Sparebank Møre	375 000	0	375 000
Nordea	340 000	0	340 000
Danske Bank	100 000	0	100 000
Totalt	815 000	0	815 000

Konsernet har ikke trukket noe på trekkfasilitetene pr 31.12.2016. Konsernet hadde NOK 11,8 millioner i rentebærende gjeld pr. 31.12.2016 (2015: NOK 308,7 millioner). Lånet pr 31.12.2016 knytter seg til konsernets datterselskap i Kina. Det lokale lånet i Kina vil bli nedbetalt i 2017. Det er ikke balanseført renter i regnskapsåret

NOTE 15 Skattekostnad

Kostnad ved skatt innregnet i resultatet: (Tall i NOK 000)	2016	2015
Betalbar skatt		
Betalbar skatt (periodeskatt)	145 162	119 453
Justering av periodeskatt foregående år	0	669
Utsatt skatt		
Endring forpliktelse ved utsatt skatt	-19 327	-26 028
Skattekostnad	125 835	94 094
Avstemming av effektiv skattesats		
Resultat før skatt	446 102	278 236
Skatt beregnet til 25% (27 % i 2015)	111 525	75 124
Effekt av andre skattesatser i datterselskap	10 733	13 860
Permanente forskjeller	-289	-2 818
Kildeskatt på utbytte uten kreditfradrag	99	6 044
Endring i utsatt skattefordel som ikke er balanseført	0	-1 222
Effekt av endringer i skattesats	3 767	2 438
Annet	0	669
Skattekostnad	125 835	94 094

Fra inntektsåret 2017 er skattesatsen på alminnelig inntekt i Norge redusert til 24 prosent. Eiendeler ved utsatt skatt og forpliktelser ved utsatt skatt for de norske selskapene per 31.12.2016 ble målt ved å bruke den nye skattesatsen. Effekten utgjør 3,8 millioner i økte kostnader for 2016.

Forpliktelser og eiendeler ved utsatt skatt:	2016	2015
Immaterielle eiendeler	0	4 125
Eiendom, anlegg og utstyr	2 929	901
Varelager	14 426	10 139
Fordringer	2 558	-9 555
Pensjon	-1 821	0
Terminkontrakter	23 540	99 606
Avsetninger	30 967	0
Andre poster	5 943	5 783
Skattemessig fremførbart underskudd	3	15
Utsatt skattefordel pr 31.12.	78 546	111 014

Konsernet nettopfører forpliktelse og eiendel ved utsatt skatt kun dersom konsernet har en legal rett til å utligne disse og kun forpliktelse og eiendel ved utsatt skatt som er innenfor samme skatteregime. 78,67 millioner er ført som utsatt skattefordel og 128 tusen er ført som utsatt skatt.

	2016	2015
Utsatt skattefordel	78 674	111 182
Utsatt skatt	128	168
Utsatt skattefordel pr 31.12.	78 546	111 014

NOTE 15 Skattekostnad (forts.)

Avstemming av netto forpliktelse ved utsatt skatt (Tall i NOK 000)	2016	2015
Netto forpliktelse ved utsatt skatt per 1.1.	111 014	65 054
Innregnet ved oppkjøp	0	3 439
Ført over resultatet	19 327	19 188
Ført over andre inntekter og kostnader	-51 795	23 333
Utsatt skattefordel pr 31.12.	78 546	111 014

Skatt som er ført i totalresultatet (Tall i NOK 000)	2016	2015
Skatt terminkontrakter	-48 274	28 876
Skatt omregningsdifferanser lån til datterselskaper	-3 521	-5 543
Sum	-51 795	23 333

Tabellen over inkluderer effekter både som følge av endringer i midlertidige forskjeller og effekt av endret skattesats. Samlet effekt på skattekostnad av endret skattesats innregnet i andre inntekter og kostnader skattesats. Samlet effekt på skattekostnad av endret skattesats innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI) utgjør kr 1 969.

Betalbar skatt balanse (Tall i NOK 000)	2016	2015
Årets betalbare skatt	145 162	119 453
Herav innbetalt i inntektsåret	-71 904	-56 234
For mye/lite betalt tidligere år	0	669
Betalbar skatt i balansen pr 31.12.	73 258	63 888

Utdeling av utbytte til morselskapets aksjonærer påvirker hverken selskapets periodeskatt eller forpliktelse ved utsatt skatt.

NOTE 16 Forpliktelser overfor ansatte

Orientering om styrets erklæring om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Hovedelementet i den lederlønnspolitikken som er etablert ved Ekornes ASA, og datterselskaper, er at ledere skal tilbys konkurransedyktige vilkår, basert på lønnsnivået for tilsvarende stillinger i de land stillingen er plassert. Selskapet har etablert ordninger der årlig bonus knyttet til lønnsomhet er en betydelig del av den årlige kompensasjon for ledere av resultatenheter. Justeringer av lønn og kompensasjon for alle på konsernledelsenivå følger i hovedsak pris- og lønnsutviklingen i de land stillingen er plassert. Avlønningen av ledende ansatte i 2016 har vært i overensstemmelse med erklæringen som ble framlagt for generalforsamlingen i 2016. Ny erklæring vil bli framlagt for generalforsamlingen 2017.

Pensjonsforpliktelser

Det er etablert en kollektiv innskuddsbasert pensjonsordning for ansatte i de norske og i de fleste utenlandske selskapene. Konsernet har også enkelte mindre pensjoner som dekkes over drift. Pensjonsordningene behandles regnskapsmessig i henhold til IAS 19. Den nye AFP-ordningen er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Utgangspunktet er at forpliktelsen skal beregnes og innregnes. Imidlertid er ordningens administrator på nåværende tidspunkt, av praktiske årsaker, ikke i stand til å foreta disse beregningene. Inntil disse beregningene eventuelt foreligger må den nye AFP-ordningen innregnes som en innskuddsbasert ordning. Oversikt over ordningene framgår av tabellen under.

Obligatorisk tjenestepensjon:

De norske selskapene i konsernet er pliktige til å etablere pensjonsordninger etter "Lov om obligatorisk tjenestepensjon". Selskapene har pensjonsordninger som tilfredsstiller kravene etter loven.

Pensjonskostnad (Tall i NOK 000)	2016	2015
Innskuddsbasert pensjon	17 467	26 228
Ytelsesbasert pensjon	3 461	1 130
Sum	20 928	27 358

Pensjonsforpliktelse (Tall i NOK 000)	2016	2015
Opptjent pensjonsforpliktelse	5 040	8 501

Pensjonsforpliktelse knytter seg til to av konsernets utenlandske datterselskaper.

Bonus-basert belønning

Ansattbonus beregnes i prosent av en månedslønn, avhengig av justert driftsmarginen i segmentet hvor den enkelte er ansatt. Bonusordningen gjelder ikke ansatte i IMG. Bonusordningen gjelder bare de som ikke får utbetaling fra annen personlig bonusordning. Bonus til den enkelte beregnes forholdsmessig i forhold til antall måneder ansatt i året. Bare de som er ansatt per 31.12.2016, samt de som går av med pensjon i løpet av 2016, kan motta bonus for 2016. Regnskapsmessig er bonusen behandlet som en kontantbonus. Det er avsatt 16 millioner i ansattebonus pr 31.12.2016.

Avsetningen inkluderer ikke lønn til konsernledelsen. Se note 17 for godtgjørelse og lønn til konsernledelsen.

NOTE 17 Kompensasjon og nærstående parter

Konsernets nærstående parter består av medlemmer av styret og ledelsen, samt selskap som medlemmer av styret og ledelsen kontrollerer eller har betydelig innflytelse over.

Det er inngått individuelle bonusavtaler med 8 personer i konsernledelsen for 2016. 70 % av bonusordningen til disse er avhengig av konsernets eller segmentets omsetning, driftsmargin og arbeidskapitalutvikling, 30 % av bonusordningen er avhengig av ikke-økonomiske mål. Konsernsjef Olav Holst-Dyrnes har egen avtale om bonusordning. Vilkårene i bonusordningen blir fastsatt av styret. Ved eventuell fratredelse er det avtalt etterlønn på 6 måneder.

Bonus til konsernledelsen er inkludert i lønn i tabellene under.

Godtgjørelse til konsernledelsen 2016

(Tall i NOK)	Olav Holst-Dyrnes	Arve Ekornes	Runar Haugen	Øystein Vikingsen Fauske	Svein Lunde
Lønn	3 429 858	1 726 113	2 528 010	1 217 151	2 466 519
Pensjonsutgifter	55 453	48 457	55 453	55 453	
Annen godtgjørelse	24 892	21 295	26 733	9 850	212 912
Sum	3 510 203	1 795 865	2 610 196	1 282 454	2 679 431

Godtgjørelse til konsernledelsen 2016

(Tall i NOK)	Ola Arne Ramstad	Jon-Erlend Alstad	Lars Wittemann	Trine-Marie Hagen
Lønn	1 900 041	2 387 567	1 597 510	2 109 200
Pensjonsutgifter	55 453	55 453	55 453	55 453
Annen godtgjørelse	22 288	14 304	10 816	180 046
Sum	1 977 782	2 457 324	1 663 779	2 344 699

Godtgjørelse til konsernledelsen 2015

(Tall i NOK)	Olav Holst-Dyrnes	Arve Ekornes	Runar Haugen	Geir Balsnes	Svein Lunde
Lønn	3 280 568	1 896 855	2 619 952	1 766 860	3 110 804
Pensjonsutgifter	50 438	50 438	50 438	50 438	
Annen godtgjørelse	23 118	41 281	28 984	22 003	
Sum	3 354 124	1 988 574	2 699 374	1 839 301	3 110 804

Godtgjørelse til konsernledelsen 2015

(Tall i NOK)	Ola Arne Ramstad	Jon-Erlend Alstad	Lars Wittemann	Trine-Marie Hagen
Lønn	1 937 012	2 102 710	299 244	2 025 239
Pensjonsutgifter	50 438	50 438	50 438	50 438
Annen godtgjørelse	23 396	12 963	6 325	205 409
Sum	2 010 846	2 166 111	356 007	2 281 086

Godtgjørelse til styremedlemmene 2016

(Tall i NOK)	Nora F. Larssen	Kjersti Kleven	Jarle Roth	Stian Ekornes
Lønn 2016				
Pensjonsutgifter				
Styrehonorar	390 000	390 000	270 000	182 000
Annen godtgjørelse				
Sum	390 000	390 000	270 000	182 000

Godtgjørelse til styremedlemmene 2016

(Tall i NOK)	Lars I. Røiri	Sveinung Utgård	Tone Helen Hanken	Atle Berntzen
Lønn 2016		772 765	96 704	517 713
Pensjonsutgifter		35 598	4 549	20 871
Styrehonorar	273 000	130 000	130 000	130 000
Annen godtgjørelse		5 912	1 640	6 461
Sum	273 000	944 275	232 893	675 045

Godtgjørelse til styremedlemmene 2015

(Tall i NOK)	Kjersti Kleven	Stian Ekornes	Nora F. Larssen	Sveinung Utgård	Tone Helen Hanken
Lønn				756 740	220 472
Pensjonsutgifter				31 789	9 265
Styrehonorar	655 333	250 250	356 417	130 000	130 000
Annen godtgjørelse				5 712	1 440
Sum	655 333	250 250	356 417	924 241	361 177

Godtgjørelse til styremedlemmene 2015

(Tall i NOK)	Atle Berntzen	Jarle Roth	Lars I. Røiri	Aslak Hestholm
Lønn	489 609			406 596
Pensjonsutgifter	16 065			13 197
Styrehonorar	97 500	330 667	342 333	97 500
Annen godtgjørelse	6 201			1 440
Sum	609 375	330 667	342 333	518 733

NOTE 18 Aksjekapital, aksjonærinformasjon og utbytte

	31.12.2016	31.12.2015
Antall aksjer, pålydende NOK 1	36 826 753	36 826 753

Alle aksjene i selskapet har lik stemmerett og lik rett på utbytte. Beregning av resultat per aksje og utvannet resultat per aksje er vist i note 13. Resultat pr aksje.

Aksjonærer	Antall aksjonærer		% av aksjekapitalen	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Norske	2 225	2 334	50,2 %	53,2 %
Utenlandske	180	182	49,8 %	46,8 %
Totalt	2 405	2 516	100,0 %	100,0 %

Selskapets 20 største aksjonærer var per 31.12.2016

Aksjonærer	Land	Beholdning	Andel %
NORDSTJERNAN AB	SWE	6 359 652	17,3 %
FOLKETRYGDFONDET	NOR	3 851 183	10,5 %
RBC INVESTOR SERVICE S/A IRISH AIF CL ACC	LUX	1 935 112	5,3 %
ODIN NORGE	NOR	1 716 003	4,7 %
PARETO AKSJE NORGE	NOR	1 525 787	4,1 %
NORDEA NORDIC SMALL	FIN	1 196 158	3,2 %
UNHJEM BERIT EKORNES	NOR	1 080 331	2,9 %
MERTENS GUNNHILD EKORNES	NOR	1 080 050	2,9 %
STATE STREET BANK AN S/A SSB CLIENT OMNI	USA	790 066	2,1 %
FONDITA NORDIC MICRO SKANDINAVISKA ENSKIL	FIN	650 000	1,8 %
J.P. MORGAN CHASE BANK, A/C US RESIDENT NON	USA	649 789	1,8 %
STATE STREET BANK AN A/C CLIENT OMNIBUS F	USA	611 844	1,7 %
NGH INVEST AS	NOR	566 000	1,5 %
CLEARSTREAM BANKING	LUX	534 566	1,5 %
EKORNES TORILL ANNE	NOR	522 398	1,4 %
THE NORTHERN TRUST C USL EXEMPT CL AC	GBR	425 150	1,2 %
VPF NORDEA KAPITAL C/O JPMORGAN EUROPE	NOR	418 671	1,1 %
EKORNES KJETIL	NOR	394 959	1,1 %
FIDELITY INT SMALL C BNY MELLON SA/NV	USA	388 597	1,1 %
FORSVARETS PERSONELL	NOR	348 000	0,9 %
Totalt		25 044 316	68,0 %

Selskapets 20 største aksjonærer var per 31.12.2015

Aksjonærer	Land	Beholdning	Andel %
NORDSTJERNAN AB	SWE	6 359 652	17,3 %
FOLKETRYGDFONDET	NOR	3 871 183	10,5 %
ODIN NORGE	NOR	1 690 862	4,6 %
PARETO AKSJE NORGE	NOR	1 629 133	4,4 %
NORDEA NORDIC SMALL CAP FUND	FIN	1 486 158	4,0 %
UNHJEM BERIT VIGDIS EKORNES	NOR	1 080 331	2,9 %
MERTENS GUNNHILD EKORNES JPMBSA RE GUNNHILD EKORNES MERTEN	NOR	1 075 050	2,9 %
J.P. MORGAN CHASE BANK N.A. LONDON NORDEA RE:NON-TREATY ACCOUNT	GBR	1 062 536	2,9 %
RBC INVESTOR SERVICES BANK S. A	LUX	890 774	2,4 %
J.P. MORGAN CHASE BA, SPECIAL TREATY LENDING	GBR	727 860	2,0 %
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB	SWE	700 000	1,9 %
NILS GUNNAR HJELLEGJERDE	THA	566 000	1,5 %
STATE STREET BANK A/C CLIENT OMNIBUS F	USA	564 990	1,5 %
TORILL ANNE EKORNES	NOR	523 897	1,4 %
CLEARSTREAM BANKING S.A.	LUX	443 145	1,2 %
VPF NORDEA KAPITAL	NOR	443 000	1,2 %
THE NORTHERN TRUST CO.	GBR	425 150	1,2 %
KJETIL EKORNES	NOR	394 959	1,1 %
VJ INVEST AS	NOR	386 016	1,1 %
CITIBANK, N.A.	USA	348 840	1,0 %
Totalt		24 669 536	67,0 %

Antall aksjer eid av ledelse og styremedlemmer	Verv	Antall aksjer pr 31.12.2016	Antall aksjer pr 31.12.2015
Stian Ekornes	Styremedlem	113 488	110 448
Lars I. Røiri	Styremedlem	2 300	2 300
Tone H. Hanken	Styremedlem ansattvalgt	1 084	1 084
Olav Holst-Dyrnes	CEO	3 500	2 000
Trine-Marie Hagen	CFO	700	700
Runar Haugen	Markedsdirektør	300	300
Ola Arne Ramstad	Produksjonsdirektør	525	525
Lars Wittemann	Direktør Supply Chain	2 001	1 001

NOTE 18 Aksjekapital, aksjonærinformasjon og utbytte (forts.)

Utbetalt utbytte 2016

Selskapet har betalt ut utbytte på NOK 4,00 pr aksje i 2016	147 307 012
---	-------------

Foreslått utbytte 2017

Foreslått utbytte til godkjenning i generalforsamlingen den 3. mai 2017 - NOK 25,00 pr aksje	920 576 525
--	-------------

Egne aksjer

Oversikt over kjøp og avhendelse av egne aksjer	Antall	Vederlag
Beholdning 1. januar	0	0
Kjøpt desember 2016	3 692	379 413
Beholdning 31. desember	3 692	379 413

Generalforsamlingen gav den 3. mai 2016 styret fullmakt til tilbakekjøp av aksjer innenfor et maksimalt volum på 736 535 aksjer, med en minimumspris på NOK 30 per aksje og en maksimal pris på NOK 200 per aksje. Styret i Ekornes har besluttet å iverksette et tilbakekjøpsprogram i tråd med denne fullmakten for inntil 250.000 aksjer til bruk i det vedtatte aksjekjøpsprogrammet for ansatte. Tilbakekjøpet iverksettes 28. november 2016 og avsluttes senest innen neste ordinære generalforsamling 2017.

NOTE 19 Konsernselskaper

Følgende datterselskaper er inkludert i det konsoliderte regnskapet til Ekornes ASA. Det er 100 % stemme- og eierandel i alle selskapene.

Selskap	Hovedvirksomhet	Forretningskontor	Hjemland
J. E. Ekornes AS	Produksjon	Ikornnes	Norge
Ekornes Beds AS	Produksjon og salg	Fetsund	Norge
Ekornes Skandinavia AS	Salg	Ikornnes	Norge
Ekornes Contract AS	Salg	Sykkylven	Norge
J. E. Ekornes ApS	Salg	Odense	Danmark
Ekornes K.K	Salg	Tokyo	Japan
OY Ekornes AB	Salg	Helsingfors	Finland
Ekornes Inc.	Salg	Somerset, N.J	USA
Ekornes Ltd.	Salg	London	UK
Ekornes Möbelvertriebs GmbH	Salg	Hamburg	Tyskland
Ekornes S.A.R.L	Salg	Pau	Frankrike
Ekornes Iberica SL	Salg	Barcelona	Spania
Ekornes Asia Ltd.	Salg	Singapore	Singapore
Ekornes Pty Ltd	Salg	Sydney	Australia
Ekornes China Co, Ltd.	Salg	Shanghai	Kina
IMG Group AS	Holding og salg	Sykkylven	Norge
J. E. Ekornes USA, Inc	Produksjon	Morganton, NC	USA
Ekornes Malaysia SDN BHD	Salg	Kuala Lumpur	Malaysia
Ekornes Beds GmbH	Salg	Hamburg	Tyskland
Ekornes Taiwan Ltd.	Salg	Taipei	Taiwan
Ekornes Hong Kong Co, Ltd	Salg	Hong Kong	Hong Kong
IMG Skandinavia AS	Salg	Sykkylven	Norge
IMG Holdco AS	Holding	Sykkylven	Norge
IMG AS	Ingen aktivitet	Sykkylven	Norge
IMG Vietnam CO.Ltd	Produksjon og salg	Ben Cat Town	Vietnam
IMG Australia PTY Ltd	Salg	Victoria	Australia
IMG PTY Ltd	Salg	Victoria	Australia
IMG (Thailand) Limited	Produksjon og salg	Ban Po	Thailand
IMG New Zealand Ltd.	Salg	Auckland	New Zealand
International Mobel Group, USA Inc.	Salg	Corona	USA

Endringer i konsernstruktur i 2016

Salgsselskapet i Brasil ble besluttet avviklet i 2013 og har blitt formelt avviklet i 2016.

NOTE 20 Finansiell risiko

Ekornes opererer i mange markeder, både på salgs- og innkjøpssiden. Dette gjør at selskapet har en naturlig spredning i både markeds-, valuta- og sourcingrisiko. Finansiell risiko er for Ekornes hovedsakelig knyttet til fluktuasjoner i valutakurser (NOK mot øvrige lands valutaer) og kredittisiko i form av betalingsevnen hos konsernets kunder (utestående fordringer).

Kunde- og kredittisiko

Selskapet selger sine produkter til forhandlere gjennom egne salgsselskap. Det er etablert rutiner for å påse at salg skjer til kredittverdige kunder og innenfor gitte kredittammer for å begrense markeds- og kredittrisikoen. Kunde- og kredittisiko vurderes som lav, utestående fordringer følges opp fortløpende og søkes holdt på et forsvarlig nivå.

Renterisiko

Konsernet har kun NOK 11,8 millioner i rentebærende gjeld pr 31.12.2016 og er ikke vesentlig eksponert for endringer i rentenivået. Konsernet har en stabil og langsiktig finansieringsstruktur. Långiverne er anerkjente norske banker.

Likviditetsrisiko

Konsernets likviditet følges opp kontinuerlig. Konsernet har ved utgangen av 2016 en disponibel likviditetsreserve på NOK 230,1 millioner i form av bankinnskudd. I tillegg kommer ubenyttede trekkrettigheter på NOK 815 millioner. Styret vurderer likviditetssituasjonen i konsernet som tilfredsstillende.

Valutarisiko

Ekornes' konkurransevne påvirkes over tid av hvordan verdien av NOK beveger seg i forhold til andre valutaer. Konsernet søker aktivt å begrense denne risikoen.

I de hovedmarkeder Ekornes er etablert, har selskapet et langsiktig perspektiv. Dette betyr blant annet å gi stabile operasjonelle betingelser for egne salgsselskaper og for kundene (forhandlere). Ekornes selger varer internasjonalt, og fakturerer hovedsak sine kunder i respektive lands valuta.

Ekornes håndterer alle forhold knyttet til valuta og valutarisiko sentralt i konsernet. IMG har ingen valutasingring. Som ledd i selskapets arbeid for å redusere sin valutarisiko/valutaeksponering, søker Ekornes også å kjøpe varer og tjenester for bruk i Norge, internasjonalt, dersom det er lønnsomt. Dette, sammen med at konsernets distribusjons-, salgs- og markedsføringsaktiviteter med tilhørende nødvendig administrativt apparat (kundeservice, fakturering, regnskap, inkasso), gir en naturlig operasjonell sikring av selskapets valutarisiko (naturlig hedging).

I tillegg til naturlig hedging benytter selskapet terminkontrakter for ytterligere valutasikring. I 2016 ble det innført ny strategi for valutasikring i konsernet. I henhold til den nye strategien skal 80 prosent av ventet valutaeksponering kommende 6 måneders-periode sikres i valutaer der ventet årlig eksponering overstiger NOK 75 millioner, og tilsvarende for 50 prosent av ventet eksponering i kommende 6-12 måneders-periode. Den nye strategien vil gi økt valutaeksponering, men samtidig sikre nødvendig handlingsrom for å iverksette operasjonelle og finansielle tilpasninger til eventuelle større valutasvingninger. Finansiell risiko er i hovedsak knyttet til fluktuasjoner i valutakurser og betalingsevne hos konsernets kunder. Ekornes' konkurransevne påvirkes over tid av hvordan verdien av NOK beveger seg i forhold til andre valutaer.

Følgende snittkurs ved utøvelse av terminkontraktene er gjennomført i 2015 og 2016 (valutabeløp i respektive valuta i million):

Valuta	2016		2015	
	Volum (i mill.)	Oppnådde gjennomsnittskurser (i NOK)	Volum (i mill.)	Oppnådde gjennomsnittskurser (i NOK)
USD	24	6,4558	22,4	6,6348
GBP	14,75	10,2011	15	9,9541
EUR	61,9	8,3695	57,4	8,4996
DKK	48,3	1,1252	46,25	1,1535
SEK	17,25	0,9199	19	0,9053
JPY	835	0,0676	790	0,0748

Konsernet har utviklet sikringsbokføring fra 1. januar 2016. Kumulative gevinster eller tap på sikringsinstrumentet som fortsatt er innregnet i andre inntekter og kostnader fra den perioden da sikringen var effektiv, fortsetter å være separat innregnet i virkning av kontantstrømsikring i totalresultatet fram til den forventede transaksjonen skjer. Dvs den negative verdien på NOK 398,4 millioner per 31.12.2015 fortsetter å være innregnet i totalresultatet til de enkelte terminkontraktene forfaller. Når den enkelte terminkontrakt forfaller reverseres beløp innregnet i totalresultatet og realisert tap regnskapsføres med motpost salgsinntekter i resultatregnskapet. Konsernet har netto realisert tap på NOK 158,8 millioner i 2016 på valutaterminkontrakter. Det realiserste tapet kan dekomponeres i realisasjon av tap tilhørende 2016 på NOK 201 millioner pr 31.12.2016, og en positiv verdiendring på NOK 42,2 millioner fra 31.12.2015 og frem til realisasjon.

Verdiendring på terminkontrakter som skjer fra 1. januar 2016 og fremover tas ikke lenger via virkning av kontantstrøm sikring i totalresultat, men regnskapsføres direkte i resultatet via «Netto andre (tap)/gevinster». Resultatført verdiendring til «Netto andre (tap)/gevinster» beløper seg til NOK 137,6 millioner i 2016 (31.12.2015: NOK 0). Beløpet består av en positiv verdiendring på NOK 95,4 million knyttet til valutatermin- kontrakter fortsatt i behold per 31.12.2016, samt en positiv verdiendring på NOK 42,2 million knyttet til terminkontrakter som er realisert i løpet av 2016.

Per 31.12.2016 utgjorde markedsverdien av eksisterende valuta terminkontrakter NOK -102 mill. (31.12.2015: NOK -398,4 mill.). Det er ikke inngått nye valutaterminkontrakter i 2016. Terminkontraktene forfalle i følgende perioder:

(Tall i NOK 000)

Fordeling av markedsverdi terminkontrakter som er sikringsinstrumenter

	2016	2015
Andel 2016	0	-200 993
Andel 2017	-95 145	-178 072
Andel 2018	-6 913	-19 357
Sum	-102 058	-398 422

Klassifisering av finansielle eiendeler og gjeld 2016 (Tall i NOK 000)	Virkelig verdi		Amortisert kost
	Derivater	Bank og fordringer	Amortisert kost Øvrige finansielle forpliktelsler
Kontanter og kontantekvivalenter		230 176	
Valutaterminkontrakter	-102 058		
Aksjer og andeler i andre foretak	9 328		
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		507 687	
Langsiktige fordringer		17 631	
Leverandører og annen kortsiktig gjeld			581 592
Kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner			11 810
TOTAL	-92 730	755 494	593 402

Klassifisering av finansielle eiendeler og gjeld 2015 (Tall i NOK 000)	Virkelig verdi		Amortisert kost
	Derivater	Bank og fordringer	Amortisert kost Øvrige finansielle forpliktelsler
Kontanter og kontantekvivalenter		229 556	
Valutaterminkontrakter	-398 423		
Aksjer og andeler i andre foretak	10 352		
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		536 183	
Langsiktige fordringer		10 461	
Leverandører og annen kortsiktig gjeld			409 946
Kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner			308 661
TOTAL	-388 071	776 199	718 607

NOTE 21 Hendelser etter balansedagen

Det er ikke skjedd noen vesentlige hendelser etter balansedagen og fram til avleggelse av regnskapet, som har påvirket konsernets økonomiske stilling i vesentlig grad og som burde ha vært reflektert i det avlagte regnskapet.

Ekornes ASA

årsregnskap

RESULTATREGNSKAP

(Tall i NOK 000)	Note	2016	2015
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekter	3	32 785	16 718
Andre driftsinntekter	3, 13	239 263	383 910
Sum driftsinntekter		272 048	400 627
Vareforbruk	13	23 606	12 494
Lønnskostnader	5, 6	83 790	79 328
Av - og nedskrivninger	7	83 916	68 028
Andre kostnader	6	112 490	103 590
Sum driftskostnader		303 802	263 439
DRIFTSRESULTAT		-31 754	137 188
Finansielle inntekter og kostnader			
Mottatt utbytte og konsernbidrag	4, 13	209 350	168 986
Finansinntekter	4	13 262	7 008
Netto agio	4	-85 050	-82 819
Finanskostnader	4	-4 280	-1 898
Netto finansposter		133 282	91 278
Resultat før skattekostnad		101 528	228 466
Skattekostnad	14	-20 471	-45 503
ÅRETS RESULTAT		81 058	182 963
DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT			
Avsatt til utbytte	15	-920 577	-147 307
Avgitt konsernbidrag	15	-1 900	0
Mottatt konsernbidrag	15	180 805	84 759
Overført til/fra annen egenkapital	15	660 614	-120 415
Disponert resultat		-81 058	-182 963

BALANSE

EIENDELER (Tall i NOK 000)	Note	31.12.2016	31.12.2015
Anleggsmidler			
Software	7	22 352	42 797
Utsatt skattefordel	14	29 276	0
Sum immaterielle eiendeler		51 627	42 797
Driftsmidler			
Bygninger og tomter	7	487 953	538 623
Driftsløsøre og inventar	7	1 967	3 050
Sum driftsmidler		489 920	541 673
Langsiktige plasseringer			
Aksjer i datterselskaper	9	142 078	140 653
Fordringer datterselskaper	11, 13	270 470	480 239
Andre investeringer	10	9 328	10 272
Sum langsiktige plasseringer		421 877	631 164
Sum anleggsmidler		963 424	1 215 633
Omløpsmidler			
Lager av ferdige varer		2 608	2 789
Kundefordringer		4 363	4 010
Tilgode offentlige avgifter		15 466	13 882
Andre fordringer		5 471	6 723
Utbytte fra konsernselskap		29 608	84 227
Fordringer konsernselskap	13	485 517	505 758
Kontanter og bankinnskudd	16	83 391	9 362
Sum omløpsmidler		626 424	626 751
SUM EIENDELER		1 589 848	1 842 385

(Forts. neste side)

BALANSE (FORTS.)

EGENKAPITAL OG GJELD (Tall i NOK 000)	Note	31.12.2016	31.12.2015
EGENKAPITAL			
Aksjekapital	15, 17	36 827	36 827
Egne aksjer	15, 17	-4	0
Overkurs	15	388 304	388 304
Sum innskutt egenkapital		425 127	425 131
Annen egenkapital			
Annen egenkapital	15	43 668	883 566
Sum opptjent egenkapital		43 668	883 566
Sum egenkapital		468 795	1 308 696
Langsiktig gjeld			
Utsatt skatt	14	0	4 628
Sum langsiktig gjeld		0	4 628
Kortsiktig lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner	12	0	294 971
Leverandørgjeld		9 378	12 427
Utbytte	17	920 577	147 307
Skyldige offentlige avgifter		7 264	4 239
Betalbar skatt	14	55 318	44 899
Verdi av terminkontrakter	2	102 058	0
Annen gjeld	6	26 459	25 217
Sum kortsiktig gjeld		1 121 053	529 060
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		1 589 848	1 842 385

Ikornes, 31. desember 2016/4. april 2017

Styret i Ekornes ASA Nora Förisdal Larssen
StyrelederKjersti Kleven
NestlederJarle Roth
StyremedlemStian Ekornes
StyremedlemLars I. Røiri
StyremedlemSveinung Utgård
Styremedlem
(ansattvalgt)Tone Helen Hanken
Styremedlem
(ansattvalgt)Atle Berntzen
Styremedlem
(ansattvalgt)Olav Holst-Dyrnes
Konsenssjef/CEO

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		
Resultat før skattekostnad	101 528	228 466
Periodens betalte skatter	-43 956	-39 723
Ordinære avskrivninger	83 916	68 028
Endring i varelager	181	-442
Endring i kundefordringer	-2 150	-3 140
Endring i konsernmellomværende	230 009	-62 482
Endring i leverandørgjeld	-3 049	1 118
Endring i andre tidsavgrensningsposter	161 943	1 244
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	528 422	193 069
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	93
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-11 736	-28 985
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	-1 950
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-11 736	-30 841
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto endring i kassekreditt	-294 971	-8 573
Endring beholdning av egne aksjer	-379	0
Utbetalinger av utbytte	-147 307	-147 305
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-442 657	-155 878
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	74 029	6 350
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	9 362	3 012
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	83 391	9 362

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

GRUNNLEGGENDE PRINSIPPER – VURDERING OG KLASSIFISERING

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger, og er avlagt i samsvar med regnskapslov og god regnskapsskikk i Norge gjeldende per 31. desember 2016. Notene er følgelig en integrert del av årsregnskapet.

Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter resultatføres når de er opptjent og kostnader sammenstilles med opptjente inntekter. Det er tatt hensyn til sikring og porteføljestyling. Regnskapsprinsippene utdypes nedenfor.

Eiendeler/gjeld som knytter seg til varekretsløpet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Vurdering av omløpsmidler/kortsiktig gjeld skjer til laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er definert som antatt fremtidig salgspris redusert med forventede salgskostnader. Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Vurdering av anleggsmidler skjer til anskaffelseskost. Anleggsmidler som forringes avskrives. Dersom det finner sted en verdiendring som ikke er forbigående, foretas en nedskrivning av anleggsmidlet. Tilsvarende prinsipper legges normalt til grunn for gjeldsposter.

DRIFTSINNTEKTER

Inntekter fra salg av varer resultatføres når levering har funnet sted og den vesentligste del av risiko og kontroll er overført til kunden. Salgsinntekter er presentert fratrukket merverdiavgift og rabatter.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes basert på månedlige snittkurser på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner til valutakursen på balansedagen. Valutajusteringene som fremkommer ved omregning, resultatføres som agio/disagio. Eiendeler og forpliktelser som ikke er pengeposter, og som males til historisk kost i en utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Eiendeler og forpliktelser som ikke er pengeposter, og som regnskapsføres til virkelig verdi, omregnes til norske kroner til valutakursen på det tidspunktet den virkelige verdien fastsettes.

BEHANDLING AV DATTERSELSKAPER I MORSELSKAPETS REGNSKAP

Morselskapets investering i datterselskaper er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

KUNDEFORDRINGER

Kundefordringer er ført opp til pålydende med fradrag for forventet tap.

VAREBEHOLDNINGER

Varebeholdningene er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og antatt salgsverdi fratrukket salgskostnader. Det er gjort fradrag for ukurante varer.

DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler er ført opp under eiendeler i balansen til opprinnelig anskaffelsespris tillagt oppskrivninger med fradrag for samlede avskrivninger. Avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid av kostpris tillagt oppskrivninger.

STORE ENKELTRANSAKSJONER

Virkingen av eventuelle store enkelttransaksjoner vises som separate poster i regnskapet og/eller kommenteres i note.

PENSJON

Selskapet behandler pensjonskostnader og forpliktelser etter IAS 19. Alle aktuarielle gevinster og tap blir ført direkte mot egenkapitalen.

NÆRSTÅENDE PARTER

Som nærstående parter regnes selskaper i konsernet, betydelige aksjonærer, medlemmer i selskapets og datterselskapenes styrer og ledende ansatte. Avtaler om godtgjørelse for selskapets styre og ledelse fremgår av note 6. Det er verken for inneværende regnskapsår eller for de regnskapsår som det vises sammenligningstall for, gjennomført transaksjoner eller inngått avtaler av betydning med nærstående parter utover normale forretningsmessige transaksjoner mellom selskapene i konsernet.

UTSATT SKATT OG SKATTEKOSTNAD

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregningen benyttes nominell skattesats. Positive og negative forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Årets skattekostnad består av endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel, sammen med betalbar skatt for inntektsåret korrigert for eventuelle feil i tidligere års beregninger.

NOTE 2 Finansiell markedsrisiko

Ekornes selger sine varer internasjonalt og fakturerer sine kunder i respektive lands valuta.

For å redusere selskapets valutarisiko benyttes finansielle instrumenter. Selskapet bruker terminkontrakter som finansielle instrument. Inngåelse av valutakontrakter blir vurdert opp mot virkningen av salg og innkjøp. Selskapet søkte tidligere å sikre forventede fremtidige eksponeringer i valuta opptil 36 måneder frem i tid. 3.Kvartal 2016 ble sikringsandelen og sikringshorisonten forkortet. Dette vil første ha full virkning fra 1.kvartal 2018.

Som et ledd i selskapets arbeid for å redusere sin valutaeksponering søker selskapet/konsernet også å kjøpe varer og tjenester internasjonalt i tilsvarende valutaer dersom dette er lønnsomt.

Selskapet har benyttet regnskapsmessig sikringsbokføring og har anvendt alternativ 2 for kontantstrømsikring i NRS om finansielle eiendeler og forpliktelser, der verdien av terminkontraktene ikke balanseføres og der resultatføring ikke skjer før terminkontraktene materialiserer seg. Selskapet har utarbeidet sikringsdokumentasjon og foretatt testing av sikringens effektivitet og konkludert med at sikringen er effektiv.

Fra 1.Januar 2016 har sikringsbokføring blitt avviklet . For sikringsobjekt og sikringsinstrument som er balanseført på det tidspunkt forutsetningene for sikring bortfaller, vil balanseført verdi på dette tidspunktet være ny anskaffelseskost. Pr 1.januar 2016 hverken instrument eller objekt balanseført og anskaffelseskost er 0,- Pr 31.12.2016 er verdien av terminkontrakter negativ med 102 millioner. Dette medfører at den negative verdien av terminkontraktene på 102 millioner pr 31.12.2016 regnskapsføres som en forpliktelse og resultatføres mot finans.

Ekornes ASA har frem til 31.12.2015 tatt all valutarisiko på vegne av de norske datterselskapene J E Ekornes AS, Ekornes Skandinavia AS, Ekornes Contract AS og Ekornes Beds AS. Datterselskapene har vært sikret oppgjør til avtalte vekslingskurser gjennom morselskapet. Fra 1. januar 2016 tas valutarisiko i hvert enkelt juridisk enhet.

NOTE 3 Salgsinntekter og andre driftsinntekter

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Europa	1 213	2 100
Asia (eksl. Japan)	31 169	13 719
Oceania	0	899
Andre	403	
Sum salgsinntekter	32 785	16 718

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Husleieinntekter	56 985	56 551
Tjenester datterselskap	181 994	151 293
Agio	0	176 067
Annet	283	0
Sum andre driftsinntekter	239 263	383 910

NOTE 4 Sammenslåtte poster

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Finansielle inntekter og kostnader		
Utbytte fra datterselskaper	28 545	84 227
Mottatt konsernbidrag	180 805	84 759
Sum utbytte og konsernbidrag	209 350	168 986
Renteinntekter fra konsernselskap	8 886	5 275
Finansinntekter	4 376	1 733
Sum finansinntekter	13 262	7 008
Netto agio/disagio	-85 050	-82 819
Rentekostnader	-23	-1 505
Finanskostnader	-4 257	-393
Sum finanskostnader	-4 280	-1 898
Netto finansposter	133 282	91 278

I morselskapets regnskap blir utbytter fra datterselskaper inntektsført i det år det er opptjent av datterselskapet, dersom det er avklart at utbyttet blir betalt fra datterselskap til morselskap.

Netto agio/disagio i morselskapet består av netto differanse mellom den kursen som er pålydende de respektive terminkontrakter og den kurs fordringene er kjøpt til. Samt revaluering av pengeposter til sluttkurs.

NOTE 5 Lønnskostnader og antall årsverk

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Lønn	70 376	67 969
Arbeidsgiveravgift	9 879	7 609
Pensjonskostnad	2 415	1 934
Andre personalkostnader	1 120	1 816
Sum	83 790	79 328
Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt	79	68

1.1.2016 ble flere administrative stillinger flyttet fra J.E.Ekornes AS til Ekornes ASA.

NOTE 6 Forpliktelser ovenfor ansatte

Pensjonsforpliktelser/-kostnader

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne loven. Det er etablert en kollektiv innskuddsbasert pensjonsordning for ansatte i selskapet. Selskapet har også pensjoner som dekkes over drift, samt AFP. Ny AFP-ordning er regnskapsmessig behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Selskapet har valgt å behandle pensjonskostnader og -forpliktelser etter IAS 19.

Pensjonskostnad (Tall i NOK ooo)	2016	2015
Pensjonskostnader innskuddsordning	1 581	1 934
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	-	-
Sum	1 581	1 934

Obligatorisk tjenestepensjon

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter "Lov om obligatorisk tjenestepensjon", og har pensjonsordning som oppfyller kravene etter loven.

Orientering om styrets erklæring om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Hovedelementet i den lederlønnspolitikken som er etablert ved Ekornes ASA, og datterselskaper, er at ledere skal tilbys konkurranse-dyktige vilkår, basert på lønnsnivået for tilsvarende stillinger i de land stillingen er plassert. Selskapet har etablert ordninger der årlig bonus knyttet til resultatoppnåelse er en betydelig del av den årlige kompensasjon for ledere av resultatenheter. Justeringer av lønn og kompensasjon for alle på konsernledelsenivå følger i hovedsak pris og lønnsutviklingen i de land stillingen er plassert. Avlønnen av ledende ansatte i 2016 har vært i overensstemmelse med erklæringen som ble fremlagt for generalforsamlingen i 2016. Ny erklæring vil bli fremlagt for generalforsamlingen i 2017.

Særskilte avtaler:

Det er inngått individuelle bonusavtaler med 8 personer i konsernledelsen for 2016. 70% av bonusordningen til disse er avhengig av konsernets eller segmentets omsetning, driftsmargin og arbeidskapitalutvikling, 30% av bonusordningen er avhengig av ikke-økonomiske mal. Konsernsjef Olav Holst-Dyrnes har egen avtale om bonusordning. Vilårene i bonusordningen blir fastsatt av styret. Ved eventuell fratredelse er det avtalt etterlønn på 6 måneder.

Bonus-basert belønning

Ansattbonus

Ansattbonus beregnes i prosent av en månedslønn, avhengig av driftsmarginen i det konsoliderte konsernregnskap eksklusiv IMG. Bonusordningen gjelder bare de som ikke får utbetaling fra annen personlig bonusordning. Bonus til den enkelte beregnes forholdsmessig i forhold til antall måneder ansatt i året. Bare de som er ansatt per 31.12.2016, samt de som går av med pensjon i løpet av 2016, kan motta bonus for 2016. Regnskapsmessig er bonusen behandlet som en kontantbonus.

Ansatte i IMG omfattes ikke av denne ordningen.

(Forts. neste side)

NOTE 6 Forpliktelses ovenfor ansatte (forts.)

Godtgjørelse til konsernledelsen 2016

(Tall i NOK)	Olav Holst-Dyrnes	Arve Ekornes	Runar Haugen	Øystein Vikingsen Fauske	Svein Lunde
Lønn 2016	3 429 858	1 726 113	2 528 010	1 217 151	2 466 519
Pensjonsutgifter	55 453	48 457	55 453	55 453	
Annen godtgjørelse	24 892	21 295	26 733	9 850	212 912
Sum	3 510 203	1 795 865	2 610 196	1 282 454	2 679 431

Godtgjørelse til konsernledelsen 2016

(Tall i NOK)	Ola Arne Ramstad	Jon-Erlend Alstad	Lars Wittemann	Trine-Marie Hagen
Lønn 2016	1 900 041	2 387 567	1 597 510	2 109 200
Pensjonsutgifter	55 453	55 453	55 453	55 453
Annen godtgjørelse	22 288	14 304	10 816	180 046
Sum	1 977 782	2 457 324	1 663 779	2 344 699

Godtgjørelse til konsernledelsen 2015

(Tall i NOK)	Olav Holst-Dyrnes	Arve Ekornes	Runar Haugen	Geir Balsnes	Svein Lunde
Lønn 2015	3 280 568	1 896 855	2 619 952	1 766 860	3 110 804
Pensjonsutgifter	50 438	50 438	50 438	50 438	
Annen godtgjørelse	23 118	41 281	28 984	22 003	
Sum	3 354 124	1 988 574	2 699 374	1 839 301	3 110 804

Godtgjørelse til konsernledelsen 2015

(Tall i NOK)	Ola Arne Ramstad	Jon-Erlend Alstad	Lars Wittemann	Trine-Marie Hagen
Lønn 2015	1 937 012	2 102 710	299 244	2 025 239
Pensjonsutgifter	50 438	50 438	50 438	50 438
Annen godtgjørelse	23 396	12 963	6 325	205 409
Sum	2 010 846	2 166 111	356 007	2 281 086

Godtgjørelse til styremedlemmene 2016

(Tall i NOK)	Nora F. Larssen	Kjersti Kleven	Jarle Roth	Stian Ekornes
Lønn 2016				
Pensjonsutgifter				
Styrehonorar	390 000	390 000	270 000	182 000
Annen godtgjørelse				
Sum	390 000	390 000	270 000	182 000

Godtgjørelse til styremedlemmene 2016

(Tall i NOK)	Lars I. Røiri	Sveinung Utgård	Tone Helen Hanken	Atle Berntzen
Lønn 2016		772 765	96 704	517 713
Pensjonsutgifter		35 598	4 549	20 871
Styrehonorar	273 000	130 000	130 000	130 000
Annen godtgjørelse		5 912	1 640	6 461
Sum	273 000	944 275	232 893	675 045

Godtgjørelse til styremedlemmene 2015

(Tall i NOK)	Kjersti Kleven	Stian Ekornes	Nora F. Larssen	Sveinung Utgård	Tone Helen Hanken
Lønn 2015				756 740	220 472
Pensjonsutgifter				31 789	9 265
Styrehonorar	655 333	250 250	356 417	130 000	130 000
Annen godtgjørelse				5 712	1 440
Sum	655 333	250 250	356 417	924 241	361 177

Godtgjørelse til styremedlemmene 2015

(Tall i NOK)	Atle Berntzen	Jarle Roth	Lars I. Røiri	Aslak Hestholm
Lønn 2015	489 609			406 596
Pensjonsutgifter	16 065			13 197
Styrehonorar	97 500	330 667	342 333	97 500
Annen godtgjørelse	6 201			1 440
Sum	609 375	330 667	342 333	518 733

Godtgjørelse til revisor (Tall i NOK 000)

	2016	2015
Revisjonshonorar	2 276	2 459
Skatterådgivning	273	129
Sum	2 549	2 588

NOTE 7 Varige driftsmidler

(Tall i NOK 000)	Software	Immaterielle aktiva	Tomter og bygninger	Driftsløsøre inventar o.l.	Sum
Anskaffelseskost 1.1	237 143		1 078 895	17 894	1 333 931
+ Tilgang	4 851	3 694	2 705	486	11 736
- Avgang til anskaffelseskost	5 818		0	1 293	7 111
Anskaffelseskost 31.12	236 175	3 694	1 081 600	17 087	1 338 556
Akkumulerte avskrivninger 1.1	194 346	0	540 272	14 843	749 461
+ årets avskrivninger	28 820	170	35 375	1 533	65 898
- akkumulerte avskrivninger solgte driftsmidler	5 818		0	1 257	7 075
Akkumulerte avskrivninger 31.12	217 348	170	575 647	15 120	808 285
Nedskrivning			18 000		18 000
Bokført verdi 31.12	18 828	3 524	487 953	1 967	512 271

Estimert utnyttbar levetid er som følger:

- Bygninger 25 - 50 år
- Maskiner og anlegg 5 - 12 år
- Driftsløsøre og inventar 2 - 10 år
- Aktiverte lisenskostnader 5 år
- Software 3 år

Avskrivningsmetode, utnyttbar levetid og restverdi revurderes årlig.

Nedskrivninger

I juni 2016 ble det besluttet å slå sammen sofaproduksjonen på anleggene Vestlandske (Sykkylven) og Hareid på Vestlandske, og å legge ned produksjonen på Hareid. Ekornes har etter produksjonssammenslåingen ikke lengre behov for anlegget på Hareid, og eiendommen er planlagt solgt, eventuelt leid ut. Basert på ledelsens beste estimat med hensyn til å fastsette gjenvinnbart beløp av eiendommen, inkludert verdianslag fra eiendomsmeidler, ble eiendommen nedskrevet med NOK 18 millioner i 2016.

Sikkerhetsstillelser

Morselskapet har inngått avtale om trekkrettigheter med sine bankforbindelser (se note 12). Som sikkerhet for disse trekkrettighetene er det stillet sikkerhet i tomter, bygninger og driftstilbehør. Samlet bokført verdi av driftsmidler stillet som sikkerhet utgjør NOK 512 millioner.

NOTE 8 Immaterielle eiendeler

Alle kostnader knyttet til videreutvikling, oppbygging og vedlikehold av produkter, produktrettigheter og varemerker er i det vesentligste kostnadsført løpende.

NOTE 9 Aksjer i datterselskaper

(Tall i NOK 000)	Forretnings- kontor	Eier- andel	Stemme- andel	Bokført verdi
J. E. Ekornes AS	Ikornnes	100 %	100 %	6 000
Ekornes Beds AS	Fetsund	100 %	100 %	9 425
Ekornes Skandinavia AS	Ikornnes	100 %	100 %	1 242
Ekornes Contract AS	Sykkylven	100 %	100 %	9 192
J. E. Ekornes ApS, Danmark	Odense	100 %	100 %	204
Ekornes K.K, Japan	Tokyo	100 %	100 %	2 680
OY Ekornes AB, Finland	Helsinki	100 %	100 %	69
Ekornes Inc., USA	Somerset, NJ	100 %	100 %	3 000
Ekornes Ltd., England	London	100 %	100 %	225
Ekornes Möbelvertriebs GmbH, Tyskland	Hamburg	100 %	100 %	415
Ekornes S.A.R.L, Frankrike	Pau	100 %	100 %	550
Ekornes Iberica SL, Spania	Barcelona	100 %	100 %	79
Ekornes Asia Ltd., Singapore	Singapore	100 %	100 %	1 875
Ekornes Pty Ltd, Australia	Sydney	100 %	100 %	113
Ekornes China Co, Ltd., Kina	Shanghai	100 %	100 %	1 950
IMG Group AS	Sykkylven	100 %	100 %	105 060
Sum aksjer i datterselskaper				142 078

NOTE 10 Aksjer og andeler i andre foretak

Aksjer i andre selskap (Tall i NOK 000)	Eierandel	Ansk. kost	Bokført verdi
Anleggsmidler			
Sykkylvsbrua AS	37,5 %	8 141	8 141
Andre aksjer		2 131	1 187
Sum		10 272	9 328

Investering i Sykkylvsbrua AS

Etter at Sykkylvsbrua ble åpnet i oktober 2000 tok Statens vegvesen over anlegget og alt ansvar for vedlikehold og drift av brua. Selskapet Sykkylvsbrua AS sine oppgaver er derfor avgrenset til å drive innkrevningssystemet for bompenger og følge opp låneavtaler, inkl. vedlikehold av avtaler og nedbetalinger. Den praktiske driften av bomstasjonen og styringen av datasystemet har også blitt satt bort til ekstern leverandør. Det er ingen ansatte i selskapet. Konsernet har derfor vurdert at det ikke foreligger slik innflytelse som kreves for å behandle Sykkylvsbrua AS som tilknyttet selskap.

NOTE 11 Fordringer med forfall senere enn ett år

(Tall i NOK 000)	31.12.2016	31.12.2015
Lån til foretak innen konsernet	270 470	480 239
Sum	270 470	480 239

NOTE 12 Rentebærende lån og kreditter

Selskapet har over en tid hatt en solid balanse med lite gjeld og høy egenkapital. Gjennom strategiske satsinger kan dette endres ved å ta opp lån, kjøpe tilbake egne aksjer eller regulere utbytteutbetalinger. Kjøpet av IMG Group i 2014 representerte en slik endring i tråd med konsernets strategi om langsiktighet og utvikling av kjernevirksomheten. I forbindelse med kjøpet av IMG opprettet konsernet trekkfasiliteter i Nordea, Sparebank Møre og Danske Bank.

Konsernet trekkfasilitet og beløp trukket pr bank 31.12.2016:

(Tall i NOK 000)	Trekkfasilitet	Trukket beløp	Disponibelt
Sparebank Møre	375 000	0	375 000
Nordea	340 000	0	340 000
Danske Bank	100 000	0	100 000
Totalt	815 000	0	815 000

Selskapet er ikke i brudd med noen av vilkårene for trekkfasiliteter.

NOTE 13 Mellomværende med andre konsernselskap

Morselskapet har foretatt flere forskjellige transaksjoner med datterselskaper. Alle transaksjoner er foretatt som del av den ordinære virksomheten og til armlengdes priser.

De vesentligste transaksjonene som er foretatt mellom ASA og datterselskaper er som følger:

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Varekjøp	23 610	12 494
Salg av tjenester	181 994	146 613
Kjøp av tjenester	5 835	5 610
Utbytte fra datterselskaper	28 545	84 227
Mottatt konsernbidrag	180 805	84 759
Avgitt konsernbidrag	1 900	0
Provisjonskostnader	9 564	4 537
Renteinntekter	8 886	5 275
Husleieinntekter	56 550	56 550

Alt mellomværende med konsernselskaper er vist på egne linjer i balansen.

NOTE 14 Skatter og midlertidige forskjeller

(Tall i NOK 000)	2016	2015
Betalbar skatt på årets resultat:		
Resultat før skattekostnad	101 528	228 466
Permanente forskjeller	-3 005	-85 872
Endringer midlertidige forskjeller	119 644	1 898
Avgitt konsernbidrag	-1 900	0
Grunnlag betalbar skatt	216 267	144 492
Betalbar skatt på årets resultat	54 067	39 013
Skattekostnad		
Betalbar skatt på årets resultat	54 067	39 013
Korreksjon betalbar skatt tidligere år	308	855
Brutto endring utsatt skatt	-33 904	-408
Kildeskatt	0	6 044
Skattekostnad	20 471	45 503
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	54 067	39 013
Korreksjon tidligere år	0	-157
Kildeskatt mottatt utbytte	1 251	6 044
Betalbar skatt i balansen	55 318	44 899
Midlertidige forskjeller knyttet til:	31.12.2016	31.12.2015
Varige driftsmidler	-57 273	-20 679
Langs. fordr. og gjeld i ut. valuta	51 478	53 647
Varebeholdning	-1 405	-1 502
Fordringer	0	-2 500
Gevinst – og tapskonto	-762	-952
Avsetninger mv	-110 718	-9 500
Andre forskjeller	-3 301	-20 851
Sum midlertidige forskjeller	-121 982	-2 338
Forskjeller som ikke utlignes	0	20 851
Grunnlag for utsatt skatt	-121 982	18 513
Utsatt skatt (Utsatt skattefordel)	-29 276	4 628

Forskjeller som ikke utlignes

Forskjeller som ikke utlignes knyttet til 2015 gjelder nedskrivninger på fordringer på datterselskap. De er ikke medtatt i grunnlaget for utsatt skattefordel da det er usikkert når eller om forskjellene vil reverseres. Det er i 2016 vurdert at fordringene skal tas som tap på fordring uten skattemessig fradrag.

Endring skattesats i 2017

Skattesatsen på alminnelig inntekt i Norge ble redusert til 24 prosent i 2017. Eiendeler ved utsatt skatt og forpliktelser ved utsatt skatt per 31.12.2016 ble målt ved å bruke den nye skattesatsen. Effekten i endring skattekostnad fra 25% til 24% i 2017 utgjorde 1,2 MNOK ekstra skattekostnad i 2016.

NOTE 15 Egenkapital

	Aksje- kapital	Egne aksjer	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 1.1.2015	36 827	0	388 304	847 908	1 273 038
Årsresultat				182 963	182 963
Avsatt utbytte				-147 307	-147 307
Egenkapital per 31.12.2015	36 827	0	388 304	883 566	1 308 696
Egenkapital per 1.1.2016	36 827	0	388 304	883 566	1 308 696
Årsresultat				81 058	81 058
Kjøp egne aksjer		-4		-376	-379
Avsatt utbytte				-920 577	-920 577
Annet				-3	-3
Egenkapital per 31.12.2016	36 827	-4	388 304	43 668	468 795

NOTE 16 Kontanter og bankinnskudd

(Tall i NOK 000)	31.12.2016	31.12.2015
Kontanter og bankinnskudd	83 391	9 362

I kontantstrømoppstillingen er bare kontanter og bankinnskudd medtatt som kontanter. Av selskapets bankinnskudd er NOK 2 968 tusen bundet til betaling av skattetrekk.

De fleste norske selskapene i konsernet er deltakere i en konsernkontoordning hvor morselskapet Ekornes ASA er hovedkonto-innehaver. Alle deltakerne er solidarisk ansvarlig overfor til enhver tid utestående på konsernkontoen. Morselskapet har inngått avtaler med sine hovedbankforbindelser om trekkfasiliteter. Se også note 12

NOTE 17 Aksjekapital, aksjonærinformasjon og utbytte

	31.12.2016	31.12.2015
Antall aksjer, pålydende NOK 1	36 826 753	36 826 753

Alle aksjene i selskapet har lik stemmerett og lik rett på utbytte.

Aksjonærer	Antall aksjonærer		% av aksjekapitalen	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Norske	2 153	2 225	48,53 %	50,2 %
Utenlandske	195	180	51,5 %	49,8 %
Totalt	2 348	2 405	100 %	100,0 %

Selskapets 20 største aksjonærer var per 31.12.2016

Aksjonærer	Land	Beholdning	Andel %
NORDSTJERNAN AB	SWE	6 359 652	17,3 %
FOLKETRYGDFONDET	NOR	3 851 183	10,5 %
RBC INVESTOR SERVICE S/A IRISH AIF CL ACC	LUX	1 935 112	5,3 %
ODIN NORGE	NOR	1 716 003	4,7 %
PARETO AKSJE NORGE	NOR	1 525 787	4,1 %
NORDEA NORDIC SMALL	FIN	1 196 158	3,2 %
UNHJEM BERIT EKORNES	NOR	1 080 331	2,9 %
MERTENS GUNNHILD EKORNES	NOR	1 080 050	2,9 %
STATE STREET BANK AN S/A SSB CLIENT OMNI	USA	790 066	2,1 %
FONDITA NORDIC MICRO SKANDINAVISKA ENSKIL	FIN	650 000	1,8 %
J.P. MORGAN CHASE BANK, A/C US RESIDENT NON	USA	649 789	1,8 %
STATE STREET BANK AN A/C CLIENT OMNIBUS F	USA	611 844	1,7 %
NGH INVEST AS	NOR	566 000	1,5 %
CLEARSTREAM BANKING	LUX	534 566	1,5 %
EKORNES TORILL ANNE	NOR	522 398	1,4 %
THE NORTHERN TRUST C USL EXEMPT CL AC	GBR	425 150	1,2 %
VPF NORDEA KAPITAL C/O JPMORGAN EUROPE	NOR	418 671	1,1 %
EKORNES KJETIL	NOR	394 959	1,1 %
FIDELITY INT SMALL C BNY MELLON SA/NV	USA	388 597	1,1 %
FORSVARETS PERSONELL	NOR	348 000	0,9 %
Totalt		25 044 316	68,0 %

NOTE 17 Aksjekapital, aksjonærinformasjon og utbytte (forts.)

Selskapets 20 største aksjonærer var per 31.12.2015

Aksjonærer	Land	Beholdning	Andel
NORDSTJERNAN AB	SWE	6 359 652	17,3 %
FOLKETRYGDFONDET	NOR	3 871 183	10,5 %
ODIN NORGE	NOR	1 690 862	4,6 %
PARETO AKSJE NORGE	NOR	1 629 133	4,4 %
NORDEA NORDIC SMALL CAP FUND	FIN	1 486 158	4,0 %
UNHJEM BERIT VIGDIS EKORNES	NOR	1 080 331	2,9 %
MERTENS GUNNHILD EKORNES JPMBSA RE GUNNHILD EKORNES MERTEN	NOR	1 075 050	2,9 %
J.P. MORGAN CHASE BANK N.A. LONDON NORDEA RE:NON-TREATY ACCOUNT	GBR	1 062 536	2,9 %
RBC INVESTOR SERVICES BANK S. A	LUX	890 774	2,4 %
J.P. MORGAN CHASE BA, SPECIAL TREATY LENDING	GBR	727 860	2,0 %
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB	SWE	700 000	1,9 %
NILS GUNNAR HJELLEGJERDE	THA	566 000	1,5 %
STATE STREET BANK A/C CLIENT OMNIBUS F	USA	564 990	1,5 %
TORILL ANNE EKORNES	NOR	523 897	1,4 %
CLEARSTREAM BANKING S.A.	LUX	443 145	1,2 %
VPF NORDEA KAPITAL	NOR	443 000	1,2 %
THE NORTHERN TRUST CO.	GBR	425 150	1,2 %
KJETIL EKORNES	NOR	394 959	1,1 %
VJ INVEST AS	NOR	386 016	1,0 %
CITIBANK, N.A.	USA	348 840	0,9 %
Totalt		24 669 536	67,0 %

Antall aksjer eid av ledelse og styremedlemmer

Aksjonærer	Verv	Antall aksjer pr 31.12.2016	Antall aksjer pr 31.12.2015
Stian Ekornes	Styremedlem	113 488	110 448
Lars I. Røiri	Styremedlem	2 300	2 300
Tone H. Hanken	Styremedlem ansattvalgt	1 084	1 084
Olav Holst-Dyrnes	CEO	3 500	2 000
Trine-Marie Hagen	CFO	700	700
Runar Haugen	Markedsdirektør	300	300
Ola Arne Ramstad	Produksjonsdirektør	525	525
Lars Wittemann	Supply Chain direktør	2 001	1 001

Utbetalt utbytte 2016

Selskapet har betalt ut utbytte på NOK 4,00 pr aksje i 2016: 147 307 012

Foreslått utbytte 2017

Foreslått utbytte til godkjenning i generalforsamlingen den 3.mai 2017 - NOK 25,00 pr aksje 920 576 525

Egne aksjer

Oversikt over kjøp og avhendelse av egne aksjer	Antall	Vederlag
Beholdning 1.1	0	0
Kjøpt desember 2016	3 692	379 413
Beholdning 31.12	3 692	379 413

Generalforsamlingen gav den 3. mai 2016 styret fullmakt til å erverve gi styret fullmakt til tilbakekjøp av aksjer innenfor et maksimalt volum på 736 535 aksjer, med en minimumspris på NOK 30 per aksje og en maksimal pris på NOK 200 per aksje. Styret i Ekornes har besluttet å iverksette et tilbakekjøpsprogram i tråd med denne fullmakten for inntil 250.000 aksjer til bruk i det vedtatte aksjekjøpsprogrammet for ansatte. Tilbakekjøpet iverksettes 28. november 2016 og avsluttes senest innen neste ordinære generalforsamling 2017.

Til generalforsamlingen i Ekornes ASA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Ekornes ASAs årsregnskap som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Ekornes ASA per 31. desember 2016 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Ekornes ASA per 31. desember 2016 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2016. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 - Sandviken, NO-5835 Bergen

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uavhengig revisors beretning - Ekornes ASA

Sentrale forhold ved revisjonen**Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen***Periodisering av driftsinntekter*

Som beskrevet i punkt P (i) til regnskapsprinsipper i årsregnskapet skjer inntektsføring når levering til kunde har funnet sted og den vesentligste delen av risiko og kontroll er overført til kunden. Ulike leveringsbetingelser anvendes slik at tidspunkt for inntektsføring varierer.

Ekornes har både ordreproduksjon og lagerproduksjon. Varene sendes fra fabrikk til kunder i et globalt marked. Omfang av varer i transitt, ved utgangen av regnskapsåret, er derfor betydelig. Vi fokuserte på periodisering av driftsinntekter i siste måneden av regnskapsåret da eventuelle feil kan påvirke resultatregnskapet i betydelig grad.

Vi har opparbeidet oss en forståelse av varestrømmer fra fabrikk til kunde, anvendte leveringsbetingelser og konsernets prinsipper for inntektsføring gjennom intervju med nøkkelpersoner, gjennomgang av konsernets prosessbeskrivelser og gjennomlesning av et utvalg kunde kontrakter.

For kunder hvor avtalte leveringsbetingelser tilsa at varene måtte være mottatt av kunden før inntektsføring kunne skje av Ekornes; har vi innhentet bekreftelser fra utvalgte kunder på at mottak av varer har skjedd i samme periode som Ekornes gjennomfører sin inntektsføring. For de kontrollene vi gjennomførte var inntektsføring gjort i riktig periode.

Vi har også benyttet IT baserte utvalgsmetoder for å avdekke ikke-standard posteringer mot driftsinntekter i regnskapet. Videre har vi, for hver kategori av ikke-standard posteringer, vurdert art og rimelighet av disse posteringene opp mot underliggende transaksjoner og dokumentasjon.

Verdsettelse av goodwill

Pr 31.12.2016 har konsernet balanseført goodwill på NOK 208 millioner relatert til oppkjøp av IMG. For ytterligere informasjon, se note 8 i det konsoliderte årsregnskapet. Resultatregnskapet er ikke belastet med nedskrivninger.

Ledelsens verdivurdering baserer seg på skjønnsmessige forutsetninger knyttet til blant annet fremtidige kontantstrømmer og avkastningskrav. Vi fokuserer på dette området på grunn av beløpets størrelse.

Vi har innhentet og gjennomgått ledelsens modell for nedskrivningsvurdering av goodwill. Dokumentasjonen inneholder en vurdering av kontantgenererende enhet og sentrale forutsetninger anvendt av ledelsen. Vi vurderte at modellen ivaretar kravene i IFRS og vi kontrollerte at modellen beregnet matematisk nøyaktig.

Vi utfordret ledelsens anvendelse av forutsetninger knyttet til fremtidig salgsvolum, pris, driftskostnader og reinvesteringer ved å vurdere disse opp mot tidligere resultater for IMG segmentet og styregodkjente budsjetter. Vi fant at forutsetningene var forankret i tidligere resultater og i tråd med budsjettene.

For å kontrollere rimeligheten av avkastningskravet ledelsen har benyttet, sammenlignet vi det mot observerbare renter for norske statsobligasjoner, markedets risikopremie har vi sammenlignet mot anerkjente undersøkelser tilgjengelig i markedet, kapitalstruktur sammenlignet vi med børsnoterte selskaper i tilsvarende bransje. Benyttet avkastningskrav vurderes som rimelig.

Uavhengig revisors beretning - Ekornes ASA

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført på øvrig informasjon som vi har innhentet før datoen på revisjonsberetningen, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde, for selskapsregnskapet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for konsernregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som

Uavhengig revisors beretning - Ekornes ASA

grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets eller konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uavhengig revisors beretning - Ekornes ASA

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

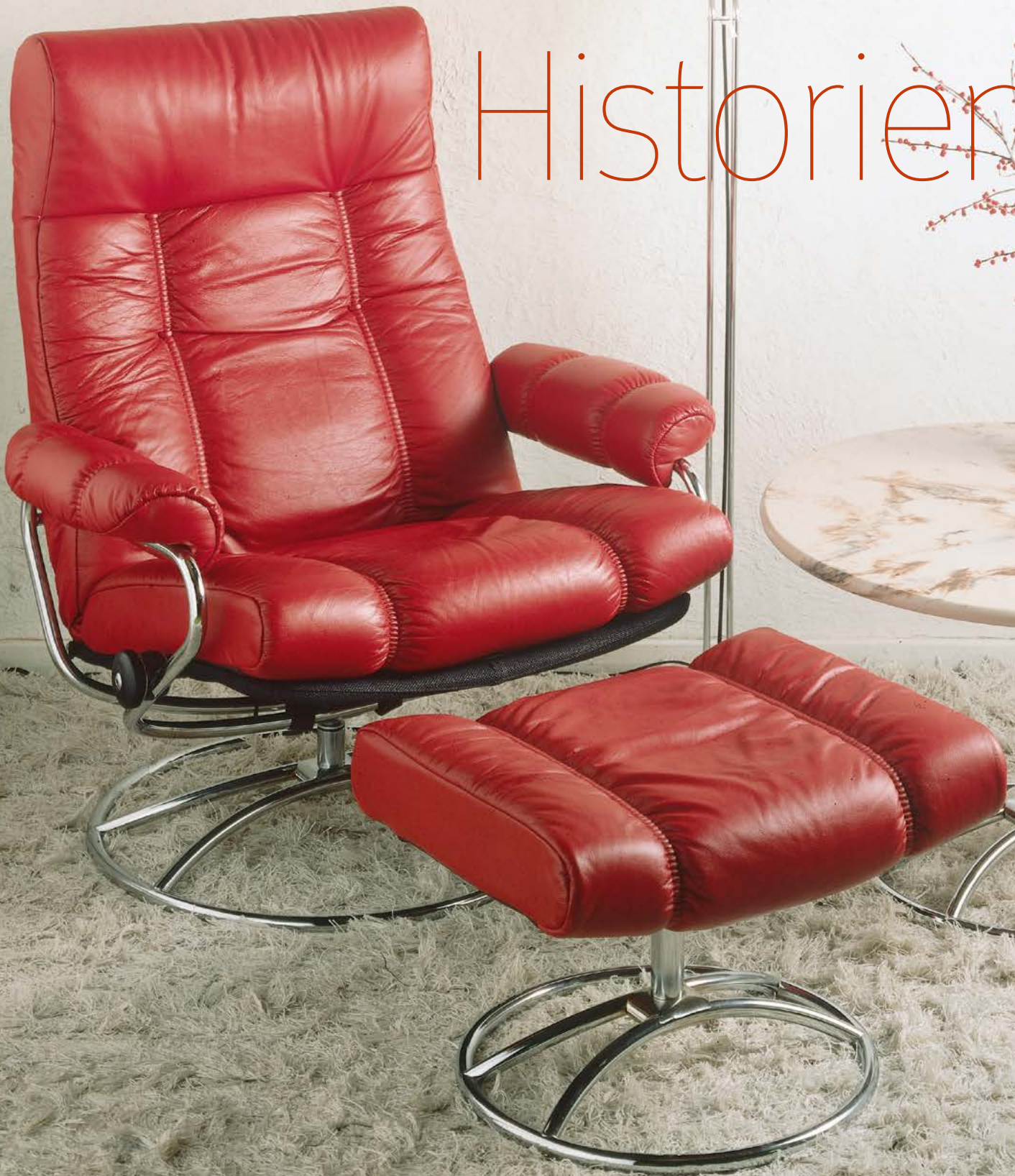
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen 4. april 2017
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Fredrik Gabrielsen', is written over a light blue horizontal line.

Fredrik Gabrielsen
Statsautorisert revisor

Historien

HISTORIEN

- 1934** Produksjonen ved J.E. Ekornes Fjærfabrikk startet i 1934, med tre ansatte og maskiner fra Tyskland. Møbelindustrien på Sunnmøre var nettopp kommet i gang, og det var her grunnleggeren Jens E. Ekornes fant sine første kunder.
- 1937** De første Svane®-madrassene kommer på markedet. De ble lansert i tre versjoner: Eva, Ideal og Rekord.
- 1948** Swingbed var i en periode en av Norges mest solgte senger. Den oppsiktsvekkende sofasengen ble lansert dette året. Jens E. Ekornes leverer madrassfjærer til kunder i distriktet.
- 1955** Madrassproduksjonen blir utvidet.
- 1959** J.E. Ekornes Fabrikker AS startet produksjon av skumplast. Dette inngår som en meget viktig del i produksjonen av Ekornes' egne madrasser og møbler, men skumplast blir også produsert for salg til andre møbelprodusenter.
- 1963** Combina-serien ble lansert i det tyske markedet, noe som gjorde selskapet oppmerksom på potensialet i dette markedet. Combina-serien, som ble utviklet tre år tidligere, ble en betydelig suksess.
- 1966** Som den første møbelprodusenten i Norge, distribuerer Ekornes informasjon om sine produkter til hver husstand over hele landet. Denne informasjonen kalles "Svaneinformasjonen". Suksessen ble fulgt opp med årlig direkte utsendelse av en katalog fra Ekornes i mange år fremover.
- 1971** De første Stressless®-stolene lanseres i det norske markedet.
- 1972** Ekornes fordoblet sin produksjon gjennom dette tiåret blant annet som følge av samarbeid og overtagelse av andre møbelfabrikker.
- 1975** Ekornes passerte NOK 100 millioner i omsetning.
- 1980** Stressless®-serien passerte NOK 100 millioner i omsetning. Stressless® blir lansert med understell av tre.
- 1983** Eksporten passerte NOK 100 millioner, og Stressless® nummer 500 000 ble produsert. Forholdene lå nå til rette for å etablere salgsselskapet Ekornes Ltd. i England. Bedriftens fremgang på eksportmarkedet vakte oppsikt, og Ekornes ble tildelt Eksportprisen for 1983.
- 1991** Plus™-systemet ble utviklet, patentert og introdusert på Stressless®-stolene.
- 1993** DuoSystem® ble introdusert i Svane®-madrassen. Forbrukeren kan velge mellom en fastere eller mykere madrass ved å vende DuoSystem®-madrassen.
- 1995** Ekornes ble notert på Oslo Børs.
- 1996** Ekornes overtar driften ved Utgård Mestermøbler AS, Hareid. Ekornes Hareid AS ble etablert 25. april 1996, og eies av Ekornes ASA.
- 1997** Ekornes kjøper bedriften AS Vestlandske Møbler i Sykkylven. Ekornes passerer NOK 1 milliard i omsetning.

1930-TALLET

1940-TALLET

1950-TALLET

1960-TALLET

- 2000** Bygging av Ekornes' nye Stressless®-fabrikk begynner. Fabrikken vil gi økt kapasitet for videre vekst.
- 2001** Ekornes introduserer et bredere produkt spekter i de internasjonale markedene. Det er nå 1 500 Ekornes® studioer på verdensbasis og Stressless® passerer 1 000 sitteenheter per dag. Ekornes åpner nye utstillingslokaler i Ålesund, Ekornes Bua.
- 2002** Ny Stressless®-logo blir introdusert.
- 2003** Omsetningen passerte NOK 2 milliarder. Ekornes kjøper bedriften Johan P. Tynes AS, som har vært underleverandør til Ekornes gjennom mange år.
- 2004** Svane® Zenit med IntelliGel® lanseres. Offisiell åpning av den nye Stressless®-fabrikken i Sykkylven 25. mai 2004. Fagpressen kåret Ekornes til årets industribedrift. Merkeveremålinger viser at 36 millioner personer i Europa og USA kjenner merket Stressless®.
- 2005** Ekornes blir omtalt i Stortingsmelding nr. 25 om regionpolitikken. Ekornes fremheves som en bedrift som har vist at norsk kompetanse, teknologi og design er en eksportvare.
- 2006** Ekornes etablerer seg med representasjon i Singapore og Shanghai. Svane®-madrassene fra Ekornes blir miljøgodkjent som de første norske madrassene til forbrukermarkedet.
- 2007** Ved avdelingen på Tynes i Sykkylven starter utvidelsen av anlegget. Ny dypvanskai ved fabrikken på Ekornes tas i bruk.
- 2008** Stressless® Jazz fikk «Merket for god design». Det oppgraderte og utvidede fabrikkkanlegget på Tynes i Sykkylven starter produksjon. Tidligere administrerende direktør, styremedlem og konsernsjef Jens Petter Ekornes, gikk bort 22. juni 2008, etter en lang tids sykdom.
- 2009** 8. januar besluttet Ekornes å legge ned sofafabrikken på Stranda. Produksjonen av fastrygg sofa blir overført til Hareid. Ekornes-konsernet feirer 75 år. Jubileet ble markert med en friluftskonsert i Sykkylven, og jubileumsboken "Fra springfjær til Stressless" av historikeren Eldar Høidal. 1. juli skjedde et planlagt lederskifte i Ekornes, da Nils-Fredrik Drabløs overlot roret til Øyvind Tørlem. Nils-Fredrik Drabløs hadde selv bedt om avlastning i sin rolle. Ekornes ønsker å drive sin virksomhet med et uttrykt samfunnsansvar, og har sluttet seg til FNs Global Compact. På høstmessen i Ålesund lanserte Ekornes sitt nye system før økt sofakomfort, ErgoAdapt™.
- 2010** Daværende styreleder Olav Kjell Holtan kåres til Årets Styreleder i Norge for 2010. Ekornes ble dobbelt prisvinner da det britiske interiørmagasinet Interiors Monthly delte ut årets bransjepriser. Ekornes fikk prisen "Best Overseas Furniture Manufacturer" og prisen "Best Marketing Support". For tredje gang mottok Ekornes Stockman-prisen i klassen for mindre og mellomstore selskaper. Over 90 prosent av den norske befolkningen kjenner til merkene Svane® og Stressless®. De tre merkene Ekornes®, Stressless® og Svane® er mest kjent blant alle møbelprodusenter i en fersk markedsundersøkelse analysebyrået Synovate gjennomførte for Ekornes i Norge.

Forts. neste side

1970-TALLET

1980-TALLET

1990-TALLET

2000-TALLET

HISTORIEN (forts.)

2011 I 2011 er det 40 år siden et av verdens mest kjente varemerker for møbler så dagens lys. Siden introduksjonen i 1971 er det solgt over 6,5 millioner Stressless®-sitteplasser, og Stressless® er registrert som varemerke i over 60 land. Totalt er det ca. 2500 forhandlere av Stressless® i verden. I mars tok Ekornes i bruk verdens første robot som syr elastiske materialer.

J.E. Ekornes AS etablerte høsten 2011 en sofafabrikk i USA, J.E. Ekornes USA, Inc, beliggende i Morganton, Nord-Carolina. Det britiske interiørmagasinet Interiors Monthly deler ut bransjepriser, og for tredje år på rad får Ekornes UK prisen for "Best Marketing Support".

Japan mottar Ekornes gullmedalje for sine hjemmekino-møbler i Visual Grand Prix 2011. VGP er en høyt anerkjent pris i Japan, og gis til audiovisuelle produkter som utmerker seg i sin produktkategori. Ekornes Asia er ett av rundt 50 utvalgte selskaper i 2011-utgaven av Hong Kong's Most Valuable Companies. I sin omtale har redaksjonen gitt Ekornes utmerkelsen "Wellness Champion".

2012 I 2012 er det 75 år siden de første Svane®-madrassene ble markedsført. Svane® var norsk møbelproduksjons første varemerke i Norge. Madrassfabrikken på Fetsund feirer 50-års jubileum.

Øyvind Tørlen fratrer sin stilling som administrerende direktør for selskapet. Nils-Fredrik Drabløs konstitueres som administrerende direktør.

Stressless® Office lanseres.

Ekornes er Norgesmester i robotisering med installasjon av r 100, noe som utgjør 10 % av besetningen i Norge.

2013 Stressless® City og Stressless® Metro lanseres. Dette er en helt ny type Stressless®- design med stål-/aluminiumunderstell.

Ekornes innfører nytt styringssystem for kvalitet, HMS og miljø; "TQM Enterprise".

Prisen for "Best Marketing Support" gikk for femte gang på rad til Ekornes UK. Også prisen for "Beste hvilestolproduzent" gikk i 2013 til Ekornes UK.

2014 Styreformann Olav Kjell Holtan dør 4. mars på tjenestereise for Ekornes. Holtan har da vært styreformann i Ekornes ASA siden 1990. Kjersti Kleven blir på generalforsamling i mai valgt til ny styreleder.

Olav Holst-Dyrmes blir ansatt som ny konsernsjef i Ekornes.

Ekornes inngår en avtale om å kjøpe møbelprodusenten IMG.

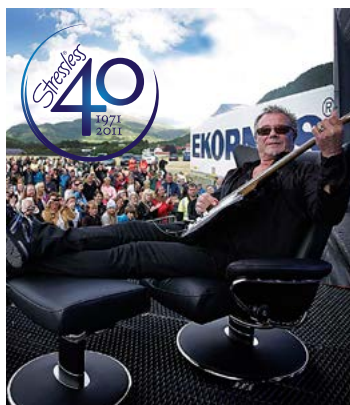
Stressless® lanserer en rekke nye produkter høsten 2014. Blant nyhetene er BalanceAdapt™, som er et system som gjør at stolens rygg og sete automatisk tilpasses sittestillingen etter kroppens bevegelser.

Det lanseres i tillegg en helt ny kolleksjon under navnet Stressless® YOU. Svane® lanserer Svane® 630™.

Produksjonen av Stressless® stol presenteres i en episode av programmet «How Do They Do It?», som vises på Discovery Channel og Science Channel.

2010

2011

2012

2013

2015 I løpet av året settes en sømrobot i drift på Ikkornes. Roboten syr fiber sammen med hud/tekstil.

Salgskontoret for IMG i USA blir kjøpt og innlemmet i konsernet fra 1. januar.

I april etableres Ekornes China, som skal bygge opp distribusjon for Stressless® i Kina.

I løpet av våren lanserer IMG sin nye produktlinje Regal.

Websiden www.ekornes.com blir tildelt utmerkelsen Gold ADDY og kåres til "Best of Interactive" på American Advertising Awards i Knoxville, Tennessee. Tre nye presentasjonsfilmer får sølv i den interaktive kategorien. Ekornes ASA blir tildelt Farmandprisen for "Beste nettsted" i klassen for børsnoterte selskap.

Ekornes blir tildelt NFA-prisen for 2014. Ekornes kåres til "Årets norske merkevarebygger 2015".

Ekornes iverksetter i august et kostnadsreduksjonsprogram.

På den årlige messen for skandinaviske forhandlere viser Ekornes et betydelig utvidet sortiment, med mer fleksibilitet og større valgfrihet i kolleksjonen. Samtidig lanseres en rekke nye produkter. Stressless® hovedkolleksjon deles i to likeverdige kolleksjoner.

De seks Stressless®-fabrikkene og avdeling for produktutvikling blir sertifisert i henhold til ISO 9001 og 14001.

2016 Nora Førisdal Larssen blir valgt som ny styreleder i Ekornes ASA på generalforsamlingen i mai.

Ekornes slår sammen produksjonen ved fabrikkene på Hareid og Vestlandske, og samler sofaproduksjon i Sykkylven. Den nye avdelingen får navnet J.E. Ekornes AS, avd. Aure.

Ekornes Contract sikrer flere viktige kontrakter i løpet av året, både for levering til offshorefartøy og hotell.

Det første Stressless®-utsalget i Midt-Østen åpner i Dubai.

Stressless® YOU James blir kåret til årets produkt i kategorien stol. Det er leserne av det populære, tyske interiørmagasinet Wohnidee som står for avstemmingen.

Ekornes Skandinavia AS blir kåret til årets leverandør av den norske møbelkjeden Møbelringen AS.

Periodevis lav ordreinngang gjør at Ekornes innfører 4-dagers uke i noen uker.

Ekornes beslutter å redusere bemanningen innen indirekte og administrative stillinger. Rundt halvparten av de som blir berørt blir tilbudt nye stillinger innen produksjonen.

En større omlegging innenfor logistikk blir satt i gang, der bl.a. båttransport får en viktig rolle. Målet er å øke til 70 % båttransport av varer ut fra fabrikkene, noe som ventes å redusere både miljøbelastning og kostnader betraktelig.

Ekornes Grodås feirer at det er 40 år siden avdelingen ble etablert i Hornindal.

Julegaven fra de ansatte i Ekornes blir dette året gitt til lokale lag og organisasjoner med fokus på frivillighet, dugnad og folkehelse.

2014

2015

2016

“

*Ekornes skal bli Europas ledende møbelprodusent,
og være kjent for å levere kvalitet i alle ledd.*

EKORNES®

EKORNES ASA,
Industrivegen 1, N-6222 Ikkornes, Norway
E-mail: office@ekornes.no, www.ekornes.com
Tel. +47 70 25 52 00
Foretaksregisteret NO 964 976 430 MVA